Unul dintre ce mai iubiți scriitori francezi ai ultimului **deceniu, Daniel Pennac** s-a născut în 1944 în Maroc, **într-o familie de militari.** Şi-a petrecut copilăria în Africa şi în Asia de Sud-Est, în preajma garnizoanelor in care **era** mutat tatăl său. îşi ia licența in Litere la Nisa şi. aşa cum el însuşi declară, „de vreme ce nu voiam să mă **fac** ziarist, am devenit profesor de franceză". Debutează **în 1973** cu **un... pamflet,** intitulat *Cui serveşte sen icutl militar?* In 1979 scrie împreună cu românul Tudor Eliad **două romane politice burleşti în** maniera lui Ilf şi Petrov : *Copiii Yaltei* şi *Moş Crăciun.* Se remarcă prin cărțile **pentru copii:** ***Marele*** *Rex* (1980), *Ochi de lup* (1984), ***Kamo şi eu*** **(1992) etc. în 1985, după o** călătorie în Brazilia **şi în urma unui pariu, publică** la prestigioasa Editură **Gallimard romanul** ***La*** *căpcăunii veseli,* actul de naştere **al lui Benjamin Malaussenne,** nefericitul „frate de familie" **care le poartă de grijă** nenumăraților săi frați şi surori **făcuți de mama sa cu mai mulți** tați succesivi şi **abandonați tot succesiv în seama** sa, împreună cu epilepticul **cățel Julius. îi vor urma** *Zlna carabină* (1987J, *Micuța vinzătoare de proză* (1989), *Domnul Malaussene* (1995), **ale căror tiraje** depăşesc **un** milion de exemplare. *Domnilor* ***copii,*** **apărut în 1997,** este ecranizat în acelaşi an. *Fructele* ***pasiunii,*** **ultimul său roman,** a ocupat săptămîni întregi **locul întîi în topul vînzărilor de** carte. Este, de asemenea, **autorul unui eseu extrem de** hazliu intitulat *Ca un roman* **(1992), în care le aminteşte** celor care poate au uitat faptul **că lectura, asemenea** iubirii, lungeşte viața. Vînzările au **explodat încă o dată, două** sute de mii de exemplare epuizîndu-se **într-un singur an. Din 1969** trăieşte în Belleville, **un cartier al Parisului,** adevărat Turn Babei al limbilor şi **al raselor, devenit decorul** cărților sale, populate, la rîndu-le, **de personaje avînd meserii mai** mult decit pitoreşti. în **1990 a primit premiul Livre** Inter pentru *Micuța vinzătoare* ***de proză,*** **iar în iunie 2002** i-a fost decernat Premiul **Internațional Grinzane Cavour** ca o recompensă pentru **cele mai bine de două decenii** petrecute în slujba **literaturii. Saga familiei** Malaussenne a fost tradusă cu mare **succes atît în Europa,** cît şi în America.

Ca să-1 atragă pe micul Dionysos în
cercul lor, Titanii agită zornăitoare.
Fermecat de aceste jucării scînteietoare,
copilul înaintează către ei şi monstruosul
cerc se închide în urmă-i. împreună,
Titanii îl omoară pe Dionysos, apoi îl frig
şi îl devorează."
RENE GIRARD
Țapul ispăşitor

„... credincioşii speră că-i de-ajuns ca
sfintul să fie acolo (...) ca să fie lovit în
locul lor."
RENE GIRARD
Țapul ispăşitor

„Fără îndoială, cei răi au înțeles ceva
ce scapă celor buni."
WOODY ALLEN

Ieşind din megafon, vocea feminină se

li[1].[1]

— Bine că nu ai-o împrăştie la poarta vreunei şcoli.
Unu la unu. Făcîndu-mi cu ochiul, Theo îmi arată cuşca de sticla a biroului de Reclamații.
— S-ar zice că cei de acolo se ocupă de tine.
într-adevăr, dintr-o privire îmi dau seama că Lehmann a intrat iu pime de cităva vreme. Ii explică de zor unei cliente că totul s-a întîinplat numai din vina mea. Lacrimi țîşnesc în jeturi scurte din ochii doamnei. Şi-a lăsat într-un colț căruciorul hărtănit. înăuntrul lui, parcă vîrît cu forța, se află un sugar obez. Deschid uşa. II aud pe Lehmaim spunînd cu un ton de adîncă înțelegere :
— Sunt în întregime de acord cu dumneavoastră, doamnă, este absolut inadmisibil, de altfel..
M-a văzut.
— De altfel, iată-1, u sa-1 întrebăm ce gindeşte despre asta.
Glasul îi trecu în alt registru. Din compătimitor în veninos. Problema e cit se poate de simplă. Lehmann mi-o expune liniştit ca un hipnotizator. Sugarul obez mă fixează cu o privire veselă ca lumea. Iată, acum trei zile, asistenții mei i-au vîndut doamnei aici de față un frigider de dimensiunea unui cuptor în care s-ar putea prepara deodată mîncărurile pentru un revelion de douăzeci şi cinci de persoane, cu antreuri şi desert cu tot. De
io
altfel, cuvuUul ..cuptor" e cum nu se poate mai potrivit ci' i, azi-noapte, dintr-un motiv pe care Lehmann ar ține mult să i-1 explic, frigiderul respectiv s-a transformat în incinerator. K un adevărat miracol că doamna n-a ars de vie azi-dimineață, atunci cînd a deschis uşa. imi arunc o clipă ochii asupra clientei, intr-adovăr, are sprîncenele pîrlite. Dincolo de furia ei se întrevede însă o durere care mă ajută să iau o mină vrednică de milă. Sugarul mă priveşte de parcă eu aş fi vinovat de toate relele lumii. Dar ochii mei se-ndreaptă temători înspre Lehmann care, cu brațele încrucişate, s-a sprijinit de marginea biroului şi spune :
— Aştept,
Tăcere.
— Dumneavoastră reprezentați Controlul

Tehnic, nu-i aşa ?
Scutur din cap în semn de aprobare şi
bîigui că, într-adevăr, nu mai înțeleg nimic,
testele de control au fost efectuate... — Ca
şi pentru aragazul de săptămîna trecută sau
pentru aspiratorul cabinetului Boery!
în privirile zgîmboiului citesc limpede că
inclusiv vina pentru masacrul puilor de focă
îmi revine în întregime. Lehmann se adre-
sează din nou clientei. Vorbeşte de parcă nici
n-aş fi acolo. Mulțumeşte doamnei că n-a ezi-
tat nici o clipă să depună plîngerea. (Afară,
Theo dă mereu tîrcoale pe la uşa automatului

foto. N-ar trebui să uit să-i cer o dubletă a pozei, pentru albumul Piciului.) Lehmann consideră că e de datoria clientelei să participe la asanarea Comerțului. E de la sine înțeles că garanția va intra în vigoare şi că Magazinul îi va livra pe loc un alt frigider.
— Cît despre prejudiciile materiale colaterale pe care atît dumneavoastră însevă, cît şi cei apropiați le-ați avut de suportat (în stilul ăsta vorbeşte ex-subofițerul Lehmann, păstrînd în străfundul glasului amintirea bunei, bătrînei Alsacii unde 1-a lăsat barza - cea care „funcționează" cu Riesling), domnul Malaussene va fi îneîntat să le plătească. Din banii lui, se înțelege.
Şi adaugă:
— Crăciun fericit, Malaussene !
Acum cînd Lehmann îi evocă tot ce mă aşteaptă, acum cînd Lehmann spune atît de clar că, datorită ei, cariera mea în acest magazin va lua sfîrşit, în ochii obosiți ai clientei nu mai citesc mînie, ci stînjeneală, apoi compasiune, şi-n curînd un val de lacrimi îi tremură în vîrful genelor.
Asta-i, a venit momentul să pun în funcțiune propria mea pompă lacrimală. Ceea ce şi fac, întoreînd capul. Prin peretele de sticlă îmi arunc privirile în vîrtejul Magazinului. O inimă nemiloasă pulsează globule suplimentare în arterele înfundate. întreaga umanitate îmi pare că se tîrâşte cu greu sub un

gigantic pachet de cadouri. Nostime baloane străvezii se-nalță fără încetare şi se strîng acolo sus, în luminatorul cu vopseaua roasă. Lumina zilei se filtrează prin aceşti ciorchini multicolori. E frumos. Clienta încearcă zadarnic să-1 întrerupă pe Lehmann care, neîndurător, îmi trasează un *curriculum vitae* de mîine încolo. Deloc strălucitor. Două sau trei slujbe lamentabile, noi concedieri, şomajul definitiv, spitalul de nebuni şi perspectiva gropii comune. Cînd clienta priveşte spre mine, eu am ochii plini de lacrimi. Lehmann nu ridică nici un pic vocea. El răsuceşte metodic cuțitul în rană.
Ceea ce văd acum în ochii clientei nu mă surprinde cîtuşi de puțin. *Acolo o văd pe ea.* A fost de-ajuns să mă pun pe plîns ca ea se se pună în locul meu. Compasiune. Reuşeşte să-1

întrerupă pe Lehmann pe cînd acesta trăgea aer în piept. In marşarier cu toată viteza. îşi retrage reclamația. Se mulțumeşte să se folosească de garanția frigiderului, nu mai cere nimic în plus. Nu-i cazul să mă facă să plătesc un revelion de douăzeci şi cinci de persoane. (într-un moment sau altul, Lehmann a amintit despre salariul meu.) N-ar dori să mă facă să-mi pierd slujba în ajun de Crăciun. (Lehmann a pronunțat cuvîntul „Crăciun" cel puțin de zece ori.) Oricine poate greşi, ea însăşi, nu demult, la serviciu...

Cinci minute mai tîrziu părăseşte biroul de Reclamaţii ducînd cu ea un bon de comandă pentru un frigider nou. Sugarul şi căruciorul său rămîn prinşi o clipă in uşa batantă. Ea ii împinge, cu un icnet nervos,.

Rămîn singur cu Lehmann. îl privesc o clipă cum rîde din toată inima şi apoi - bruscă oboseală sau ce altceva? - şoptesc:

— Frumoasă echipă de nemernici, bravo !

Gura, care-i merge de obicei ca melița, se deschide larg ca să-mi răspundă. însă ceva i-o închide pe loc.

Acest ceva urcă direct din pîntecul Magazinului.

E o explozie surdă. Urmată de urlete.

14

Ne strivim amîndoi nasul de peretele de sticlă. Mai întîi, nu vedem nimic. Luate de suflul exploziei, două sau trei mii de baloane ascund privirii întreg Magazinul. De-abia apoi, pe cînd urcă lent înspre lumină, ne dezvăluie ceea ce aş fi preferat să nu văd niciodată.

— La dracu', şopteşte Lehmann.

Panica ce î-a cuprins pe clienţi este de ncdescris. Caută cu toţii o ieşire. Cei mai vînjoşi se năpustesc peste cei slabi. Unii aleargă de-a dreptul pe tejghele, stîrnind valuri de şosete şi chiloţei. Pe ici, pe colo vreun vînzător ori supraveghetor de etaj încearcă să stăvilească panica. Un tip solid cu haină violetă e azvirlit printr-o vitrină cu cosmetice. Deschid uşa de sticlă a biroului de Reclamaţii. Este ca şi cum aş fi deschis o fereastră în toiul unui taifun. întreg Magazinul e un urlet prelung. Lingă mine, un megafon încearcă să readucă liniştea. Dacă n-ai şti că poţi muri din alte cauze, vocea domnişoarei Hamilton te-ar face să mori de rîs: un pulverizator în plin uragan. Jos e război. Sus în cupolă, baloanele şi-au regăsit transparenţa. Toată

15

această scenă de groază este scăldată într-o lumină rozalie de-o rară blîndețe. Lehmann a venit lingă mine şi-mi zbiară în ureche :
— De unde vine? Unde a explodat?
Se ghiceşte reminiscența unei emoții indochineze în glasul său de soldat îmbătrînit.
Nu ştiu unde a explodat. O învălmăşeală de trupuri blochează scara rulantă. Clienții urcă patru cîte patru treptele scării care coboară, dar dau înapoi sub presiunea valului de oameni care vine de sus. Pînă să-şi dea seama ce se-ntîmplă, sosesc cu toții la parter şi se prăbuşesc peste grămada umană colcăitoare : toți se înghesuie şi țipă.
— La dracu'! urlă Lehmann, la dracu', la dracu', la dracu'...
O ia la fugă spre scara rulantă şi, împingînd cu coatele, se aruncă peste maneta de comandă şi opreşte mecanismul.
La uşa automatului foto, Theo admiră în lumină cele patru exemplare ale propriei căpățîni. Pare mulțumit. îmi întinde una dintre fotografii:
— Ține, spune, pentru albumul Piciului.
Apoi totul se linişteşte. Se linişteşte pentru că, de fapt, nu s-a petrecut nimic. Undeva a explodat nu se ştie ce, şi nimic n-a urmat. Aşa că totul se linişteşte. Şi o putem auzi deîndată pe suava domnişoară Hamilton recomandînd onoratei clientele să părăsească în liniște Magazinul şi rugîndu-i pe salariații noştri să-şi reia locurile de muncă. Ceea ce

se şi întîmplă. Mulțimea se îndreaptă încet înspre ieşiri, îâsînd în urma ei terenuri virane cu genți, pantofi, pachete multicolore şi copii abandonați. Mă aştept să văd zeci de cadavre. Nici gînd. In cîteva locuri vînzătorii sunt aplecați deasupra unor clienți buimăciți, care se ridică în cele din urmă şi ies şchiopătînd.
O uşiță laterală a fost rezervată poliției. Aşadar pe acolo îşi fac intrarea polițaii. Se îndreaptă fără ezitare spre raionul de jucării. Raionul de jucării! Mă gîndesc numaidecît la micuța vînzătoare veveriță şi la bătrînelul lui Theo. Cobor din cîteva sărituri scara rulantă oprită, cu un presentiment care, ca toate presentimentele, se dovedeşte a fi un fals presentiment. Cadavrul e cel al

unui om de vreo şaizeci de ani care trebuie că a fost înjunghiat din moment ce pîntecele i s-a răspîndit peste tot împrejur. Bomba aproape că 1-a sfîşiat în două. In timp ce vomam cit mai discret posibil, veți afla de ce, îmi vine-n minte Louna. Louna, Laurent şi copilul. De trei ori mi-a cerut ajutorul: „Un sfat, Ben, părerea ta". Ce sfat aş putea să-ți dau, sărmana mea fetiță, nu te uiți la mine? Gînduri nelalocul lor în timp ce un cearşaf acoperă clientul împrăştiat.

— Nu-i o privelişte prea grozavă, ce zici? Micuțul polițai îmi acordă un zîmbet amabil, în starea în care mă aflu, e mai bine decît

nimic. îi răspund oarecum recunoscător, dar fără fără tragere de inimă :
— Nu prea.
Scutură din cap şi spune :
— Ei bine, sinucigaşii de la metrou arată şi mai groaznic.
(E într-adevăr reconfortant...)
— Peste tot cărnuri, degetele prinse de osii... Vorbesc în cunoştinţă de cauză căci, fiind cel mai mic din brigadă, toate astea cad pe capul meu.
Nu-i poliţai. E pompier. Un pompier în costum albastru închis tivit cu roşu, foarte mic de statură. O cască mult prea mare îi străluceşte la centură.
— Dar absolut insuportabili, să ştii, sunt cei carbonizaţi pe autostradă. Aici e o putoare care nu te mai părăseşte mult timp. Părul îţi miroase preţ de două săptămîni!
Nu mai e nici un balon pe bolta raionului de jucării. Toate au fost sparte de explozie şi zac acolo sus, agăţate de luminator. Cineva o conduce pe micuţa veveriţă care plînge. Pompierul îmi arată trupul acoperit cu cearşaf:
— Ai observat? Era deschis la şliţ.
(Nu. Nu remarcasem.)
Din fericire, difuzoarele pun capăt discuţiei (salvat de clopoţel, ca să spun aşa). La rîndul lor, funcţionarii sunt invitaţi să părăsească Magazinul. Dar nu Parisul. Din cauza anchetei. Crăciun fericit!

18

La una dintre extremităţile raionului de jucării găsesc o minge multicoloră şi o bag în buzunar. Una dintre acele mingi străvezii care sar la nesfirşit. Am şi eu cadouri de făcut. La raionul următor, o împachetez într-o hîrtie cu steluţe. îmi las uniforma la vestiar şi ies. Afară, mulţimea îngrămădită aşteaptă să vadă cum sare în aer tot Magazinul. Frigul de gheaţă mă face să-mi dau seama că muream de cald. Cum mulţimea e pe străzi, îmi închipui că-mi va lăsa metroul mie.
Mă înşel. Este şi în metrou.

19

Am o locuință de trei pe șase pe nouă pe lîngă Pere-Lachaise, la numărul 78, pe strada Folie-Regnault. în momentul cînd sosesc acasă telefonul sună de zor. întotdeauna mă grăbesc să ridic receptorul de teamă să nu închidă.
— Ben, n-ai pățit nimic?
E Louna, sora mea.
— Cum adică nimic?
— Bomba... la Magazin...
— Toată lumea a sărit în aer, doar eu am scăpat.
Pufnește în rîs. Apoi tace. în cele din urmă spune:
— Că veni vorba, am luat o hotărîre.
— Cefei de...?
— Gen bombiță. Vreau să-1 fac să sară-n aer pe micuțul meu chiriaș. Avortez, Ben. Vreau să-1 păstrez doar pe Laurent.
O nouă tăcere. O aud cum plînge. Parcă undeva foarte departe. Face tot posibilul să mi-o ascundă.
— Ascultă, Louna...

Ascultă ce? Povestea clasică, ea, drăguța infirmieră, el, frumosul doctor, dragoste la prima vedere, hotărîrea de-a se privi în ochi unul pe altul o viață întreagă, doar el şi ea, nimeni altcineva. Dar anii trec, şi iată că se simte nevoia unui al treilea. Feminina foame de duplicare : Viața.
— Ascultă, Louna...
Ea ascultă, dar eu nu mai spun nimic. Atunci îi aud glasul:
— Ascult.
Şi iată că în sfîrşit vorbesc. îi spun că trebuie să-1 păstreze pe micuțul chiriaş. I-a eliminat pe cei de dinainte pentru că nu-i iubea pe tăticii lor, doar nu-1 va termina şi pe acesta pentru că îl iubeşte prea mult pe tătic! Hei, Louna, nu-i de glumă, termină cu tîmpeniile. („Tu însuți termină cu tîmpeniile", şoptește înlăuntru-mi o firavă voce familiară, credeam c-o să aud *Lasă-i să trăiască !)* Şi, o dată ce mi-am luat avînt, continuu:
— Oricum ai da-o, n-o să mai fie niciodată ca înainte, îl vei urî de moarte pe Laurent al tău, te cunosc bine! O! nu va mai fi perechea de ovare fluturată nonşalant pe sub nasul doctorului, ci o lehamite infinită, înțelegi ce

vreau să spun.
începe să plîngă, apoi pufneşte în rîs, apoi
se pune iar pe bocit. O jumătate de oră, nici
mai mult, nici mai puțin.
21

Complet epuizat, de-abia închid telefonul, că sună iar.
— Alo, micuțul meu, ce mai faci?
E mama.
— Bine, mamă, bine.
— O bombă la Magazin, îți dai seama, în prăvălia noastră nu s-a pomenit aşa ceva!
Face aluzie la micuțul nostru magazin de mărunțişuri de la parter unde mi-am petrecut copilăria fără să fi învățat vreun meşteşug, şi care a fost mai apoi transformată în apartament pentru copii. Uită de obloanele de fier ale lui Morel, băcanul de vizavi, spulberate de-o bombă cu plastic într-o dimineață din iunie '62. Uită de vizita pe care i-au făcut-o cei doi în costume în carouri care i-au cerut să-şi aleagă cu grijă clienții. Micuța mea mamă, uită toate situațiile tensionate.
— Copiii sunt bine ?
— Copiii sunt bine, sunt jos, în apartamentul lor.
— Ce v-ați gîndit să faceți de Crăciun?
— Rămînem acasă toți cinci.
— Pe mine Robert mă duce la Châlons.
(Châlons-sur-Marne, sărmana mama.) Spun:
— Trăiască Robert!
Chicoteşte.
— Eşti un fiu bun, micuțule.
(Iată unde se-ascundea fiul cel bun...)
— Nici ceilalți copii nu sunt mai prejos, mămico.

— Mulțumită ție, Benjamin, tu ai fost întotdeauna un copil bun.
(După chicoteală, smiorcăială.)
— Şi eu care v-am abandonat...
(Ei, acum iat-o şi pe mama cea haină...)
— Nu-i abandon, mămico, este odihnă, te odihneşti şi tu un pic !
— Ce mamă mai sunt şi eu, Ben, poți să-mi spui? Ce soi de mamă...?
Cum am cronometrat deja timpul ce-i e necesar să-şi răspundă propriilor întrebări, pun uşurel receptorul pe măsuță şi mă duc în bucătărie unde-mi fac o cafea turcească cu caimac. Cînd mă întorc în odaie, la telefon mama îşi mai caută încă identitatea...
—... era prima mea fugă de acasă, Ben, aveam trei ani...
Cafeaua o dată băută, întorc ceaşca cu

fundul în sus pe farfurioară. Therese ar putea citi viitorul întregului cartier în zațul gros care se scurge.
— ... asta era mult mai tîrziu, mergeam pe opt sau nouă ani, mi se pare... Ben, mă asculți?
In chiar clipa asta interfonul țîrîie.
— Te ascult, mămico, dar trebuie să te las, că mă cheamă puştii . Hai, du-te să te odihneşti, şi nu uita nici o clipă, trăiască Robert!
Pun receptorul în furcă, apoi răspund. Vocea acră a lui Therese îmi zgîrie timpanele.

— Ben, Jeremy mă fute la cap şi nu vrea să-şi facă lecţiile!
— Ai grijă cum vorbeşti, Therese, nu-l imita pe frate-tău.
Dar chiar în clipa asta explodează glasul frăţiorului.
— Căcăcioasa asta îi dă cu gura, dar habar n-are să explice!
— Ai grijă cum vorbeşti, Jeremy, n-o imita pe soră-ta. Şi dă-mi-o pe Clara, dacă vrei.
— Benjamin?
Vocea caldă a Clarei. Catifea verde şi netedă pe care fiecare cuvint se rostogoleşte cu eleganţa unei bile de fildeş.
— Clara? Ce mai face Piciul?
— Nu mai are temperatură. Totuşi l-am chemat pe Laurent şi spune că trebuie să-l mai ţinem două zile în casă.
— A mai desenat alţi Moşi Crăciuni Căpcăuni?
— O duzină, dar nu mai sunt atît de roşii. I-am fotografiat. Ben, pregătesc pentru diseară nişte cartofi pe cinste. Vor fi gata într-o oră.
— Vin negreşit, Dă-mi-l pe Pici.
Şi iată vocea ca un firicel de aţă a Piciului.
— Da, Ben.
— Nimic. Vreau doar să-ţi spun că am o fotografie de la Theo pentru albumul tău şi că-n seara asta vă voi povesti o nouă istorioară.

— O poveste cu căpcăuni?
— O poveste cu bombe.
— Da V E super, oricum...
— Acum trebuie să mă culc un pic. Pe primul care se apropie de interfon, ucide-l.
— Aşa o să fac. Ben.
Pun jos receptorul şi mă las să cad pe pat, adormind înainte de a pune capul pe pernă.
O oră mai tîrziu, un cîine enorm mă trezeşte. Mă atacă dintr-o parte. Sub violenţa şocului mă rostogolesc din pat şi încremenesc lîngă perete. Profită de poziţia mea ca să mă imobilizeze complet şi se pune să-mi facă toaleta pe care n-am avut timp să mi-o fac azi dimineaţă. Pute ca o groapă de gunoi. Limba lui cu iz de peşte rînced şi spermă de tigru este un adevărat *Tout-Paris* canin.
îl întreb :

— Vrei ca ti oul?
Face o săritură bruscă înapoi, se aşază pe fundul lui dolofan şi, cu limba atîrnîndă, mă priveşte lung şi scutură din cap. Cotrobăi prin buzunarul hainei şi scot mingiuța frumos împachetată pe care i-o întind spunîndu-i:
— Pentru Julius, de la Moş Crăciun!
Jos, în fosta prăvălie, mirosul de nucşoară al cartofilor gratinati pluteşte încă mult timp după ce i-am călăuzit pe copii spre miezul povestirii. Ochii mă urmăresc de deasupra

pijamalelor în timp ce picioarele se leagănă în golul paturilor suprapuse. Am ajuns la momentul cînd Lehmann îşi croieşte drum către toboganul cuprins de nebunie. îndepărtează mulţimea cu lovituri puternice date cu braţul mecanic pe care 1 l-am inventat în acest scop.
— Cum şi-a pierdut braţul adevărat? întreabă Jeremy brusc.
— în Indochina, pe drumul spre Dalat, la kilometrul 317, într-o ambuscadă. Era atît de îndrăgit de oamenii lui, încît au luat-o la sănătoasa părăsindu-1 acolo, pe el şi braţul lui care i se desprinsese de trup.
— Şi cum a şters-o de-acolo?
— Peste trei zile, căpitanul companiei a venit de unul singur să-1 caute.
— Peste trei zile ! Şi ce-a mîncat în aceste trei zile? întreabă Piciul.
— Propriul braţ!
Răspuns abil, care satisface pe toată lumea : Piciul îşi primeşte povestea cu căpcăuni, Jeremy relatarea din război, Clara doza de umor; cît despre Therese, ţeapănă ca un grefier în spatele mesei de lucru, ea stenografiază ca de obicei integrala poveştilor mele, inclusiv digresiunile. E un antrenament excelent pentru şcoala de secretare. în doi ani de exerciţii nocturne, a copiat deja *Fraţii Karamazov, Moby Dick, Fantasia chez Ies*

Ploucs, (tasta Boerling, Jungla de asfalt, plus două sau trei din produsele propriei mele cutii craniene.
Continuu aşadar să povestesc pînă ce clipirile ochilor îmi anunţă stingerea. în timp ce închid uşa în urma mea, pomul de Crăciun scînteieazâ prin întuneric. Nu m-am descurcat prea rău ; nici măcar o secundă nu s-au gîndit să se repeadă la cadouri. Cu excepţia lui Julius, care de două ore se chinuie să-şi desfacă pachetelul fără să rupă hîrtia.

Ceea ce urmează e anunțat de soneria care sună a doua zi, douăzeci şi cinci decembrie, la ora opt dimineața. Dau să strig: „Intră, e deschis", dar o amintire neplăcută mă reține. în felul acesta eu şi Julius ne-am trezit săptămîna trecută cu un sicriu de lemn alb în mijlocul holului, flancat de trei lucrători cu figură constipată. Cel mai livid dintre ei a spus pur şi simplu :
— Pentru cadavru.
Julius s-a năpustit sub pat, iar eu, cu părul zburlit, cu ochelarii aburiți, îmi arăt pijamaua cu un aer dezolat:
— Reveniți peste vreo cincizeci de ani, nu sunt gata încă.
Aşadar, sună. îmi tîrîi paşii pînă la uşă, urmat de Julius, întotdeauna mare amator de noi cunoştințe. Un zdrahon îmbrăcat cu o geacă de aviator cu guler din blană stă în fața mea ca un paraşutist irlandez lansat deasupra Franței ocupate de nemți.
— Inspector stagiar Caregga.
Un baston de cauciuc promovat la rang de pix. De-abia îşi introduce trupul masiv în

apartament că Julius îşi vîră botul între fesele lui. Polițaiul se aşează iute fără să se deranjeze să-i rada un dos de palmă cîinelui. Poate că acest detaliu m-a făcut să-1 întreb:
-Cafea?
— Dacă faceți pentru dumneavoastră...
Mă duc la bucătărie. Mă întreabă:
— Nu încuiați niciodată uşa?
— Niciodată.
Gîndesc: „mi-o interzice libertatea sexuală a cîinelui meu", dar nu spun nimic.
— Trebuie să vă pun cîteva întrebări de rutină.
Exact la ce mă aşteptam. Un mod plăcut de a-i trezi dis-de-dimineață pe angajații model ai Magazinului. O duzină de responsabili sindicali, o duzină de caraghioşi independenți, vizitați cu precădere de polițai. Cadoul de Crăciun al Direcțiunii pentru iubiții ei angajați.
— Sunteți căsătorit?
Apa cu zahăr susură în ibricul de aramă.
— Nu.
Pun trei lingurițe de cafea măcinată fin şi amestec încetişor pînă ce aceasta prinde

aroma catifelată a glasului Clarei.
— Dar copiii de jos?
Apoi pun totul la loc pe foc, avînd grijă ca nu care cumva cafeaua să dea în clocot.
— Frați și surori vitrege, copiii mamei mele.

Un mic răgaz, atât cit creionaşul lui să mîzgălească ceva în carneţel, apoi inspectorul Caregga lansează întrebarea următoare :
— Şi taţii ?
— împrăştiaţi care-ncotro.
Arunc o privire prin uşa întredeschisă a bucătăriei. Caregga scrie cu conştiinciozitate că sărmana mea mamă şi-a împrăştiat bărbaţii. Apoi îmi fac apariţia purtînd în mîini cafetiera şi ceştile. Torn lichidul gros. Opresc mîna inspectorului care se şi întinsese după ceaşcă.
— Aşteptaţi puţin, să se depună zaţul.
II lasă să se depună.
Julius, aşezat la picioarele lui, îl priveşte cu pasiune.
— Ce funcţie aveţi la Magazin?
— Să mă las beştelit.
Nici nu crîcneşte. Scrie tot.
— Meserii anterioare ?
Drace, enumerarea riscă să nu fie prea scurtă: funcţionar la manutanţă, barman, taximetrist, profesor de desen într-o instituţie religioasă, vînzător ambulant de săpun de toaletă, uit probabil multe, şi controlor tehnic la Magazin, ultima mea slujbă.
— De cit timp o aveţi ?
— De patru luni.
— Vă convine ?
— Ca oricare alta. Plătită prea bine pentru ceea ce fac, dar nu destul pentru ceea ce îndur.

(Să ridicăm nivelul dezbaterii, ce mama dracului!)
Notează tot.
— Ieri, n-aţi remarcat nimic anormal?
— Ba da, a explodat o bombă.
La asta, totuşi, catadicseşte să ridice capul. Dar precizează pe acelaşi ton impasibil:
— Vreau să spun *înainte* de explozie.
— Nimic.
— Se pare că aţi fost chemat de trei ori la biroul de Reclamaţii.
In sfîrşit, iată-ne ajunşi şi aici. Ii povestesc de aragaz, de aspirator şi de frigiderul piroman.
Scotoceşte în buzunarul interior şi apoi desface în faţa mea planul Magazinului.
— Unde se găseşte biroul de Reclamaţii?
îi arăt.

— Aţi trecut aşadar de cel puţin trei ori
prin faţa raionului de jucării.
Asta a dedus căposul!
— într-adevăr.
— V-aţi oprit la acest raion?
— Da. Zece secunde atunci cînd am trecut
pe-acolo a treia oară.
— N-aţi remarcat nimic anormal?
— Nimic. în afară de faptul că am fost
ţintuit de ţeava unui tanc blindat AMX 30.
Notează în tăcere, îşi înşurubează capacul
stiloului, îşi bea cafeaua dintr-o înghiţitură,
inclusiv zaţul, se ridică şi spune :■

— Asta-i tot. Nu plecați din Paris, s-ar putea să avem şi alte întrebări pentru dumneavoastră, la revedere, mersi pentru cafea.
Aşadar. Doar în filme mai vezi pe unii care rămîn mult timp să privească o uşă închisă. Julîus şi cu mine am fost seduşi de firea deschisă a inspectorului Caregga. Băiatul ăsta are un viitor strălucit în brigada de rîs. Şi iată că dețin de pe acum întreaga poveste pe care o voi servi puştilor în seara asta. Va fi aceeaşi, doar că replicile vor țîşni, însemnate cu marca unui umor definitiv, care se va decanta într-un amestec exploziv de ură, neîncredere şi admirație, şi că polițaii vor fi doi, doi țipi înspăimîntători inventați de mine şi pe care copiii îi cunosc prea bine : unul mic, hirsut, de o urîțenie înspăimîritătoare de hienă, şi altul enorm şi chel - cu excepția celor două labe „care-şi rotunjesc semnele de exclamare sub maxilarele-i zdravene".
— Jib Hiena şi Lab Lăbosul! va urla Piciul.
— Jib Hiena, după nume şi moacă, va preciza Jeremy.
— Lab Lăbosul, după nume şi blăniță, va preciza Piciul.
— Mai rău decît Ed Coşciugul şi mai nebun decît Cehul de Lemn.
— Sunt prieteni? va întreba Clara.
— Sunt cincisprezece ani de cînd nu s-au despărțit nici măcar o singură zi, voi răspunde

eu. Nici nu mai poți număra de cîte ori şi-au salvat reciproc viețile.
— Şi ce fel de maşinuță au? va întreba Jeremy care adoră răspunsul.
— Un Peugeot 504 decapotabil roz, cu şase cilindri în V, periculos ca o ştiucă.
— Şi zodia lor? va întreba Therese.
— Tauri amîndoi.
Cînd mă alătur copiilor, după plecarea inspectorului Caregga, bradul de Crăciun străluceşte cu toate farurile aprinse, cum se spune. Jeremy şi Piciul scot țipete de pescăruşi într-un ocean cu valuri de hîrtie de împachetat. Therese, încruntînd din sprîncene ca o profesionistă, recopiază povestea mea de ieri seară la o maşină cu banda nou-nouță. Louna, venită în vizită, privește tabloul de familie, cu ochi înlăcrimați şi picioare crăcănate ca rațele de parcă ar fi însărcinată în

şase luni. Iau notă de absența lui Laurent. Clara se avîntă în întîmpinarea mea, într-o rochie de jerseu care-i mulează un nostim trup de flacără. Ține în mînă bătrînul Leika pentru care m-a invidiat în tăcere de ani întregi şi pe care l-am sacrificat în cele din urmă pasiunii sale fotografice. Rochia i-a fost aleasă de Theo. în domeniul ăsta trebuie să te-ncrezi întotdeauna în gusturile bărbaților care preferă bărbați. (Dar poate-i b prejudecată.)

— Ține, Benjamin, asta i pentru tine.
Clara îmi întinde o cutie de carton frumos împachetată în hîrtio de mătase- O pereche de papuci îmblăniți şi o crema Chantilly, exact ceea ce îmi cădea bine. Doar e Crăciunul, nu-i as a?

34

A doua zi e 26 şi se reia lucrul. Ca în fiecare zi, Julius mă însoțeşte pînă la metrou, la stația Pere-Lachaise, apoi se duce să amuşine prin cartierul Belleville în timp ce eu mă duc sâ-i cîştig haleala. încă de ieri-seară ține strîns între maxilarele băloase mingiuta nou-nouță.
In ziarul pe care tocmai l-am cumpărat, se comentează pe larg „monstruosul atentat de la Magazin". Cum un singur mort nu este de ajuns, autorul articolului descrie spectacolul la care *arn fi putut asista* dacă ar fi fost o duzină! (Dacă vreți într-adevăr să visați, treziți-vă...i Apoi gazetargiul consacră totuşi cîteva rînduri biografiei defunctului. E onestul proprietar al unui garaj din Corbevoie, în vîrstă de şaizeci şi doi de ani, pe care toți vecinii din cartier îl plîng cu lacrimi amare, şi care „din fericire" era celibatar şi fără copii. Nu am halucinații, am citit bine „din fericire celibatar şi fără copii". Privesc împrejuru-mi: faptul că Zeul Hazard loveşte „din fericire" şi cu prioritate celibatarii nu pare a perturba

35

cîtuşi de puţin lumea obişnuită a metroului. Asta îmi dă aşa o stare de bună dispoziţie, încît cobor la staţia Repuhlique, botărît să fac restul drumului pe jos. Dimineaţă de iarnă, sumbră, năclăită, înghețată. Parisul este o mlşatină în care dispare galbenul farurilor. Mă temeam să nu întîrzii, dar Magazinul e mult mai în întîrziere decît mine. Cu obloanele lui de fier trase peste imensele vitrine, pare un pachebot în carantină. Din subsol, din sala cazanelor, urcă trîmbe de aburi care se scămoşează în ceaţa dimineţii. Pe ici, pe colo mici spărturi luminoase îmi arată că inima lui n-a încetat să bată. Acolo, înlăuntm este viaţă. Aşadar intru şi sunt numai-decît scăldat în lumină. De fiecare dată e acelaşi şoc. Pe cît e de sinistru şi de întunecat afară, pe atît este de strălucitor înăuntru. Toată această lumină care se rostogoleşte în cascade din înălţimile Magazinului, care se revarsă din oglinzi, din arămuri, din geamuri, din falsele cristaluri, care se scurge pe alei şi ţi se răspîndeşte-n suflet - toată această lumină nu luminează, ci inventează o lume.

Asta-i ceea ce gîndesc în vreme ce un poliţai cu degete agile mă controlează din cap pînă-n picioare, ca să constate în sfîrşit că nu-s o bombă atomică, şi să mă lase să trec.

36

Nu sunt nicidecum primul venit. Cea mai mare parte a angajaţilor s-au adunat deja pe aleile parterului. Privesc cu toţii undeva în sus. Majoritatea sunt femei. în ochi le scînteiază o lumină piezişă de parcă ar aştepta pogorîrea Sfmtului Duh. Sus, pe pasarela conducerii, Sainclair gîngureşte într-un microfon. Aduce omagii „admirabilei comportări a personalului" în timpul „ultimelor evenimente". îl asigură de toată simpatia Direcţiunii pe Chantredon - tipul ce a ieşit prin vitrina raionului cosmetice şi care-şi bandajează acum plăgile la spital. Cere scuze celor pe care poliţia i-a vizitat ieri. Toţi salariaţii vor trebui să treacă prin asta, „nici Direcţiunea nu va face excepţie", toate astea doar ca „să ofere anchetatorilor toate elementele necesare pentru a ajunge la o concluzie fericită".

în ceea ce-l priveşte, Sainclair nu-şi închipuie nici o secundă că atentatul ar fi putut fi provocat „de unul dintre colaboratorii mei". Căci nu mai suntem „angajați", ci realmente „colaboratori", aşa cum a declarat solemn în şedința Consiliului de Administrație. Mii de scuze „colaboratorilor" pentru mica percheziție de la intrare. El însuşi nu i s-a sustras, şi clienții vor avea parte de ea pe toată perioada anchetei.

îl privesc pe Sainclair. Este tînăr. Este frumos. S-a cățărat repede. E autoritar, dar

cu blîndețe. A terminat o şcoală superioară de comerț unde a fost învățat în primul rînd să-şi modeleze vocea şi să se îmbrace. Restul a venit de la sine. Vorbeşte cu multă căldură şi de sub bucla lui blonzie străbate o privire blîndă şi umbrită de tristețe. îşi face atîtea griji cu Magazinul! Colaboratorii de care-i înconjurat, şeful personalului, responsabilii de etaje, paznici de ocnaşi de mîna-ntîi, au mai degrabă mutre specifice meseriilor. S-au aliniat cu toții de-a lungul balustradei aurite a primului etaj. Au figuri potrivite cu împrejurarea. Dacă apleci urechea ai putea auzi cum le cresc medaliile pe piepturile pline de responsabilitate. Gîndul ăsta mă face să zîmbesc. Mă pufneşte rîsul. Tipul de dinaintea mea se întoarce. Este Lecyfre, delegatul Sindicatului în carne şi subtilități.

— Acum gata, Malaussene, tacă-ți fleanca.

îmi plimb privirile pe deasupra mulțimii extaziate, apoi pe ceafa rasă a lui Lecyfre, apoi din nou pe tribuna oficială. Nu încape îndoială, Sainclair are un dar anume. A prins un şpil care mie îmi scapă.

Las liturghia să se desfăşoare şi mă îndrept spre vestiar. Deschid dulapul metalic şi scot costumul de serviciu. Nu-mi aparține. Este o uniformă a Magazinului. Nici prea vetustă, nici prea la modă. Ceva greu de precizat, oarecum cenuşiu, bătrînicios, cu un aer de absolută

onestitate. Costumul cuiva ce ar dori tare mult să-şi poată oferi un altul. îl țin cu două degete, cu brațul întins şi parcă l-aş vedea prima dată O voce zeflemitoare mă trezeşte din reverie:

— Ce-i cu tine, Ben? Vrei să-1 schimbi cu unul de-al meu?

E Theo, înțolit în dimineața asta cu un costum Cerutti. îşi schimbă de zor costumele ca să se fotografieze la automat. Dulapul lui e plin şi, nemaiavînd loc, a început să şi le pună într-al meu. Avem cheie comună, în fiecare dimineață îmi extrag costumul de serviciu de sub garderoba lui macaronaro-hollywoodiană.

— Nu glumesc, vrei un costum de-al meu? Serveşte-te!

Fac semn cu mîna că nu vreau.

— Mersi, Theo, mă întrebam doar, avînd

în vedere uniforma atît de ochioasă, dacă-s
într-adevăr făcut pentru slujba asta.
Theo se puse pe rîs.
— Exact aceeaşi problemă mi-o pun şi eu
în fiecare dimineaţă în timp ce îmi privesc
garderoba. îmi spun că eram făcut să fiu
hetero, şi iată că sunt homo.
După care, iată-ne pe amîndoi la subsol,
în regatul meşteşugăresc, fieful lui. El ajunge
aici în fiecare dimineaţă cu o jumătate de oră

mai devreme decît vînzătorii pe care-i are în subordine. Parcurge aleile goale ca Bonaparte rîndurile strînse alo trupeților săi înainte de-a fi măcelăriți. Cel mai mic şurub ce lipseşte la apel îi sare în ochi, o cit de mică ncorînduială în vitrinele de prezentare îl răneşte profund.
— Bătrîneii mei lasă-n urmă o dezordine cumplită!
Oftează. Le pune pe toate la locul lor. Ar putea orîndui întregul subsol cu ochii închişi. E teritoriul lui. Cînd suntem aici doar noi doi, domneşte o tăcere ca de dinainte de crearea lumii.
— I-a plăcut Clarei rochia?
— E o adevărată minunăție, dragă Theo.
Vorbim de-ale noastre, cu glas şoptit. Theo găseşte un deşteptător electric în coşul cu rotițe de fotoliu.
— Vezi, pe bătrîneii mei îi cam lasă memoria. Pun mîna pe cine ştie ce, pe care-1 lasă mai apoi nu se ştie unde, şterpelind pe urmă cu totul altceva. Lacomi şi plini de însuflețire ca nişte copii...
Povestea asta cu bătrîneii lui Theo începe de pe vremea cînd era simplu vînzător la raionul de utilaje. Era atît de îndatoritor cu bătrînii din cartier îneît aceştia veneau să repare te miri ce la bancul lui de lucru, şi erau zi de zi tot mai numeroşi.
— Şi eu am crescut pe străzi, ştiu ce-i asta, nu vreau să-i las de izbelişte, ar putea s-o pățească rău de tot.
Aşa răspunde celor ce cîrtesc cînd văd această adevărată invazie a bătrîneilor matusalemici.
— Aici li se pare că-şi construiesc o lume a lor, asta nu cere bani.
Cu cît Theo a urcat pe scara ierarhică, cu atît numărul bătrîneilor s-a mărit. Veneau din ospiciile ceie mai îndepărtate. Şi, de cînd Sainclair 1-a uns Rege al meşteşugurilor (nu doar că poate reconstrui Parisul cu orice îi cade sub mînă, dar poate tot atît de bine vinde o maşină de tuns iarba unuia care vrea să-şi amenajeze camera de baie), subsolul aparține în întregime bătrîneilor lui Theo.
— Aşa îşi fac o idee despre Paradis.
— Cum de te-ai căptuşit cu uniformele-astea cenuşii?
— Un orfelinat în lichidare, aproape de

casa mea. Aşa costumaţi, cel puţin îi văd cale de o poştă, ştiu întotdeauna unde sunt.
La prînz, în micuţul restaurant unde luăm masa, Theo izbucneşte deodată într-un rîs dezlănţuit.
— Ştii ceva?
— Ce?
— Lehmann a lansat zvonul că sunt geron-tofil. Cjim s-ar spune pedofil pentru vîrsta a treia, pricepi ?
(Drăguţul de Lehmann...)
— Poftim, apropo de pedofilie, dă-i asta Piciului, s-o pună în album.

Este o nouă şi micuţă fotografie. în costum culoarea vîntului turbat, catifea mătăsoasă, o mimoză la butonieră. Pe spate : legenda pe care Piciul o va copia cu scrisul lui apăsat şi lăbărţat.
„/ista-i cînd Theo se plimbă cu vaporaşul."
Să-nţeleagă cine vrea. Theo înţelege, desigur. Şi nenumăraţii lui prieteni care găsesc aceste mesaje fotografice prinse în pioneze pe uşă atunci cînd el lipseşte de acasă. Şi Piciul? Ar trebui să-i interzic să colecţioneze aşa ceva? Ştiu bine că perioada copilăriei nu-i domeniul lui Theo, dar oricum...

6

La începutul după-amiezii, două sau trei reclamaţii ne-au şi aterizat pe masă. Dintre care una serioasă la raionul paturi. Lehmann ordonă să fiu chemat. Trec prin faţa raionului de jucării. Nici o urmă de explozie. Tejgheaua n-a fost reparată, ci complet înlocuită, peste noapte, cu una identică. Impresie stranie că n-a avut loc nici o explozie, de parcă aş fi victima unei halucinaţii colective. Ca şi cum cineva încerca să-mi decupeze o porţiune din memorie. Gînduri demoralizante în timp ce scara rulantă scufundă raionul de jucării în adîncimile mi sunătoare ale Magazinului. Tipul ce urlă la Lehmann în birou are umerii atît de laţi că acoperă toată uşa de sticlă. Şi un spate ce poate provoca eclipse solare. Dintr-o dată nu mai văd capul lui Lehmann. Judecind după jocul muşchilor sub bleizerul clientului şi după vena ce-i zvîcneşte sub pielea roşie a gîtului, Lehmann n-are cum să se simtă în largul lui. Individul care stă în picioare în faţa lui nu pare deloc a

fi un găligan blajin. Mai degrabă un sanguin cu voce reținută. Cei mai de temut. N-a făcut nici un pas înăuntrul biroului. A închis doar uşa în urma lui şi-şi şopteşte doleanțele, cu un deget îndreptat spre Lehmann. Bat discret, de trei ori, în uşa transparentă. Toc, toc, toc.
— Intrați!
O-la-la! teamă în glasul lui Lehmann. Mastodontul deschide el însuşi uşa, fără măcar să se întoarcă. Mă strecor printre brațul lui şi tocul uşii cu suplețea temătoare a unui cîine bătut.
— Trei zile de spital şi cincisprezece de concediu, asta o să primească cel ce asigură Controlul Tehnic.
Vocea neutră a clientului, aşa cum mă aşteptam, are o siguranță periculoasă. El n-a venit aici ca să se plîngă, nici ca să discute, nici măcar să ceară ceva - a venit să-şi impună cu forța dreptul său, nimic altceva. E de ajuns să-i arunci o singură privire ca să-ți dai seama că întotdeauna a acționat aşa. De ajuns să-i arunci o a doua privire ca să pricepi că asta nu 1-a făcut să urce prea sus în ierarhia socială. Trebuie că are o mimă care-1 stînjeneşte întrucîtva. Dar Lehmann nu presimte lucrurile astea.
Obişnuit să administreze lovituri, se teme de-un singur lucru: să nu încaseze. Şi, în acest sens, cel din fața lui este cît se poate de credibil. îmi pun suficientă spaimă în priviri ca Lehmann să găsească în sfîrşit curajul să mă-nfrunte. în două cuvinte, ca şi într-o mie, dl Cutare, aici prezent, de profesie scufundător submarin (de ce acest detaliu? ca să justifice muşchii ?), a comandat săptămîna trecută un pat de 140 la raionul mobilier lemn natur.
— Lemnul natur este sectorul tău, Malaussenc?
Scutur timid din cap în semn de aprobare.
— Aşadar a comandat un pat de 140, nuc curbat, TF 885, la secția ta, domnule Malaussene, pat căruia i s-au rupt picioarele din față la prima întrebuințare.
Pauză. Privire furişă către scufundătorul al cărui maxilar inferior torturează o bucățică minusculă de g-umă de mestecat. Privire furişă spre Lehmann care nu-i deloc nemulțumit că-mi strînge juvățul.
— Garanția, îngaim...

— Nici vorbă, garanția va intra în vigoare, dar răspunderea ta e angajată profund, ai să vezi, altfel nu te-aş fi chemat.
Gros-plan cu încălțările mele.
— Mai era cineva în acest pat.
Chiar cînd se găsea la mare ananghie, Lehmann nu reuşea să se abțină de la genul ăsta de plăceri.
— O tînără persoană, dacă îți dai seama ce vreau să...

Dar restul frazei se evaporă sub privirea tăioasă a găliganului. Şi termină el însuşi, laconic:
— O claviculă şi două coaste. Logodnica mea. La spital.
—OOOH!
Am scos un țipăt adevărat, pe bune. Un țipăt de durere. Care î-a făcut să tresalte pe amîndoi.
— OOOH!
De parcă m-ar fi lovit cineva în burtă. Apoi, compresiunea cutiei toracice cu osul cotului, chiar deasupra sinului, şi devin brusc tot atît de alb ca cearşaful patului fatal. De data asta, Hercule face un pas înainte, schițînd un gest prin care ar fi vrut să mă prindă în caz de leşin.
— Eu am făcut asta ?
Voce albă, început de asfixie. Neținîndu-mă bine pe picioare, mă sprijin de biroul lui Lehmann.
— Eu am făcut asta ?
Mi-e de-ajuns să-mi închipui cum acest munte de carne plonjează peste trupurile Clarei ori Lounei, şi oscioarele lor fragile se văd azvîrlite peste tot prin aer, ca să izbucnesc în plîns, cu lacrimi omologate ca atare. Şi, printre şiroaiele ce-mi brăzdează obrazul, să strecor cuvintele:
— Care-i numele ei?

Apoi totul merge ca pe roate. Sincer emoționat de emoția mea, dl Muşchi se dezumflă pe dată. Impresionant. Ți se părea chiar că-i zăreşti forma inimii. Lehmann profită de asta ca să mă învinuiască de zor. Printre suspine, îi prezint demisia mea. Rînjeşte spunînd că e prea puțin. îl rog, spunînd că Magazinul nu se poate aştepta la nimic bun de la o nulitate ca mine.
— Nulitatea se plăteşte, Malaussene! Ca şi orice altceva! *Mai mult* decît orice altceva! Şi-şi propune să mă facă să-mi plătesc atît de scump nulitatea, încît găliganul face un pas înainte şi-şi pune cei doi pumni pe birou.
— îți place să-l chinuieşti pe omul ăsta?
„Omul ăsta" sunt eu. Asta-i, iată-mă sub protecția Majestății Sale Muşchiulosul. Lehmann şi-ar dori ca fotoliul să fie cît mai adînc. Celălalt ne explică: încă de pe cînd era

la şcoală i se urca sîngele la cap cînd îi vedea pe golani luîndu-se de cei mai slabi ca ei.
— Aşa că, ascultă-mă bine, drăguţule. „Drăguţul" este Lehmann. Galben ca ceara. Ceara luminărilor care s-au consumat pentru ca toate astea să se întîmple. Ceea ce trebuie să priceapă e simplu. în primul rînd, îşi va retrage plîngerea. în al doilea rînd, va reveni cît de curînd să vadă dacă n-am fost dat afară din post. în al treilea rînd, dacă nu mă va găsi, dacă Lehmann mă va concedia...

— Te voi rupe uite-asa...!
„Uite-aşa" e frumoasa riglă de abanos a lui Lehmann, amintire din colonii, care face *crac* între degetele salvatorului meu. Lehmann nu-şi vine în fire decît atunci cînd scara rulantă face să dispară ultimul centimetru cub din silueta găliganului. De-abia atunci se bate degajat cu palmele pe coapse şi începe să rîdă cu gura pînă la urechi. Nu-i împărtăşesc ilaritatea. Nu de data asta. Am urmărit pînă la capăt plecarea muşchiulosului („Nu te lăsa tras în piept de jigodiile-astea, micuţule, ieşi la atac!" mi-a spus pe cînd dispărea) şi m-am pomenit **încă** o dată că-mi vorbesc ca unui străin. Muşchiulosul credea că atacă un Magazin, un Imperiu, sau cel puţin instituţia numită Control Tehnic, o instituţie teribil de abstractă, şi se înarmase în consecinţă. Ca un alt cavaler Bayard, gata să îngenuncheze de unul singur o întreagă garnizoană. Şi iată că dă peste un năpîrstoc fără vîrstă *(yourself Malaussene*!), pe care-1 crede aproape **muribund,** şi se-nmoaie bietul găligan, cum s-a înmuiat întotdeauna, din exces de umanitate. Pe cînd pleca scufundătorul meu drag, i-am privit ghetele şi m-am gîndit: „Sper ca medaliile tale să fie mai puţin scîlciate".
La rîndul meu, deschid usa de sticlă:

— Destul pentru astăzi, **Lehmann, plec** acasă. Theo mă va **înlocui dacă este absolut** necesar. t
Lui Lehmann **rîsul i se opreşte în gît.**
— Nu pentru asta-i **plătit poponaruli**
— Nimeni n-ar **trebui plătit pentru asta.** înainte de-a răspunde, afişează **un zimbet** cît mai disprețuitor:
— Sunt de aceeaşi părere.
(Ai merita un braț **mecanic, idiotule.)**
Cînd cobor, raionul de **jucării e un furnicar.**
— E pentru prima dată că **vindem mai** mult pe 26 decembrie decît **pe** 24!
Remarca vine **din partea micuței roşcovane** cu mutriță de veveriță. **Şi se adresează colegei** sale, mai degrabă genul **năvăstuică, ocupată** să împacheteze **un Boeing 747. Colega e de** acord. Degetele ei **lungi alunecă miraculos** pe o hîrtie albastru **noptatic cu steluțe roz,**

care se transformă **de la sine într-un pachet,**
în apropiere, pe **o măsuță de demonstrații,**
o replică robotizată **a lui King Kong arată de**
ce este în stare. **E-o maimuță neagră, mare,**
păroasă, mătăhăloasă, **mai reală decît una**
adevărată. Tropăie **pe loc. Poartă în brațe o**
păpușă pe jumătate **dezbrăcată care seamănă**
cu Clara cînd doarme. **Merge tropăind şi totuşi**
nu avansează **deloc. Din cînd în cînd îşi dă**
capul pe spate. **Ochii ei roşii şi gura căscată**

lansează scîntei. E-o adevărată amenințare
între negrul opac al părului, roşul sîngeriu al
privirii şi sărmanul trupşor, atît de alb în
brațele ei înspăimîntătoare. (Dumnezeule, e
purul adevăr, slujba asta începe să mă apese...
şi-i purul adevăr că păpuşa asta seamănă cu
sora mea, Clara...)

50

Cînd ajung acasă, uriaşa gorilă neagră
continuă să mă obsedeze. Iar cînd telefonul
sună, îmi este nespus de greu să rostesc
banalul „alo".

— Ben?

E Louna.

— Ben, o să-1 arunc în aer pe micuțul
locatar.

O, nu! nu vreau s-o iau de la capăt, nu în
astă seară.

îi răspund pe-un ton răutăcios:

— Ce-aştepți de la mine? Să dau foc la
fitil?

închide.

Cînd la rîndul meu închid telefonul, pri-
mul lucru pe care-1 văd e mutra caraghioasă
a lui Julius, în cadrul uşii. Toată ziua n-a
lăsat nici o clipă mingiuța să-i scape din gură.
îl privesc cu un aer răuvoitor. Zic:

— Nu, nu astă seară!

Se lipeşte imediat de covor. Iar eu adorm.
După o oră, cînd mă trezesc, deschid inter-
fonul.

51

— Clara? Simt nevoi? să iau aer, ne vedem după cină.
— Bine, Ben. Cu Leika al tău am făcut nişte fotografii grozave, ţi le voi arăta.
Julius e tot aplatizat. Mă priveşte cu un aer dureros şi întrebător. Acest nou stăpîn îi pune probleme. Din fericire, îl întîlneşte destul de rar.
îl întreb:
— Mergem la plimbare ?
Sare în patru labe. întotdeauna de-acord să iasă, întotdeauna mulţumit să se întoarcă. Julius. Un cîine.
Nu numai Magazinul sare în aer. Ci şi Belleville. Cu toate acele faţade lipsă de-a lungul trotuarelor sale, bulevardul seamănă cu un maxilar ştirb. Julius hoinăreşte, cu botul la nivelul solului, dînd frenetic din coadă. Se ghemuieşte brusc şi înalţă în mijlocul aleii centrale un somptuos monument închinat, mirosului canin. Face cam zece metri, cu fundul,ţanţoş înălţat, mîndru de el, apoi înmărmureşte instantaneu, de parcă a uitat ceva important. Zgîrie asfaltul, ca un nebun, cu labele din spate. Nu mai are nici o legătură cu rahatul, nu-i nici în direcţia cuvenită, dar. nici că-i pasă. Julius se achită conştiincios de datorie, Julius face ceea ce are de făcut. El nu-i o maşină de marcat dintr-un

mare magazin: el are memorie. Chiar dacă nu mai ştie ce se află înăuntru.
O sută de metri mai încolo, în asfinţitul Belleville-ului se înalţă glasul tînguitor al unui muezin. Ştiu ce-i serveşte de minaret. O ferestruică pătrată, aerisire pentru closet sau lucarnă de palier, între etajul trei şi patru al unei faţade dărăpănate. Mă las o clipă purtat de ieremiadele acestui preot venit de altunde. Recită o surată în care trebuie să fie vorba despre o nalbă care-şi înalţă tulpina sacră din osemintele Profetului, Este în asta o durere a exilului greu de suportat. Pentru prima oară, revăd cadavrul sfîrtecat şi împrăştiat pe pardoseala Magazinului. Apoi mă gîndesc la Louna şi-mi zic că sunt un ticălos. Şi iarăşi maţele proprietarului de garaj din Courbevoie. Abia am timp să mă sprijin de-un copac ca să nu vărs a doua oară. Traversez bulevardul şi intru la Kutubia păşind

cu grijă.
Julius o şterge numaidecît în bucătărie, după Haduch. Glasul muezinului e acoperit de rumoarea conversațiilor şi de clinchetul pieselor de domino. Fumul pluteşte în vălătuci şi cei mai mulți stau jos, avînd în față paharele cu rachiu de anason. Părerea mea e că fratele musulman de la lucarnă are ceva de tras ca să-i readucă pe-ai lui la puritatea Islamului!

De cum mă vede, bătrînul Amar îmi dăruieşte un zîmbet larg. întotdeauna mă uimeşte albul strălucitor al părului său. înconjoară tejgheaua şi mă ia în braţe.
— Ei, fiule, cum merge treaba?
— Merge.
— Şi mama ta, e bine ?
— Da. Se odihneşte. La Châlons.
— Şi copiii, bine ?
-r- Bine.
— Nu i-ai adus ?
^ îşi fac temele.
,-r- Şi slujba, merge ?
., — Sare în aer!
¸Mă .instalează la o masă, alterne cît ai bate din palme o faţă de masă din hîrtie, se apleacă în faţa mea sprijinindu-se pe braţe şi-mi .zâmbeşte' îl întreb:
<i- Dar ţie,. Amar, cum îţi merge ?
h —- Bine* mulţumesc.
— Şi copiii, sunt bine?
•"-Bine, mulţumesc.
¸ *,~rŞi* soţia? Soţia ta Yasmina, cum o duce?
—-Bine, mulţumesc Domnului.
— Cînd o să-i mai torni unul?
, ~— Mă duc în Alger săpţămîna viitoare să itl torn. pe ultimul.
Ne amuzăm. Pe cînd eram puşti, Yasmina a înlocuit-o de mai multe ori pe mama, care era mereu în altă parte.

Amar se duce să-i servească şi pe alţi clienţi. Haducb îmi aduce cuşcuş pe care trebuie să-1 dau pe gît, dacă nu vreau ca în aceeaşi seară să-1 supăr şi pe Profet, şi pe credincioşii lui.
Constatînd slabul meu apetit, Amar se aşează în faţa mea.
— Ai probleme, nu?
— Da.
— Te iau cu mine în Alger?
Why noi ? Timp de cîteva secunde las gîndul să-mi deseneze o dîră scînteietoare în creier. Mi-ar plăcea mult să devină realitate. Amar insistă.
— Ei, ce zici? Haduch se va îngriji de cîine şi de copii.
Dar figura inexpresivă a inspectorului Caregga mâ cheamă la ordine.
— Nu-i posibil, Amar.

— De ce?
— Din cauza serviciului.
Mă priveşte neîncrezător, dar îşi spune că fiecare le ştie pe-ale lui, aşa că se ridică bătîndu-mă pe umăr.
— îți aduc un ceai.
Vocea lui Umm Kulthum se înalță din turn. Pe ecran defilează mulțimea uriaşă de la înmormîntarea sa. Aştept pînă cînd sfîrşeşte cîntecul şi părăsesc restaurantul, cu Julius după mine. Rîsul lui Haduch ne însoțeşte o clipă:

— Data viitoare n-o să-i mai dau să halească, o să-l spăl pe împuțitul ăsta al tău !
Le povestesc copiilor începutul bîjbîit al anchetei, cei doi polițai ai mei, Jib Hiena şi Lab Lăbosul, răscolind fără jenă prin viața intimă a „colaboratorilor" lui Sinclair, ceata de fantome ce a înlocuit noaptea tejgheaua raionului de jucării, eroismul Magazinului care-şi continuă activitatea, vînzînd chiar şi în această stare de amenințare de parcă nu i-ar păsa de nimic *(the show must go on!).* împrejurul nostru sunt întinse sfori pe care se usucă fotografiile Clarei. (Cîte ore îi răpeşte oare pregătirii bacului la franceză această turbulentă pasiune?) Printre ele sunt şi poze ale desenului cu Moş Crăciun Căpcăunul, ultima ispravă a Piciului. Altele ilustrează dispariția cartierului Belleville şi apariția „acvariilor" strălucitoare ce prefigurează cartierul de mîine. Şi o fotografie a mamei din prima tinerețe - cam prin epoca naşterii mele. în ochi i se citea de pe-atunci foamea de altceva şi de altundeva.
— Aveai negativul ?
— Nu, am făcut o copie pe film.
— O s-o pun în ramă, spune Jeremy, aşa n-o s-o mai poată zbughi.
Therese stenografiază absolut tot ce se discută, fără nici o omisiune, de parcă totul

ar urma să intre în acelaşi roman uriaş. Apoi, dintr-o dată, cu privirea ei fixă de călugăriță anorexică îndreptată spre mine :
— Bon ?
-— Da, Therese.
— Moctul. proprietarul de garaj din Courbevoie...
— Da?
— I-am făcut... horoscopul, chiar aşa urma să moară !
Clara îmi aruncă o privire furişă. Controlez dacă Piciul a adormit şi-i fac semn lui Jeremy să-şi păstreze pentru el ironiile obişnuite. O dată rezolvate toate astea, îmi pun pe frumosul meu chip atîta curiozitate de cîtă mă simt în stare.
— Dă-i drumul, te ascult.
— S-a născut la 21 ianuarie 1919, Ben, aşa scrie în certificatul de deces. în acea zi Marte era în conjuncție cu Uranus la 325 de

grade, şi amîndouă în opoziție cu Saturn la 146 de grade.
— Pe bune?
— Taci din gură, Jeremy.
— Marte, acțiunea, în conjuncție cu Uranus, planetă a tulburărilor violente, în opoziție cu Saturn, indică un temperament creator şi malefic.
— Eşti sigură?
— Jeremv, încetează !

— Marte şi Uranub în a opta căsuță anunță o moarte violentă, moartea intervenind propriu-zis prin tranzitul iui Marte către Luna Radicala, exact ce s-a întîmplat pe 24 decembrie'
— Nu zăăău '
— Jeremy...

8

A doua zi n-a mai fost nici o bombă. Nici zilele următoare. Neliniştea colegilor a dispărut puțin cîte puțin. Toate astea nu mai sunt nici măcar subiect de conversație. Au devenit mai degrabă amintire. Magazinul şi-a reluat ritmul lui de croazieră. Pluteşte departe de orice situații explozive. Lehmann îi struneşte pe mateloți cu mai multă rîvnă ca orieînd. Bătrîneii lui Theo îşi închipuie că sunt constructorii unui imperiu. Theo, el însuşi, îmbogățeşte zilnic albumul Piciului. Polițaii continuă să-i controleze pe salariați şi pe cumpărători care-şi ridică brațele în sus amuzîndu-se. Sainclair a pierdut opt sute de colaboratori ca să regăsească opt sute de angajați. Lecyfre transmite instrucțiunile Sindicatului, Lehmann pe cele ale Direcțiunii Magazinului. Eu mă las mulțumitor ocărit. Rătăciți prin imaginația mea care se goleşte, Jib Hiena şi Lab Lăbosul încep să scoată limba la mine. Copiii mă amenință că mă înlocuiesc cu televizorul dacă mai şovăi.

Louna nu-mi mai telefonează. Totul a intrat în normal. Pînă la 2 februarie.
Fata e foarte frumoasă. Genul acela de leoaică cu păr roşu ce i se revarsă în valuri pe umerii pe care îi bănuieşte a fi puternici. Are coapse arcuite care se leagănă liniştit. Se vede că nu mai e atit de tînără. Are vîrsta plenitudinii atrăgătoare. Fusta, bine lipită de fese, trădează marginile unui slip minuscul. Cum n-am nimic mai bun de făcut decît să aştept chemarea domnişoarei Hamilton, mă hotărăsc să urmăresc frumoasa apariţie.
O văd cum răvăşeşte ici şi colo marfa expusă pe rafturi. Pe braţele pe jumătate dezgolite poartă brăţări din argint cu vagi influenţe orientale. Are degete lungi şi nervoase, suple şi întunecate, care nu ating decît rotindu-se. Prin apele tulburi ale acestui magazin o urmăresc cu uşurinţa peştelui ce am devenit. O las să se piardă ca să-mi ofer plăcerea de-a o regăsi la încrucişarea a două alei. In momentul acestor întîlniri fals inopinate, îmi las adrenalina să-mi zbîrlească toţi perişorii lăuntrici. Un singur lucru mă necăjeşte, nu reuşesc să-i surprind privirea. Coama ei este mult prea bogată. Şi prea mişcătoare. Cît despre ea, nu s-ar spune că mă remarcă. (Uniforma mea impersonală de funcţionar, probabil...) Jocul acesta durează o vreme, şi ajung într-o stare de dorinţă absolută, cînd evenimentul se

produce. Hoinărea de vreo cinci minute prin raionul de pulovere shetland. Dintr-o dată, degetele ei ţîşnesc, se rotesc, un micuţ pulover e complet aspirat în podul palmei, apoi mîna întreagă înghiţită de geantă, care rumegă la repezeală şi scuipă afară o mînă goală.
Am văzut-o. Iar de cealaltă parte a tejgheleI, Cazeneuve, poliţaiul sectorului, a văzut-o şi el. Din fericire, sunt mai aproape de ea decît el. In vreme ce-şi scoate cătuşele şi dă ocol raionului, înghit din doi paşi distanţa care mă desparte de frumoasa mea. Ii bag mîna în geantă silind-o să se întoarcă spre mine, scot iute puloverul pe care i-1 azvîrl pe umeri ca şi cum i l-aş proba. în acelaşi timp îi şoptesc printre dinţi ceva bine gîndit:
— Nu fi tîmpită, turnătorul de serviciu e chiar în spatele tău.
Nu numai că are prezenţa de spirit să nu

protesteze, dar exclamă pe dată cu frumoasa-i voce răguşită:
— îmi vine bine, nu? Ce părere ai?
Luat pe nepusă masă, răspund ce-mi vine la gură.
— Merge foarte bine cu ochii tăi, tanti Julia, dar mai puțin cu părul. ;
De fapt, nu-i văd decît ochii. Două migdale spicate cu auriu, mărginite de gene ce'mai că-mi mîngîie vîrful nasului. De după aceste minunății, alți doi ochi mă tintuiesc ca țevile

duble ale unui tun. Nimeni altul decît Cazeneuve. Azvîrl degajat puloverul înapoi pe tejghea, aleg un altul pe care îl aşez pe pieptul fetei, dîndu-mi puţin capul înapoi, cu un aer de cunoscător. Revenindu-şi din şoc, Cazeneuve intervine. Şi nu o ia pe ocolite, ci trage drept la ţintă.

— Termină cu tot circul ăsta, Malaussene, am văzut-o foarte bine pe fata asta subtilizînd primul pulover.

— „Fata asta"? aşa ştii să vorbeşti cu clientela, Cazeneuve ? Un băiat bun ca tine... Spun asta cu tonul visător al celui ce se gîndeşte în altă parte. Adevărul e că al doilea pulover (m-am decis pe loc !) îi sade de minune drăguţei leoaice. Aşa că spun:

— Ăsta îţi merge foarte bine, tanti Julia.

Nu sunt singurul care-o admiră pe „tanti Julia". Mai mulţi clienţi o privesc cu răsuflarea tăiată. Printre ei o pereche de bătrîni cu aer blînd şi cu păr argintiu, ce duc un coş verde, şi care ne sorb literalmente din priviri.

— Malaussene, fii drăguţ nu mă împiedica să-mi fac treaba.

Cazeneuve scrîşneşte de indignare. în acest timp, nu departe de noi, unul dintre bătrîneii lui Theo subtilizează un vibromasor.

— Nu te-mpiedic să-ţi faci treaba, Cazeneuve, ci doar să pui prea multă rîvnă.

— Domnişoară, aţi băgat acest shetland în geantă, v-am văzut!

Fata se agaţă de privirea mea ca de-un colac de salvare. Faţă mare, pometi proeminenţi, buze umede.

— Te-ntreb eu unde te-ai bronzat, Cazeneuve ?

L-am atins unde-1 doare. Cazeneuve şi-a bronzat moaca pămîntie pe gratis, în fiecare zi, la raionul de lămpi solare. Adaug:

— Las-o-n pace pe tanti Julia, altfel o să primeşti una de n-o s-o poţi duce.

în chiar acest moment evenimentul se produce, cu încetinitorul parcă, într-un Magazin ce pare împietrit. Cazeneuve devine livid. în spatele lui cei doi bătrîni cu păr argintiu se-ntorc unul spre altul surîzători. Şi iată : nici că le pasă de vîrsta lor centenară ! îşi dau un sărut de-o senzualitate contagioasă. între pîntecele lor strivite unul

de altul se zăreşte un colţ al coşului verde.
Verde ca mărul.
Şi Cazeneuve primeşte lovitura promisă.
Doar că nu eu sunt cel care i-o dă. Ci braţul
smuls al bătrînei doamne. Urmăresc cu privi-
rea bolta perfectă desenată de gheizerul de
sînge care ţîşneşte. Văd foarte clar chipul
bătrînului, privirea lui uluită sub şuviţele
de păr argintiu, fin ca puful bebeluşilor, şi
pieptănat după moda romană. Văd capul

lui Cazeneuve Obrazul lui, dintr-o dată flasc, transmite unda de şoc întregului chip. Şi de-abia atunci aud explozia. Un zid de cărămidă volatilizat pe deasupra capului meu. Proiectat înainte[1]. Cazeneuve ne trîntcştc la pămînt, pe mine şi pe tanti Julia,

9

Avantajul să te afli chiar pe locul unei explozii este că nimeni nu te calcă în picioare. Toți fug de epicentru.

Greutatea fetei culcate peste mine mă țintuieşte la podea. S-ar zice că mă protejează de mitraliera duşmanului. Dar dacă priveşti mai atent, este pur şi simplu leşinată. O pun uşurel pe-o parte sprijinindu-i capul în căuşul palmei şi-i trag rochia peste picioarele descoperite. Cazeneuve e în fața mea, aşezat extatic ca un copilaş admirîndu-şi primul cozonăcel de nisip. Este acoperit de sînge şi ceva dinlăuntru-i se întreabă probabil dacă-i sîngele lui sau al altcuiva. (Este pentru prima oară că-1 văd gîndind.) La cîțiva metri în spatele lui Cazeneuve, două trupuri, amestecate şi în acelaşi timp împrăştiate, zac într-o înspăimîntătoare mocirlă sîngerie. Mă ridic cu mare greutate. în jurul meu e-o panică asemeni celei dintr-un eleşteu în vremea pescuitului. Toți peştii vor să sară afară din apă. Fac salturi, cad la loc, se ciocnesc, îşi schimbă brusc direcția, ca şi cînd ar vrea să scape de-un laț invizibil. Dar este halucinant faptul

că totul se desfăşoară într-o tăcere de străfund de mare. Rafturi întregi se năruie, manechine explodează sub picioarele fugarilor. Şi *totul fără. pic de zgomot.* Mă aflu pe fundul unui gigantic acvariu cuprins de nebunie. Tanti Julia se trezeşte, la rîndu-i. Ii văd buzele mişcîndu-se, dar nu aud nimic. *Sunt surd.* Explozia m-a *asurzit.* Instinctiv îmi pipăi urechile. Nici urmă de sînge. Asta mă linişteşte un pic. Mă ghemuiesc în faţa lui tanti Julia şi-i cuprind obrajii în mîim:
— Ceva rupt ?
îmi a-ud vocea ca şi cînd mi-aş telefona mie însumi. Fata răspunde ceva, apoi dă să se întoarcă, dar o împiedic. Şi iată că, de această dată, brizbrizurile însîngerate nu-mi produc greaţă. Probabil că te obişnuieşti cu toate. Cele două trupuri dau impresia că au făcut schimb de viscere, într-un soi de ultimă comuniune. Au fuzionat. Nici urmă de vreun coş verde ca mărul. Pîntecele lor 1-a acoperit şi naşterea s-a produs. Doi indivizi în alb îl conduc pe Cazcneuve care s-a ţăcănit de-a binelea. Cineva mă bate pe umăr. Mă întorc. Dovadă că istoria se repetă mereu în ce are ea mai rău, micuţul pompier de data trecută începe să-mi explice lovitura. Cele două rîme rozalii văluresc de zor sub mustaţa lui subţire. Dar - ce fericire ! - nu-1 aud.
Am rămas la spital patru ore interminabile. Mi-au cercetat, pe rînd, toate încheieturile. Nimic rupt. Am încercat o plăcere de-a dreptul copilărească să mă las trecut din mînă în mînă. Ca atunci cînd eram micuţ şi mama sau Yasmina, soţia bătrînului Amar, îmi făcea baie. Surditatea măreşte plăcerea. Am fost întotdeauna de părere că aş fi un excelent surd, dar un orb execrabil. Dacă-mi îndepărtaţi lumea de urechi, îmi place. Dacă-mi astupaţi ochii, mor. Cum toate lucrurile bune au un sfîrşit, în cele din urmă lumea şi-a croit din nou drum pînă la timpanele mele. Aud conversaţia infirmierelor şi medicilor din jurul meu. La început, nu înţeleg nimic. Caşicîrid ar vorbi într-un compartiment vecin-.' Apoi, totul devine clar. Pur şi simplu, e vorba să mă ţină sub observaţie o săptămînă. Ar putea apărea complicaţii la creier. O săptămână la spital! Parcă văd mutrele dezamăgite ale copiilor şi a lui Julius. ; j* î <
— Nici gînd ! > ■ ■ . ')
O bluză albă, lungă, cu figură cabalină se apleacă peste mine. ::
— Aţi spus ceva? •.
— Da, am spus că nu. Nu vreau să rămîn

aici, mă simt foarte bine, nu-i nici o problemă,-
vreau să mă întorc acasă. ■ :■./:
Bluza albă transmite spusele mele; unei
bluze şi mai albe, bine întinsă peste un pin*
tece rotund. ■': n
— Nu te putem lăsa să pleci, bătrîne^Nii
înainte de a fi făcut toate radiografiile necesare.

Sunt iar culcat pe masa de auscultare. Pîntecele uriaş vorbeşte chiar în faţa nasului meu. Toate burdihanele astea sunt nişte capcane... Şi dacă o să-mi explodeze în faţă? Spun:
— Nu puteţi să mă ţineţi cu forţa.
Afară s-a înnoptat de multă vreme. în timp ce mă-ndrept spre metrou, o rablă de maşină se-apropie de bordura trotuarului, ajunge în dreptul meu şi mă claxonează. Un claxon din anii cincizeci. Dintre acelea care fac : „Tiitt". Mă întorc. Tanti Julia, înăuntrul unei patru cai galben-citron, mă invită cu gesturi largi.
— Eşti pe jos? Urcă, te rog.
Urc în relicva lui tanti Julia.
— Ţi-au cerut să semnezi o declaraţie de scutire de răspundere? Şi mie. Se pun la adăpost, e normal.
Conduce maşina ei de patru cai putere ca pe-un pachebot, lin, fără zguduituri. O probă de curaj, cînd ştii motorul. Plutim spre Pere-Lachaise. Tanti Julia vorbeşte. Vorbeşte întruna şi eu revăd coşul verde şi pîntecele care se contopesc. Apoi privirea îngrozită a lui Cazeneuve. Cazeneuve n-are nici pe dracu', să-mi taie mie o mînă dacă nu-i aşa. E şocat, atîta tot. încărcătura a explodat în cuibul etanş format de cele două pîntece. Ca în interiorul unui ou moale.
— Futeau ca îngerii!
îngerii fut? Ce îngeri? Cine eraiicei caria futeau ? Tanti Juîia are privirea voalată de-o indicibilă nostalgie. Spune: ■.■••-. •
— Sandiniştii. Futeau ca îngerii. La nesfîr-şit. Futeau si rîdcau. Şi cînd juisau, o făceau în lungi şuvoaie fierbinţi, pînă la stingerea completă a incendiului din mine. O singura dată am trăit asta, în Cuba, chiar a doua zi după Revoluţie. Aveam paisprezece ani. Cu două zile înainte ca tatăl meu, Consulul, să plece. M-am întors după aceea pe acele meleaguri, dar totul se terminase: nu mâi era decît erecţia realist-socialistă, coitul sta-hanovist...
Tace o clipă. Atît cît să-mi recapăt suflul; (Bomba s-o fi adus în starea asta?) Semaforul roşu se schimbă în verde. Tanti Julia o ia din loc o dată cu rabla sa.
— Acum, şi Nicaragua a îmbîrligat-o... pînă şi plăcerea-i... „constructivă".

Chipul ei schimonosit într-o expresie de dezgust se destinde brusc şi frumoasa ei voce răguşită se scufundă iar în fericite certitudini:
— Din fericire, vor rămîne mereu moisii, maorii, satareii...
întreb:
— Satareii ?
— Satareii din Amazonia braziliană!
Dezvoltă ideea:
— Au muşchi lungi, netezi, bine conturați. Umerii şi coapsele lor nu ți se afundă sub

degete. Membrul lor e mătăsos, satinat, aşa cum n-am întîlmt nicăieri în altă parte. Şi cînd te-ncalecă, se luminează din interior, ca un Galle 1900, superb arămii.
Şi astfel, în timp ce noaptea de iarnă a Parisului defilează pe flancurile pirogii noastre, tanti Julia îşi dezvoltă corpusul somptuos al teoriei sale. După ea, doar revoluționarii în ziua imediat următoare victoriei şi marii primitivi pot fute corect. Şi unii şi alții au în cap eternitatea, ei fut la indicativ prezent, ca şi cum acesta ar trebui să dureze întruna. In toate celelalte părți ale lumii, ne cramponăm de trecut ori de viitor, comemorăm ori creăm, ne perpetuăm ori ne înmulțim, dar nimeni nu se ocupă de sine...
Vocea i-a devenit extraordinar de convingătoare :
— Vreau să spun, să se ocupe de sine, acolo, în acea clipă, de sine şi de celălalt, în acest caz, de tine şi de mine...
Farurile la maximum pe tanti Julia. N-o mai scap din ochi nici o secundă. Contururile îi sunt irizate de luminile oraşului. Şi apoi brusc, îmi apare în întregime, în scînteierea unei vitrine cu corpuri de iluminat. *(Mamma mia!...)*

10

Lăsăm rabla pe banda a doua, urcăm cele două etaje ale mele de parcă suntem fugăriți, ne azvîrlim pe pat ca-ntr-un ued, ne smulgem hainele ca şi cînd ar fi cuprinse de flăcări, sînii ei îmi explodează în față, gura i se închide peste a mea, gura mea găseşte sărutul palpitant al dorinței ei maore, mîinile ne galopează în toate direcțiile, mîngîie, frămîntă, strîng, penetrează, picioarele noastre se împletesc, coapsele ne iau prizonieri obrajii, pîntecele şi bicepşii se întăresc, arcurile patului răspund, ecoul camerei mele tot aşa, iar apoi, deodată, superbul cap leonin al lui tanti Julia se iteşte din îngrămădeală, aureolat de incredibila ei coamă, şi vocea ei, acum aspră, întreabă:
— Ce ai?
Răspuns:
— Nimic.
N-am nimic. Absolut nimic. Nimic altceva decît o mizerabilă moluscă retrasă între cele două cochilii ale ei. Şi care nu vrea să-şi scoată

capul. De frica bombelor, îmi închipui. Dar

ştiu că mă mint singur. De fapt, camera mea e plină de lume. Burduşită, gata să crape. De jur-împrejurul culcuşului meu stau spectatori în poziție de drepți. Şi ce mai spectatori! O adevărată salbă de sandinişti, cubanezi, moişi, satarei, goi puşcă sau în uniformă, sute de arbalete ori de kalaşnikovuri, arămii ca statuile, aureolați de pulberea gloriei. Ei fut! Şi cu mîinile pe coapse ne dau onorul, într-un şir strîns, încordat, care mi-o înmoaie pe loc.

— Nimic, îți repet. N-am nimic. Iartă-mă.

Şi, cum nu e nimic altceva de făcut, fac haz.

— Şî-n plus, găseşti că asta-i nostim?

Te poți amuza tocmai pentru că asta nu-i nostim. îi explic acest lucru. îmi cer din nou iertare. îi spun că suntem înconjurați de un juriu olimpic şi că niciodată n-am fost dotat pentru concursuri. Ea spune :

— înțeleg.

La rîndul ei, îmi explică. Aventura noastră nereuşită va fi, de altfel, încheierea anchetei privind iubirile primitive şi revoluționare pe care trebuie s-o facă pentru următorul număr al ziarului *Actuel.*

— Ah! spun, te cocoşezi lucrînd la *Actuel.*

Da, acolo lucrează.

-^—Ştii, ceea ce a omorît iubirea este cultura iubirii: orice bărbat ar fute dacă n-ar şti că şi ceilalți bărbați fut!

încerc s-o mîngîi în timp ce-şi dezvoltă teoria, dar îmi îndepărtează mîna. Fără menajamente.

— Da, ceea ce rasolește creația sunt referințele...

Unde-i Julius? Mă întreb unde e Julius. Cu siguranță că-n spatele cuptorului lui Haduch. Viață nenorocită ! Bombele îți explodează sub buci, o coaliție de indieni şi de eroi îți feşteleşte mădularul în plină dorință, iar clinele tău favorit se îndoapă în restaurantul unde obişnuieşti să mergi tu. Julius, ticălosule, nu te mai cunosc. De trei ori. Lepădarea Sfîntului Petru.

Evident, ăsta-i momentul ales de uşa camerei mele ca să se deschidă larg. Julius. Sigur că da, e Julius !

11

Dar nu numai el. Mai e şi Therese, care rămîne în prag. Julius continuă să stea aşezat alături de ea. Apoi un alt cap răsare: Louna. Şi încă un altul: Jeremy, înălţîndu-se pe vîrful picioarelor. Şi acum vine la rînd Clara, care se foieşte, dar nu trece pragul. Therese spune :

— A! eşti încă viu...

Acru şi dulce în acelaşi timp.

Scutur din cap şi îmi arăt moluscă, adăugind:

— Prea puţin...

Therese îi trimite un rînjet nevinovat colegei mele de cameră care, tot atît de goală ca mai înainte, a rămas cu gura căscată în mijlocul savantelor sale explicaţii.

— Tanti Julia, presupun?

Incîntătoare, micuţa mea surioară. Acum, bruma de prestigiu de care mă mai bucuram primeşte lovitura fatală. Tanti Julia află că că ea nu-i prima Tanti Julie din viaţa mea. Dacă Therese îşi continuă tirada, Julia va şti cît de curînd totul despre modul meu de a agăţa femei. Ei, da, mi-c ruşine! Le racolez

pe hoaţele frumoase ce operează în Magazin. E tristul adevăr. Omul e mîrşav.

Totuşi, există unii încă mai mîrşavi. De exemplu, (Jazeneuve, sau toţi poliţaii din magazine[1], care !e prind pe hoaţe doar ca să le ofere posibilitatea să aleagă între a le duce la Direcţiune ori a le înghesui într-una din cabinele de probă. Eu cel puţin nu violez pe nimeni. Aş spune chiar că de fiecare dată cînd o seduc pe Tanti Julia, o salvez de la o mare jignire. La urma urmelor, fac şi eu ce pot.

Greu de spus dacă Therese este fericită că mă găseşte viu. Regatul ei nu-i de pe această lume. Şi iată că o întreabă pe Julia cu o curiozitate pur medicală:

— Cum faci atunci cînd vrei să dormi pe burtă cu nişte sîni aşa de mari?

Julia face nişte ochi cît cepele. Brusc pe deasupra tuturor capetelor, explozia flash-ului Clarei prinde tocmai expresia aceasta de stupoare furioasă. După care, fraţii, surorile şi cîinele sunt împinşi înăuntrul camerei de o mulţime zgomotoasă de necunoscuţi. O adevărată bandă veselă. Trupuri pe jumătate

goale, cel puțin tot atît de splendide precum satareii lui tanti Julia. Toată această lume pestriță aterizează pe patul nostru şi încep să ne mîngîie în toate chipurile. Se aud exclamații diferite într-un jargon necunoscut:

— *Vixi Măria, que moga Unda!*

— E o rapaz tambnn! Ollia ! O pelo tun branco!
Julia face o mutră mirată, pare înaintată, dar nu-i vine sâ-si creadă ochilor, ca şi cum sub efectul frustrărilor sale visele ar fi devenit realitate.
— *Parece o nn:iiino Jcmus masmo!*
Această ultimă replică e spusă pe-un ton atît de hazliu că toată lumea se amuză, chiar cei care nu înțeleg ce vrea să spună. Mîngîierile se întețesc, flash-ul Clarei scapără mereu, Julius încearcă să-şi croiască drum înspre stăpînul său, Jeremy cască ochii cit cepele, Louna zîmbcşte ca o femeie însărcinată, Piciul bate de zor din mîini şi sare în sus cu picioarele apropiate, Therese aşteaptă ca totul să ia sfîrşit, Julia începe să întoarcă mîngîierile care i se dau şi eu tremur la gîndul c-o s-o văd apărind pe Zina de la Asistența Socială însoțită de îngerul de la Moravuri, in uniforma albastră cu chipiu. Dar nu-i aşa, în cameră îşi face intrarea triumfală organizatorul acestei nostime serbări.
— Theo!
Poartă un costum verde ca iarba şi buzunarul de la piept îi e împodobit cu o mimă de lăptucă în mijlocul căreia a înfipt o petală de trandafir. Există în albumul Piciului o fotografie a lui Theo îmbrăcat în acest costum, şi legenda ei spune: *,/i.lci e Theo cînd dă de mîncare în Pădure".*
Mă priveşte zîmbitor.
— Ei da, eu sunt! La cine apelează micuța ta familie cînd află că fratele cel mare a sărit în aer ? La te tea ! Din nefericire, în seara asta nu eram acasă, aşa că au venit să mă caute în Pădure.
— în Pădure?
— Da, la Bois de Boulogne. E seara în care organizam o crăpelniță pentru prietenele mele brazilience ca să le fac să uite c-au înghețat pe-aici în ținută de luptă. Cînd cei de la spital mi-au spus că n-ai nimic, m-am hotărît să vin să ți le prezint ca să sărbătorim însănătoşirea ta. Sunt drăgăstoase, nu-i aşa?
(In Bois de Boulogne... micuții mei... în curînd voi decădea din drepturile de frate mai mare.)
Tot ce urmează se petrece în apartamentul de jos, la copii, unde improvizăm un festin brazilian, Jeremy a făcut rost de la un puşti din clădire de un disc cu Ney Matogrosso, cel mai faimos dintre cîntăretii plurisexuali ai

continentului sud-american. Muzica bubuie, tanti Julia dansează cu visele sale încarnate. Eu beau cafea braziliană după cafea braziliană, scăldat în privirile drăgăstoase ale lui Theo şi ale Clarei. Jeremy bate în ritmul muzicii în toate obiectele ce pot scoate un sunet. Piciul doarme ca toți copiii de vîrsta lui, fără să fie cîțuşi de puțin deranjat de

tot acest bombardament. Louna, bineînţeles, zîmbeşte, şi Therese. aşezată pe marginea patului, ţine în mina ei palma brună şi puternică a unui zdrahon bahianez în travesti, deopotrivă întunecat şi strălucitor precum cafeaua ce-mi alunecă prin trup. Luminate de o micuţă lampă de carte, palmele lor lucesc. Nu ştiu ce pricepe tipul din previziunile surorii mele, dar ochii lui în extaz aruncă aceleaşi reflexe ca lameul minijupei cu care-i îmbrăcat. Dintr-o dată, tipul se trage înapoi. Cu un deget tremurător o arată pe Therese şi-ncepe să ţipe:

— *Essa moca chorava na barriga da miie.*

Brusc, totul se opreşte, muzică, dans şi cafea, şi se lasă tăcere.

— Ce-a spus tipul?

Theo traduce :

— Spune că Therese plîngea încă din pîntecele mamei sale.

O întoarcere cu şaisprezece ani înapoi şi vînt îngheţat în inima mea. (Aud, foarte clar, vocea mamei care-mi spune : „Copilul plînge". „Copilul plînge?" „în pîntecele meu, Benjamin, îl aud cum îmi plînge în pîntece!")

Cu cel mai mare calm posibil, întreb:

— Ei, şi?

Tipul în travesti care dansa cu tanti Julia, chiar cel ce mă compara mai adineauri cu pruncul Iisus, explică cu un glas foarte calm si fără nici o urmă de accent străin:

— La noi, domnule, asta vrea să spună că are darul celei de-a doua vederi.

Apoi, cotrobăind prin poşetuţa lui cu strasuri, scoate o mică statuetă de sticlă albăstrie, plină cu apă. îngenunchind dinaintea lui Therese i-o întinde şoptind:

— *Para voce, rnăe; um presente sagrado.*

— Este o statuetă reprezentînd-o pe Yemanja, explică Theo, care e divinitatea mării. S-ar părea că te izbăveşte de toate necazurile.

Drăcuşorul pozitivist din mine nu-mi dă pace şi-mi şopteşte la ureche:

— De-aia sfîrşesc cu toţii în Pădure.

Therese ia statueta fără să spună nici un cuvînt de mulţumire şi o depune pe micuţa etajeră unde are strînse laolaltă toate divinităţile din colecţia sa.

12

— Cît timp ați rămas la raionul de pulovere ?
— în jur de zece minute.
— Ce făceați acolo?
— Ajutam o prietenă să probeze un pulover shetland.
— Vă este de mult timp prietenă?
(Afurisitul de Cazeneuve, ştiam eu că n-are nici pe dracu'!)
— Numele şi adresa ei, vă rog.
Nu-i inspectorul Caregga, este comisarul Coudrier. La sediul Poliției Judiciare. Comisarul Coudrier este asemeni numelui său. E un cercetător înnăscut, dar fără pasiune. Caută cerşetori, asasini, astăzi pe tipul care a pus bomba, dar ar fi putut tot atît de bine să cerceteze fisiunea atomului sau să plece în căutarea poțiunii anticanceroase. Numai întîmplarea a făcut ca studiile superioare să-1 aducă înaintea mea în loc să-1 țintuiască în spatele unui microscop. Este decorat cu Legiunea de Onoare, îmbrăcat cu un costum verde-închis sub care nu poartă pistol şi, văzînd ezitările mele, îmi explică pe-ndeiete că, în calitatea mea de martor ocular principal, mărturia mea este fără doar şi poate esențială.
— Aşadar, ce-i cu prietena cu shetland-ul?
îi spun că-i mai degrabă o cunoştință decît o prietenă, ca eu îi zic „Tanti Julia" şi că lucrează la ziarul *Actuel.*
în această clipă o uşă pocneşte şi fac o săritură de doi metri. Lua-o-ar dracu' de cafea braziliană ! M-a întors pe dos.
— Nu fiți atît de emotiv, domnule Malaussene, nu sunt dccît întrebări de rutină.
Nu sunt emotiv, sunt o pasăre golaşă ce stă pe-o linie de înaltă tensiune şi care îşi strînge coada-ntre gheruțc ca să nu cumva s-atingă Firul din față.
Cu toată suprafața trupului meu înregistrez întrebarea următoare.
— N-ați remarcat nimic special în aceste zece minute?
N-am remarcat nimic. N-am văzut într-adevăr ceea ce se petrecea decît în secunda în care tocmai se petrecea. Atunci, în schimb, cu o precizie hiperrealistă. Colțul coşului verde în mod special, pîntecele care se îndesau

unul în altul. I-am spus-o. O maşină de scris cu car mare înregistrează tot ce spun eu. Fiecare rafală mă electrocutează. Coudrier înalță din sprîncene şi întreabă:
— Ați putea să-mi faceți o descriere exactă a victimelor?

— Mai curînd a bărbatului. Pentru că în ceea ce priveşte femeia, nu i-am văzut decît braţul...
II descriu pe tip ca pe un fel de împărat roman la bătrîneţe. Claudiu la sfîrşitul carierei sale.
— Şi de sub bretonul cu fire argintii, nişte ochi foarte albaştri, ca ai mareşalului Petain.
— Aşa este.
îmi amintesc pe loc de sărutul pe care şi l-au dat cei doi, de îmbrăţişarea lor de-o tinereţe uimitoare.
— Sunteţi sigur?
— Absolut. De ce ?
— Nu citiţi ziarele? Erau frate şi soră.
Şi adaugă, de parcă aceste amănunte urmau să excludă iubirile incestuoase :
— El era inginer, pensionat de la Drumuri şi Poduri.
Apoi, parcă doar pentru sine însuşi:
— La urma urmei, n-are nici o importanţă, ai fi putut foarte bine să fii dumneata.
Şi, aruncîndu-mi o privire răutăcioasă:
— Dumneata şi doamna, mătuşa dumitale.
Tăcere. Se deschide uşa. O secretară mută pune o tăviţă alături de garnitura verde de birou. Comisarul spune „mersi, Elisabeth" şi mă întreabă:
— Cafea?
Sar în sus.

— Niciodată!
Surîde si se serveşte.
— Minţiţi cel puţin în această privinţă, domnule Malaussene.
O mică subtilitate. După care îşi bea pe-ndelete cafeaua al cărei miros mă ameţeşte. Apoi aşează la loc ceaşca pe tăviţă şi spune: „Iţi mulţumesc, Elisabeth", îşi încrucişează mîinile, plescăie din buze pentru ultima oară ca să nu piardă nimic din aromă şi mă priveşte ţintă.
Elisabeth se eclipsează cu tăviţă.
— O ultimă întrebare, domnule Malaussene. Spune-mi în ce constă mai exact funcţia dumitale la Magazin? Căci nu reiese foarte clar din depoziţie.
Şi nu degeaba...
Straniu, de-abia în această clipă realizez în ce decor mă aflu. Biroul comisarului

Coudrier este lucrat în stil Empire. De la pernițele pe care stăm, ce au o înfățișare pseudoromană, pînă la serviciul de cafea gravat cu majuscula imperială N, oprindu-ți privirea pe divanul Recamier care scînteiază blînd lîngă biblioteca din lemn de mahon, totul plutește în lumina vegetală a unei țesături murale de culoarea spanacului constelată cu albinuțe aurii. Dacă aș căuta mai bine, aș dibui fără-ndoială mini-bustul mini-corsicanului, o copie a mini-tricornului vestit și, în

bibliotecă, *Memorialul de la Sfinta Elena.* Şi cu toate că asta n-are nici o legătură cu întrebarea pe care tocmai mi-o pune, mă întreb dacă şi-a cumpărat tot acest decor din banii proprii sau a obținut de la administrație un credit special ca sâ-şi amenajeze sediul în culorile pasiunii sale. In amîndouă cazurile se impune una şi aceeaşi concluzie: tipul ăsta nu se duce acasă în fiecare seară. Se simte bine aici. Or, cine iubeşte ambianța la locul de muncă, iubeşte şi munca. Polițaiul ăsta trage douzeci şi cinci de ore din douăzeci şi patru. Nu poți să-1 păcăleşti multă vreme pe cel ce reprezintă reîncarnarea lui Fouche. De unde hotărîrea mea de a-i spune totul.

— Sunt Țap Ispăşitor, domnule comisar.

Comisarul Coudrier îmi aruncă o privire goală de orice expresie.

Atunci îi explic că postul aşa-zis de controlor tehnic este ceva fictiv. Nu controlez absolut nimic, căci nimic nu poate fi controlat în harababura vînzătorilor din templu. Doar dacă nu se hotărăsc să înzecească efectivele de controlori. Aşa că, atunci cînd un client se prezintă cu o plîngere, eu sunt chemat la biroul de Reclamații unde sunt beştelit într-un mod îngrozitor. Postul meu constă tocmai în a suporta tot acest uragan de umiliri, cu un aer atît de pocăit, atît de zdrobit, atît de disperat, că de obicei clientul îşi retrage plîngerea de frică să nu aibă sinuciderea mea pe conştiință, şi totul se termină în bună înțelegere, cu minimum de necazuri pentru Magazin. Aşa stau lucrurile. Pentru asta sunt plătit. Destul de bine, de altfel.

— Țap Ispăşitor...

Comisarul Coudrier mă priveşte cu acelaşi aer absent.

Aşa că întreb:

— N-aveți aşa ceva în poliție?

Mă priveşte încă puțin timp şi în cele din urmă spune :

— Vă mulțumesc, domnule Malaussene. Pentru azi, atît.

13

O dată afară, mi se pare că merg cu picioarele goale pe un covor de ace. Pleoapele mi se zbat, mîinile îmi tremură, clănțăn din dinți. Ce mama dracului a pus în cafea Yemanja? De-abia am timp să trec pe acasă şi să înghit trei valium (trei *valia* ?) înainte să mă duc la adunarea intersindicală, anunțată la orele optsprezece şi treizeci în sala cantinei. Valium-ul îmi învelește trupul într-un strat de nori, fără să amelioreze în vreun fel starea mea nervoasă. Văzut din afară, parcă aş pluti, dar înăuntru ard, ca o bobină electrică ce lucrează din greu.

Theo mă privește, neîncrezător:

— Nu ți-ai luat doza?

— Mai degrabă o supradoză.

Adunarea e în punctul ei culminant. Măcar de data asta au venit toți angajații. Sindicaliști sau nu, de la Confederația Generală a Muncii sau de la „Firmă", au poposit cu toții, drăguții de „colaboratori" („toare") ai lui Sainclair. Lecyfre, purtător de cuvînt al Confederației, este complet depăşit. Lehmann, reprezentantul ales al „Firmei",

nu poate face nici el mare lucru. Fiecare o ține pe-a lui. Vorbesc toți deodată. Cei doi reprezentanți le strigă degeaba „vă rugăm, dragi colegi!", „puțină disciplină, prieteni!", ridicîndu-şi brațele în aer ca să liniştească furtuna. Nimic de făcut. Panica este mai puternică. Fiecare-şi zbiară spaima, mînia sau pur şi simplu părerea. Acustica pyrex-beton-cratițe-pahare a imensei cantine nu favorizează desfăşurarea evenimentelor. O hărmălaie atît de mare, că nu poți auzi ce spune vecinul tău cel mai apropiat. „Şi dacă ea l-ar arunca într-adevăr în aer?" N-am habar de ce acest gînd m-a fulgerat pe nepusă masă. Şi dacă Louna va apela la avort? Şi cît a durat fulgerul am văzut o iubire sfărâmată, reprezentînd o întreagă viață, apoi, în cazul opus, aceeaşi iubire compromisă, devorată la sînul Lounei de către micuțul concurent mamelofag.

— Poate că ai o părere despre toate astea, Malaussene...

întrebarea lui Lecyfre, lansată fără nici un avertisment, mă ia pe nepusă masă.

— Nemulțumirile clientelei, le cunoşti

foarte bine, nu?
N-a azvîrlit această întrebare decît pentru a face liniște concentrînd asupră-mi atenția generală. Mișcare reușită. Multe capete s-au și întors. In număr de-ajuns de mare ca să mă simt complet singur. Dacă nu cred cumva că un client nemulțumit de serviciile mele

poate să ne pună bombe sub cur - asta-i întrebarea, nu?
— Un controlor tehnic trebuie să aibă o părere în această problemă, mai ales atunci cînd se achită atît de bine de sarcinile de serviciu!
Nimic de răspuns, desigur. Aşadar, nu răspund nimic. Ridic doar către Lecyfre un pumn obosit, din care las să ţîşnească degetul mijlociu pe care l-am umezit în prealabil. Lehmann se amuză copios, urmat de alţi cîţiva. Zîmbetul lui Lecyfre spune clar că nu mi-o va ierta. în aşteptare, el a obţinut totuşi calmul dorit. Privirile mă părăsesc, unele mai încet decît altele. Unul spune că nu, bombele nu pot proveni de la clienţii mărunţi. Dezbaterea se organizează pornind de la alte premise. Nu încape nici o îndoială. Magazinul e cel vizat. Lecyfre şi ai lui estimează că totul porneşte de la Direcţiune. Lehmann neagă degeaba dînd din cap, ipoteza face prozeliţi. Mai multe vînzâtoare cer o anchetă economică. Acolo sus e un cogeamite borcan cu miere şi cîţiva îşi ling degetele. Asta atrage după sine represiunea. Bombele sunt ouăle capcană ale unui păun răzbunător. Dacă nu cumva - ipoteza lui Lehmann - e vorba de un racket. Racket? He, Racket! Atentatul (atentatele!) au fost revendicate de vreo organizaţie oarecare? Nu, după cît se ştie. Direcţiunea a primit propuneri de protecţie? Nu? Atunci? O tîmpenie, ipoteza asta cu racketul. Un lup singuratic. Care încearcă să obţină închiderea Magazinului. Iată teza cea mai plauzibilă.
Da, iată-ne ajunşi şi aici. Asta e adevărata ordine de zi a reuniunii. Ce atitudine trebuie să adopte personalul Magazinului dacă Direcţiunea hotărăşte să închidă şandramaua ? Proteste din toate părţile, urlete, unanimitate. Nu se pune problema închiderii. Dacă Magazinul se închide, îl vom ocupa cu forţa. Angajaţii nu vor să plătească tîmpeniile Direcţiunii. Da, dar securitatea? Tăcere. Dintr-o dată toate mîinile se lasă în jos.
— Ai să vezi că vor cere o primă de risc. Este Theo care se amuză.
— Vor vinde chiloţei ascunzîndu-se după saci cu nisip. Un război nostim. Lehmann va putea în sfîrşit să-şi pună în circulaţie uni-

formele de camuflaj şi clienţilor le vor fi distribuite veste anti-glonţ.
Theo continuă să brodeze pe această temă, dar nu-l mai ascult. Ascult altceva: acolo, în centrul geometric al creierului meu, un fluieraş cu ultrasunete. Ţîrîie. Este un sunet care se roteşte împrejurul lui însuşi, ca artificiile mexicane. Apoi simt o durere difuză în amîndouă urechile. Şi toate astea se răspîndesc, devin arzătoare, şi mă găsesc în cel mai scurt timp suspendat în spaţiu la capătul unui fir de oţel încălzit la roşu care-mi traversează

craniul. Durerea mă face să deschid o gură imensă din care nu răzbate nici un sunet. Apoi totul se atenuează. Şi dispare. Lui Theo, care mă privea de parcă aş fi fost gata să-mi dau duhul, îi vine mima la loc. Spune ceva din care nu aud nimic. *Am surzit.* Răspund totuşi:

— Mi-e bine, Theo, mi-e bine, a trecut, îţi mulţumesc.

Glasul pare al unui scafandru microscopic care vociferează din străfundul meu. Ii fac semn lui Theo să fie atent la ce zic ăia la tribună, căci dezbaterile continuă. Gurile se deschid, degetele se ridică. Lecyfrc şi Lehmann distribuie autorizaţiile. Nu aud absolut nimic, dar *văd.* Văd umeri atenţi şi cefe angoasate. Şi pentru prima oară realizez că îi cunosc pe toţi, toate aceste cefe, toţi aceşti umeri de bărbaţi şi de femei. Am chiar senzaţia stranie că-i cunosc într-un mod destul de intim. Pot ataşa un nume de fiecare dintre aceste degete care se ridică. De cinci luni de cînd tîrcolesc pe aleile Magazinului, ele mi-au intrat prin ochi şi s-au instalat înlăuntru-mi. Le cunosc aşa cum cunosc cele douăzeci şi patru de mii de desene din albumele cu Tintin şi cele douăzeci şi patru de mii de norişori plini de cuvinte, amintiri homeopatice care stîrnesc admiraţia necondiţionată a lui Jeremy şi a Piciului.

Dintr-o dată, cei patru poliţai răspîndiţi în mulţime îmi sar în ochi ca nişte păduchi pe-o foaie albă. Nimic nu-i deosebeşte totuşi de alţi bărbaţi din adunare. Poliţai, vînzători şi funcţionari, aceeaşi luptă pentru un ceas de aur şi-o ţinută şic. Direcţia privirilor se schimbă. Cei patru îi privesc pe ceilalţi şi ceilalţi privesc în faţa lor, patetic, de parcă promisiunea unei dimineţi fără bombe ar putea ţîşni de la tribuna sindicală. Iar poliţaii, la rîndul lor, îl caută pe atentator. Ei au priviri p.sy. Urechile li se măresc văzînd cu ochii. Sunt speologii sufletului ambiant. Cine, în mulţime, s-a-nfuriat într-atît că vrea să azvirlc-n aer şandramaua? E singura întrebare pe care şi-o pun.

Pot să şi-o pună mult şi bine...

Atentatorul nu-i în sală! E o certitudine care se-nscrie cu litere de foc în tăcerea mea intersiderală.

In acest moment, mă strecor încet spre o uşă laterală, fără măcar să-i atrag atenţia lui Theo. Trec printr-un coridor înţesat de extinctoare şi de săgeţi indicatoare. In loc s-o iau în direcţia „ieşire", cotesc la stînga şi împing bara transversală a unei uşi care cedează.
Cu toate luminile aprinse, Magazinul se odihneşte într-o pulbere de aur. Deşi tăcerea este absolută în capul meu, mi se pare că-i

aud mai întîi tăcerea Iul imensă. Scări rulante ce nu rulează, e mai mult decît nemişcare. Raioane gemînd de marfă, dar fără nici un vînzător, e mai mult decît părăsire. Case de marcaj care nu-şi fac auzit clopoţelul, e mai mult decît tăcere. Toate astea văzute de un surd, e o altă lume. O lume în care bombele explodează fără a lăsa urme.
— Cauţi unde s-o plantezi pe următoarea?
Vocea asta profundă, care-mi adevereşte că mi-am recăpătat auzul, o cunosc bine. S-a sprijinit în coate alături de mine. Ne aruncăm instinctiv privirile în jos, înspre raionul de pulovere shetland. In cele din urmă, răspund:
— Există atîtea moduri de a ucide, Stojil, asta mă descurajează...
Stojilkovici, sîrb de origine, paznic de noapte de meserie, şi la o vîrstă pe care zîmbetul nu căuta să o facă respectabilă. Vocea cea mai gravă din lume : Big Ben în noaptea londoneză. Voce care-mi povesteşte o istorioară îneîntătoare:
— Am cunoscut un individ care omora nemţi, în timpul războiului, la Zagreb, cincisprezece ori şaisprezece ani, chip de înger, i se spunea Kolia, cunoştea o duzină de trucuri infailibile. De exemplu, se plimba la braţul unei tovarăşe însărcinate care împingea un cărucior, el dobora un ofiţer la ieşirea de la liturghie, cu un glonţ în ceafă, şi ascundea revolverul încă fumegînd alături de bebeluşul adormit. Lucruri de felul ăsta. A doborît optzeci şi trei. N-a alergat niciodată. Nu a fost prins niciodată.
— Ce s-a ales de el?
— A înnebunit. La început, nu era făcut să ucidă. La sfîrşit, nu mai putea să se dezobişnuiască. O formă de isterie ucigaşă foarte frecventă la partizani şi care, după război, a fost pe larg dezbătută în cadrul internaţionalei psihiatrice.
Tăcere. Privirea mea rătăceşte o clipă pe balustrada aurită de fier forjat care închide raionul de nou-născuţi, în faţa mea, de cealaltă parte a golului. Cărucioare şi landouri îşi pierd brusc inocenţa.
— Mutăm lemnele şi astă seară?
„A muta lemnele", în jargonul lui Stojil, este o invitaţie la o partidă de şah. In fiecare

zi de marți, pînă către miezul nopții, e singura infidelitate de care mă fac vinovat în fața copiilor. Să mut lemnele, o seară întreagă, prin somnolența luminoasă a Magazinului, da, e exact genul de destindere de care am nevoie.

92
93

14

Am primit lovitura dmtr-o parte. Nici nu mi-am revenit bine că un alt atac, frontal de data asta, m-a pus la pămînt. N-am altă soluție decît să mă încovrig, să mă fac cît mai mic, să las loviturile să curgă şi să aştept ca totul să treacă, deşi ştiu că nu se va-ntîmpla aşa. Şi-ntr-adevăr loviturile nu contenesc. Mă bumbăcesc din toate părțile deodată. Şi-mi vine-n minte imaginea acelor marinari americani al căror vas a eşuat undeva în Oceanul Pacific, către sfîrşitul războiului. Oamenii mării s-au strîns unii într-alții, s-au făcut bloc, şi au plutit ținîndu-se fiecare de cotul celuilalt, ca o imensă baltă umană. Rechinii au atacat acest gustos biscuit, începînd să roadă întîi marginile, ronțăind, ronțăind pînă-au ajuns în mijloc.

Este exact ceea ce Stojil este pe cale să-mi facă. Şi-a grupat piesele în jurul regelui meu şi atacă din toate părțile deodată. Capacitatea nemaipomenită de-a muta simultan diagonalele şi perpendicularele indică un Stojil în mare formă. De altfel, cu atît mai bine, căci atunci cînd Stojil nu *vede.* bine,

trişează! Singurul tip din lume în stare să trişeze la şah. Toate piesele lui încalecă două sau trei căsuțe, adversarului i se încețoşează vederea, lumea se dă peste cap, moralul tău e la pămînt, scara de valori îşi dă obştescul sfîrşit, tabla de şah devine fluidă. Dar astă seară n-are nevoie de nimic din toate astea. Căci *vede*! Vede, şi eu îl admir. Toate mişcările lui îşi ating cu brio scopul. Un cal sare ca un crab şi nebunul îi țîşneşte pe dedesubt, precis şi neaşteptat ca un tăiş. Calul, aterizînd, îşi înfige la rîndu-i furculița în partea lui de tort. Dacă-mi feresc piciorul, îmi prinde brațul, dacă-mi întorc capul, mor asfixiat. Nimic de zis, e Stojil de zile - pardon - de nopți mari. Şi eu, Cîrtița clipind orbită sub ghearele Bufniței. In capul meu, biluța care caută înnebunită ieşirea se lasă în cele din urmă în voia fascinației înfrîngerii.

— Sunt şapte.

N-a scăpat din ochi tabla de şah. Vocea lui nu-i altceva decît un murmur îndepărtat. Sunt şapte? Şapte ce? Cine sunt şapte?

— Sunt şase polițai în Magazin, plus al

nostru, în total şapte.
Al nostru, un găligan plin de coşuri şi cu gura băloasă, care dă din cap admirativ, punctînd fiecare lovitură a adversarului meu, înțepeneşte brusc.
— Unul la Sainclair care cercetează conturile, unul la fiecare etaj care fugăreşte

umbrele, şi al nostiu, care se preface că ştie să joace şah.
Gură Băloasâ este atît de luat prin surprindere că uită să se mai supere.
— Cum de ştiți ? Doar nu i-ați văzut intrînd!
Fără să-i răspundă, Stojil deschide microfonul domnişoarei Hamilton care mă cheamă de zeci de ori pe zi în sala de tortură, se apropie şi-şi scuipă plămînii în ciupercuța metalică.
— La al doilea etaj, raionul discuri, stingeți-vă țigara, vă rog.
Mă gîndesc că la auzul acestui contrabas celest, patrula do la al doilea etaj îşi închipuie c-a intrat brusc în legătură cu însuşi Dumnezeu Tatăl.
îl cunosc bine pe dragul meu Stojil: faptul că-i pîndit de şapte ginitori îl răneşte profund. Şi-n cele din urmă, o societate care începe să-i supravegheze pe supraveghetori nu-i miroase-a bine, nu-i deloc ageamiu în materie...
Se întoarce totuşi la partida de şah, îşi împinge nebunul peste linia de centru şi anunță:
— Mat în trei mutări.
Nici o îndoială. M-a terminat. Deces prin asfixie. Bravo, Stojil. învingătorul se ridică şi-şi tîrăşte hoitul pînă la ferestruica de unde domnişoara Hamilton are o privire panoramică asupra întregului Magazin. Timid, Gură Băloasă revine la atac.
— Hei, cum ştiți că suntem şapte?
Privirea lui Stojil întîrzie un timp în marele gol iridiscent.
— Ce vîrstă ai, micuțule?
— Douăzeci şi opt de ani, domnule.
Cu vocea lui nesigură, Gură Băloasă ar putea avea optsprezece. Ori optzeci şi opt după târtăcuța lui de vrabie deshidratată.
— Ce-a fost taică-tu în război?
E un dialog paralel, cele două priviri planează acum în escadrilă în marea tăcere luminoasă.
— Jandarm, domnule. La Paris.
Privirea lui Stojil plonjează în profunzimile Magazinului, ca apoi să înceapă un urcuş pe serpentine care mătură etaj cu etaj, înainte de-a se întoarce sub pleoape, parcă să-şi consemneze mărturia.

— Nu găseşti că miroase a picioare pe-aici ?
Fiul jandarmului îşi ciuleşte urechile. Dar paznicul de noapte îşi lasă mîna paternă pe umărul lui.
— Nu te scuza, sunt picioarele mele.
Şi adaugă:
— Miros de santinelă.
Şi pe urmă blînd, pe îndelete, Stojilkovici începe să-i povestească poliţaiului propria viaţă, luîndu-o din perioada seminarului cînd, santinelă de suflet fiind, dura împrejurul dogmei un zid din *Ave* şi din *Pater,* urmînd apoi cu criza sa mistică, răspopirea, intrarea în

Partid, războiul, nemții defilînd prin văile natale, apoi armiile lui Vlasov (un milion de oameni înjunghiați cu baioneta la sfirşitul ostilităților) călărind prin văioage, pe sub ochiul neclintit al santinelei Stojilkovici („paznic al porților balcanice ale Europei tale, micuțule!"), urmate în curînd de hoardele eliberatoare, tătari cu dinți ascuțiți, cavaleri khirghizi colecționari de urechi, ruşi albi colecționari de ceasuri şi care tare ar mai fi dorit să asalteze porțile balcanice, dar n-au pus la socoteală vigilența santinelei Stojilkovici, înfăşurată în efluvii de sudoare pedestră.

— O santinelă nu-şi priveşte niciodată picioarele, micuțule, niciodată!

Splendid. Magazinul ia numaidecît înfățişarea Marelui Canion. Stojil veghează peste întreaga lume.

— N-am lăsat nici unul să treacă! Din fericire, căci de-aş fi lăsat să treacă unul, micuțule, casele tale de marcaj ar fi înghițit acum numai ruble. Şi ele n-ar fi înapoiat nici un rest.

Pe cinstea mea, în momentul ăsta Stojil seamănă cu un vultur. Nu foarte bine conservat, desigur, dar oricum altceva decît puişorul zgribulit ce-l mănîncă din ochi!

— Aşa că, înțelegi, cînd îmi dau în pază o bomboniera, n-am cum să nu-i ginesc pe cei opt gîndaci.

— Şapte, se scuză Gură Băloasă, nu suntem decît şapte.

— Opt. Al optulea a intrat acum cinci minute şi nici unul dintre voi nu şi-a dat seama.

— A intrat cineva în Magazin?

— Pe uşa de la etajul cinci care dă spre culoarul cantinei. Nu-i încuiată; am întocmit trei rapoarte despre problema asta.

Gură Băloasă nu mai aşteaptă sfîrşitul răspunsului, se repede la microfon şi informația explodează în tăcerea Marelui Canion. După care, ne părăseşte brusc ca o băşină ca să se-nfunde în uşa cu pricina. Ceilalți şapte polițai, țîşnind din ascunzătorile lor, fac tot aşa. îi admirăm cîteva secunde, apoi, ținîndu-mă pe după umeri, Stojil mă readuce la tabla de şah.

— Trebuie să înaintezi cu toate piesele, să vii spre centru, Ben, altfel te vei asfixia.

Priveşte, calul tău negru şi nebunul tău alb
nici nu s-au clintit.
— Dacă ies prea rapid, tu mi-i iei pe rînd
şi mă fuți cu pionii tăi - tactică iugoslavă.
— Trebuie să-nveți să joci cu propriii pioni,
la urma urmei în asta constă diferența.
In acest punct al cursului de strategie, uşa
cabinei se deschide brusc şi-şi face apariția
Julius, Julius în persoană, gudurîndu-se vesel,
încîntat să-şi regăsească stăpînul, ca în fiecare
marți la ora asta din noapte. Nu i-am refuzat
niciodată această plăcere. Suntem încă prinşi

în bucuria regăsirii clnd uşa se deschide a doua oară, cu o mişcare scurtă :
— Spuneţi-mi, paznicul unde...
Poliţaiul îşi întrerupe întrebarea cînd îl descoperă pe Julius, gigantic, pieptos, cu sprîncene bogate, stufoase, negre ca smoala: un produs tipic al studiourilor *Mack Sennett.*
— Pentru numele Domnului, ce caută javra asta aici?
— E cîinele meu, spun.
Dar Legea nu ne mai lasă timp să ne bucurăm de stînjeneala sa. Specialitatea lui e mai degrabă teroarea, ochi rostogoliţi şi scrîşnet din dinţi.
— Ce credeţi că-i aici, şantan, paznicii să joace alba-neagra şi te miri cine să iasă la plimbare în toiul nopţii cu javra lui?
Improvizez o explicaţie întru slava nobilului joc de şah şi întru apărarea vechilor obiceiuri, dar tipul mi-o taie scurt:
— Ce învîrţi pe-aici?
îl informez că Gură Băloasă mi-a dat permisiunea.
— Ştergeţi-o!
Autoritatea în persoană. Şi, cum e evident că Julius şi cu mine suntem pe punctul s-o facem, ne taie drumul. înapoi pe şase picioare la Pere-Lachaise.
— Pe unde plecaţi?
îmi anunţ itinerarul: uşa cea mai apropiată a palierului.
— Pe dracu'! Pe uşa de serviciu, ca toată lumea!
Ne-nţelegem dintr-o privire. Julius şi cu mine coborîm pe scara rulantă care în cinci ture ne scuipă la raionul de jucării. în spatele meu îl aud pe marele umanist vociferînd:
— Pasquier, însoţeşte-1 pe caraghiosul ăsta cu pubela lui cu tot!
Şi nelăsîndu-se:
— Potaia asta infectează aerul!
Pasquier, care-i de-acum pe urmele mele, îmi şopteşte la ureche:
— îmi pare rău, dar n-am ce face...
Recunosc vocea copilăroasă a lui Gură Băloasă.
— Ierarhia, bătrîne, eşti scuzat din oficiu.
Inainte-mi, Julius se lăţeşte grijuliu pe treptele escalatorului imobil, pentru el de-o neobişnuită înălţime. îşi bîţîie încolo şi încoace

fundul lui zdravăn între pereții de plastic. Spectacol după care nu doar un cioban ar tînji. încîntat că se află din nou pe pămîntul ferm al parterului, se întoarce spre mine şi, țopîind pe cele patru labe, îmi dăruieşte un mic dans de mulțumire. E adevărat că pute ca o pubelă. Va trebui să-1 îmbăiez.
De-abia atunci cînd ajungem la raionul de jucării, se petrece evenimentul. Deocamdată această amintire rămîne cea mai penibilă din viața mea. Cîinele ce-şi reluase mersul lui mîndru de senator împietreşte deodată. Puțin

lipseşte ca Gură Băloasă şi cu mine să ne strivim moacele împiedicîndu-ne de el. Sub şoc, Julius oscilează şi cade pe-o parte, țeapăn ca un cal de lemn. Cu ochii ieşiți din orbite. Un fir gros de salivă i se scurge din gura strîmbă, cu rînjet apocaliptic. Limba i-a intrat atît de adînc pe gît că nu mai poate să respire. E umflat gata să crape, bietul meu Julius. Da, un hoit de cal, găsit multă vreme după bătălie. Mă aplec iute peste el, îi bag adînc mîna pe gît şi trag de limbă de parcă aş vrea să i-o smulg. Reuşesc în sfîrşit, şi-o aud cum scoate un sunet sec, iar ochii cîinelui revin la loc. Dar ceea ce zăresc în adîncul lor mă înspăimîntă. Şi pe loc Julius începe să urle, un urlet prelung de sirenă, care se amplifică mereu mai mult şi umple tot spațiul Magazinului cu-o spaimă ce-ar scula şi morții din morminte. Toată spaima lumii într-un interminabil urlet de cîine nebun.

— Fă-1 să tacă, pentru Dumnezeu !

E Gură Băloasă care şi-a ieşit din minți, la rîndul lui. Mai întîi nu-nțeleg ce face, îl văd cum îşi descheie vesta şi-şi scoate tocul pistolului, apucă arma, o îndreaptă cu țeava spre capul lui Julius,

Piciorul meu porneşte parcă de la sine, izbeşte încheietura mîinii polițaiului şi puşcociul se pierde undeva în golul Magazinului. Tipul rămîne cu brațul întins, de parcă l-ar mai avea încă în mînă. Mînă care cade în sfîrşit, lipsită de vlagă. Profit ca să-1 iau pe Julius în brațe.

Cît e de uşor !

Uşor de parcă ar fi gol pe dinăuntru!

Şi continuă să urle, cu acea privire nebunească şi cu acel rînjet ce-ar vrea să devore-ntroaga lume.

— Pentru că, una peste alta, e şi epileptic!

Foarte aproape de mine, vocea ranchiunoasă dispare pe neaşteptate, hohotind.

15

în dimineața următoare Magazinul pare că se umple mult mai repede. Şi totuşi, polițaii postați la toate uşile îşi fac datoria minuțios. Sunt cotrobăite toate gentile, toate buzunarele adinei, toate umflăturile suspecte. Uneori se recurge chiar la percheziția corporală, piept, între picioare, întoarce-te, buzunarele din spate, rearanjați-vă ținuta, şi în cele din urmă:

— Treceți.

Iți vine să crezi că onor clientela e moartă după aşa ceva. Amenințarea unui pericol necunoscut sporeşte pruritul consumului. Şi desigur curiozitatea de a vedea cu ochii tăi cum arată un magazin unde explodează bombe. Raionul de pulovere shetland e luat cu asalt. Dar privirile se tîrăsc degeaba ca nişte urechelnițe, nimic, nici cea mai firavă urmă de sînge, nici cel mai mic smoc de păr pe suprafața vreunui material, ce naiba. Nu s-a petrecut nimic. Nimica-nimicuța. Acelaşi potpuriu dulceag din *Cintînd în ploaie* scaldă aceleaşi raioane pe unde se perindă aceiaşi clienți. Apoi patru micuțe note care-mi amintesc de Westminster-ul copilăriei mele, şi norişorul vocal al domnişoarei Hamilton:

— Domnul Malaussene este chemat la biroul de Reclamații.

Ziua mea de lucru începe.

Pe fata asta cu voce ca un placebo am întîlnit-o la începutul strălucitoarei mele cariere. La cafenea. Micuță, rotofeie şi trandafirie. Mi-o închipuiam cu fese de păpuşă. Cu atît mai mult cu cît imprima pleoapelor o mişcare de balancier care-i închidea automat ochii de fiecare dată cînd îşi lăsa capul pe spate. Sorbea cu paiul un lapte rozaliu, fără îndoială însuşi secretul tenului său de petală transparentă, între noi totul începuse bine. N-ar fi trebuit să sfîrşească aşa de rău. Dar ea m-a întrebat cum mă numesc.

— Benjamin, i-am răspuns.

— E-un prenume drăguț.

Oricît de straniu ar putea părea, avea aceeaşi voce ca la megafon: un nor eteric şi, reflectînd mai bine, chiar şi acelaşi ten ca vocea. Mi-a zîrnbit fermecător:

— Şi celălalt nume, cel de familie?

Lecyfre, care trecea pe lîngă ea, a rosto-

golit numele meu pe masă:
— Malaussene.
Fata a făcut ochii mari.
— A! tu erai?
Da, pe-atunci devenisem deja eu.
104
105

— Scuză-mă, trebuie să mă întorc la microfon.
Nici măcar nu şi-a terminat lăpticul.
De pe-acum mirosul meu de ţap...
Tocmai de meseria mea urmează să vorbim, în foişorul lui Lehmann. Sainclair în persoană mă aşteaptă. S-a aşezat la biroul şefului meu ierarhic direct, care stă în picioare alături de el, cu călcîiele lipite, pieptul bombat, mîinile încrucişate la spate, privirea înainte. Nici un client. Nici un scaun pe care să mă aşez. Peste tot ţipătoarele lumini de neon. Şi privirea blîndă a lui Sainclair, şeful nostru al tuturor.
— Domnule Malaussene, l-am întîlnit din întîmplare pe comisarul Coudrier la nişte prieteni comuni, şi ce credeţi că am aflat?
Iau aminte „întîmplare", „prieteni comuni", şi gîndesc: minţi, pur şi simplu ţi-a dat un telefon, şi răspund:
— Pe legea mea, n-am primit nici o invitaţie.
— Totuşi aţi fost în centrul discuţiei noastre, domnule Malaussene.
— A! atunci totul se explică, spun.
— Ce anume ?
— Visul pe care l-am avut azi-noapte, boram şampanie Moet et Chandon.
— Astă-noapte nu visaţi defel, domnule Malaussene, ci perturbaţi bunul mers al Magazinului împiedicînd poliţia şi paznicul de noapte sâ-şi desfăşoare munca de supraveghere.
(Noutăţile vin ca mirosurile).
Lehmann îşi încruntă sprâncenele. Sainclair îşi confecţionează un aer sincer dezolat.
— Situaţia dumitale nu-i deloc strălucitoare, domnule Malaussene.
(Ea e totuşi mai bună ca a lui Julius. Veterinarul de noapte a rupt trei ace de seringă în coapsa lui betonată şi abia apoi a reuşit să-i facă injecţia. S-ar părea că există cîini epileptici şi, în consecinţă, după acest tratament, poate chiar astă-seară, se va simţi mai bine. Azi-dimineaţă îşi ţinea încă limba scoasă la lumea pe care o devora din priviri. Aceeaşi înţepeneală. Aceeaşi moarte.)
— Ce v-a apucat să spuneţi povestea asta cu ţapul ispăşitor celor de la poliţie?
Iată-ne şi aici. în legătură cu asta probabil

că i-a telefonat Coudrier.
— M-am mulțumit să le răspund la întrebări.
Biroul la care stă Sainclair este curat şi lucios ca oglinda. Cu unghia degetului mic spulberă un fictiv fir de praf.
— Credeam că ne-am înțeles asupra prețului discreției dumitale, domnule Malaussene.
Stilul lui mă scoate din sărite. I-o spun. Şi adaug că astăzi condițiile sunt substanțial

schimbate. Plouă cu bombe in Magazin. Poliția îl caută pe cel ce pune aceste bombe. Se trec în revistă toate nemulțumirile angajaților. Şi cel ce are reputația cea mai proastă sunt eu, pentru că sunt beştelit de dimineață pînă seara. Aşadar nu mi se pare atît de monstruos faptul de-a fi explicat super-polițaiului cît se poate de clar situația în care mă găsesc, ca să nu-i treacă prin minte că-mi petrec nopțile punînd bombe în această şandrama ca să mă răzbun pe necazurile mele diurne. (Spun „necazuri diurne" în stilul Sainclair.)
— Cu toate acestea e chiar ideea pe care i-ați vîrît-o în cap, domnule Malaussene.
Nici o satisfacție în glasul lui Sainclair. Are un aer sincer dezolat. Explică:
— Nici n-am avut nevoie să dezmint nimic, comisarul Coudrier n-a crezut nici o boabă din ce-ați spus. Şi cum ar fi putut să vă creadă ? Postul numit „Control Tehnic" există în toate întreprinderile asemănătoare cu a noastră. Şi, ținînd cont de natura lui, e absolut normal ca reclamațiile clientelei să-i fie transmise...
Ascult şi cred că visez. Acest post este, la noi, o mascaradă, o ştie prea bine şi-i spun că o ştie prea bine.
— Evident, domnule Malaussene ! Dacă iei în considerare numărul mare de articole ce ies dintr-un magazin universal într-o singură zi, cum ai vrea ca un controlor tehnic să poată controla totul? Chiar înmulțind controlorii, cum fac bună parte din marile magazine, procentul de reclamații rămîne sensibil acelaşi. Aşadar mi s-a părut mai rentabil să dau acestui post un caracter... cum să spun? de *public relations,* rol de care vă achitați foarte bine, trebuie s-o mărturisesc, şi care are dublul avantaj de-a limita numărul de posturi şi de-a rezolva cele mai multe litigii pe-o cale amiabilă.
Este în fapt vestita lui teorie. Mi-a explicat-o pe îndelete în ziua cînd m-a angajat pe acest post. De ce am acceptat acest aranjament? Ca să mă distrez? (foarte nostim...) Pentru că mama e o aventurieră şi şomajul nu va fi nicicînd un bun tutore pentru o familie numeroasă? (te-apropii...) Misterul firii mele profunde? (zbang...) în orice caz, am acceptat să put a țap, şi ăsta-i un iz ce deranjează.

Sainclair probabil că-mi citeşte gîndurile, căci tocmai acest moment al tăcerii mele îl alege ca să mă facă părtaş la o ghicitoare:
— Domnule Malaussene, ştiți ce spunea Clcmanceau despre şeful lui de cabinet?
(Nici că-mi pasă...)
— Spunea: „Cînd mă băs, el e cel care pute."
Căpăţîna lui Lahmann se foieşte de zor. Şi Sainclair adaugă:
— Ştiu o grămadă de oameni de bună condiție care sunt şefi de cabinet, domnule

Malaussene, şi chiar se bat fără scrupule pentru acest post!
Nu ştiu cum să-l descriu mai bine pe Sainclair. Este frumos, nespus de fin, este blînd, ce mai, un tip reuşit, ai crede un nou filosof, un nou romantic, un nou after-shave, este nou şi totuşi se hrăneşte din grînarul tradiției. Mă plictiseşte.
— Nu-i cazul să treceți drept paranoic în ochii poliției, domnule Malaussene. închipuiți-vă că verifică povestea asta cu țapul ispăşitor interogîndu-vă colegii de serviciu. Ce va descoperi comisarul Coudrier ? Un controlor tehnic care nu controlează nimic. Care în consecință nu-şi îndeplineşte sarcinile. Ue unde şi faptul că-i chemat toată ziua bună ziua la biroul de Reclamații. Iată aşadar concluzia la care va ajunge comisarul Coudrier. îmi veți spune că asta ar fi prea de tot, nu? Fiindcă, de altfel, vă achitați cum nu se poate mai bine de sarcinile de serviciu!
O dată ajunşi aici (voi folosi o expresie originală), rămîn fără glas. Ceea ce-i dă voie lui Sainclair să continue :
— Mi-am dat cea mai mare silință să-l conving pe comisarul Coudrier că glumeşti. Un sfat, Malaussene, nu te juca cu focul. Iau aminte lipsa apelativului „domnule" şi apoi, veți vedea de ce, mă gîndesc la Pici şi la căpcăunii săi de Crăciun, mă gîndesc la însingurarea Lounei, mă gîndesc la dezertările mamei, la cîinele meu alb ca varul, simt cum toate astea îmi iau piuitul, capul îmi vîjîie şi răspund într-o doară:
— Aici n-o să mă mai joc de-a nimica, Sainclair, o şterg fără să mă uit în urmă.
Dă din cap plin de tristețe.
— Inchipuie-ți că poliția s-a gîndit şi la asta. Pînă la terminarea anchetei nu-i autorizată nici o mişcare a personalului, nici concediere, nici angajare. Dezolat, aş fi primit cu bucurie demisia dumitale.
— Vei fi încă şi mai dezolat cînd voi urina în pantaloni în fața onoratei clientele, cînd mă voi rostogoli pe jos cu spume la gură sau cînd voi sări la gîtul acestui manechin plin cu decorații ca să-i smulg amigdalele cu dinții.
Sainclair face o mişcare instinctivă să-l oprească pe Lehmann, care nu mai are chef

de glumă.
— N-ar fi o idee prea rea, Malaussene, Magazinul de-abia aşteaptă un vinovat. Dacă vrei să fii confundat cu un nebun ce pune dinamită, te rog, nu te jena.
Reuniunea s-a încheiat. Sainclair e frumos, radiază. Este nespus de tînăr, este eficace, e bătrîn ca lumea. Părăsesc încăperea înaintea lui. Cu mîna pe clanţa uşii, mă întorc ca să-i lansez ghicitoarea mea:
— Spune-mi, Sainclair, în ce episod cu Tintin, personajul ce iese dintr-o încăpere

declară, referindu-sc la un alt personaj:
„mi-o va plăti scump, bătrîna bufniță"?
Sainclair îmi răspunde cu splendidul lui zîmbet copilăros:
— Profesorul Muller în *Țara Aurului Negru.*
N-aveți grijă, îi voi îngheța eu zîmbetul.

16

Acasă o găsesc pe Clara stînd la căpătîiul lui Julius. A chiulit de la liceu ca să-1 vegheze pe parcursul întregii zile.
— Ar trebui să-mi dai o scutire.
Starea lui Julius nu s-a schimbat, a rămas tot aşa, culcat pe-o parte, cu picioarele paralele, țeapăn ca o damigeana. Şi totuşi inima lui bate. Răsună într-o colivie goală. O inimă grefată de Edgar Poe.
— I-ai dat să bea?
— Nu poate să rețină nimic.
îl mîngîi pe Julius. Blana lui este aspră. Ai zice c-a fost împăiat de un nebun.
— Ben?
Clara mă prinde de braț, mă roteşte uşurel pe loc şi-şi pune capul pe pieptul meu.
— Ben, la prînz Therese a venit să-1 vadă. A avut o adevărată criză de nervi. S-a rostogolit pe jos țipînd că se va duce-n iad. A trebuit să-1 chem pe Laurent. I-a făcut o injecție. Acum e jos, se odihneşte.
Draga mea Clara... straşnic program pentru o zi de chiul!

— Şi ăia mici, l-ai. văzut?
Nu. Ea le-a cerut copiilor să mănînce la cantină şi să ramînă apoi să-şi facă lecţiile. Se strînge mai tare la pieptul meu. Ii aşez lin după ureche cîteva bucle, şi-i simt cîteva clipe căldura părului pe degete. întreb:
— Şi ţie, nu ţi-a fost frică?
— Ba da, la început. Atunci l-am fotografiat. Drăguţa de ea, cit poate fi de grijulie, anesteziază coşmarul declansînd obturatorul unui aparat! O ţin în acolada braţului meu. N-am văzut niciodată o privire mai liniştită.
— într-o bună zi vei vinde fotografiile, va fi rîndul tău să asiguri hrana familiei. Acum e rîndul ei să mă privească cu subînţeles.
— Ben, dacă ţi s-a acrit cu munca asta, nu te sileşte nimeni să rămîi.
(Doamne, femeile...)
în apartamentul de jos, Therese este culcată pe spate, cu privirile fixate în tavan. Mă aşez la căpătîiul ei. A fost întotdeauna o problemă s-o alini pe Therese. S-ar zice că cea mai mică mîngîiere o electrocutează. Aşa că voi fi prudent. Depun un sărut pe fruntea ei îngheţată şi spun, cu cea mai blîndă voce posibilă:
— Nu-ţi îndrug baliverne, Therese, trebuie să ştii că epilepsia e o boală benignă, curentă, care-i atinge şi pe oamenii însemnaţi, de pildă Dostoievski...
Nici o reacţie. Desfac una din cele două mîini care strîng cearşaful îngălbenit de sudoare zvîntată, sărut unul cîte unul degetele care se destind şi, în lipsă de altceva, îi trag pe aceeaşi temă:
— Prinţul Mîşkin, omul mult prea bun, epileptic! S-ar părea că în momentul crizei epilepticii încearcă o extraordinară uşurare. Julius este un cîine mult prea bun, Therese, şi tot atît de sigur un juisor...
Discuţia despre juisare n-are legătură cu subiectul, dar oricum ar fi, o aduce în simţiri, în sfîrşit capul i se întoarce către mine:
— Ben ?
— Da, drăguţa mea.
— Cei doi morţi din Magazin...
(O! drace...)
— Trebuiau să moară chiar aşa, Ben.
(Ia te uită.)
— Sunt născuţi pe 28 aprilie 1918, scrie

în ziar. Erau în gemeni.
— Therese...
— Ascultă-mă, chiar dacă nu crezi. în ziua aceea, Saturn era în conjuncție cu Neptun şi amîndoi în careul soarelui.
— Therese, îngeraşule, nu-i vorba că nu cred, dar nu-nțeleg nimic, te rog, am avut o zi cumplită aşa că...
Nimic de făcut.
— Conjuncția asta indică spirite funciarmente rele, înclinate la practici îndoielnice si ilicite.

(„Practici îndoielnice şi ilicite", nu-i stilul lui Sainclair, ci, fără doar şi poate, stilul lui Therese.)
— Da, Therese, da...
— Pătratul soarelui indică supunerea individului de către forţe oarbe.
Din fericire Jeremy nu-i aici!
— Şi prezenţa soarelui în căsuţa a opta este un indiciu de moarte violentă.
Este aşezată acum pe marginea patului. Vocea ei n-are nimic exaltat. Seninătatea erudită a unui discurs la College de France.
— Therese, trebuie să mă duc după cumpărături.
— Sfîrşesc nuinaidecît: moartea intervine prin tranzitul lui Uranus distrugătorul către soarele radical.
— Şi atunci ? (Fără să vreau, pe-un ton apropiat de cel al lui Jeremy.)
— Ei bine, asta era situaţia în 2 februarie, ziua în care bomba i-a omorît în Magazin. Ceea ce era de demonstrat. Iată, e complet pusă pe picioare. Criză de nervi? Niciodată. Se ridică, începe să pună ordine prin fosta prăvălie, lucru pe care nimeni nu 1-a mai făcut de azi de dimineaţă. In clipa cînd ajunge să strîngă paturile celor mici, îmi vine o idee.
— Therese.
— Da, Benjamin.
In mîinile ei pernele îşi regăsesc formele arcuite care te invită la somn.
— în legătură cu Julius, nu trebuie ca micuţii să ştie. E groaznic la vedere. Aşa că o să le spunem că a dat peste el o rablă de maşină pe cînd venea ieri-seară la mine la serviciu. L-au dus numaidecît la o clinică pentru potăi. „Viaţa nu-i este în pericol". Pricepi?
— Pricep.
— Nici tu să nu te duci să-1 vezi.
— în regulă, Ben, aşa voi face.
Atunci cînd hoinăresc prin Belleville, la orice oră din zi, am întotdeauna sentimentul că ra-am rătăcit printr-unul dintre albumele Clarei. într-atît 1-a fotografiat din toate unghiurile, cartierul ăsta nenorocit. începînd cu vechile faţade cu puştani care vînd te miri ce şi sfîrşind cu munţii de curmale şi de ardei iuţi, ea a prins totul. E ca şi cum m-aş plimba printre nostalgiile ei. (Cîte ore trase la fit ca să ai parte de o asemenea pradă?) A înre-

gistrat pînă şi glasul muezinului de peste drum de Amar. Astă-seară, în vreme ce susnumitul muezin lălăie o surată lungă ca Nilul, o bandă de arabi şi de senegalezi sunt prinşi într-un joc îndrăcit la uşa restaurantului. Zarurile zuruie în pahare şi ţîşnesc pe o cutie de carton cu fundul în sus. Atmosfera pare ceva mai încărcată decît aceea de fiecare zi. Şi chiar aşa e, căci nici n-am sfîrşit bine acest gînd şi un tăiş ţîşneşte dintr-un pumn întins, în timp ce mîna cealaltă uşcheşte mizele.

Şişul vibrează sub bărbia unui zdrahon negru care devine pe loc gri, precum în cărți. Dar Haduch (stă sprijinit de zidul restaurantului şi mestecă nepăsător o bucățică de zan), Haduch a tresărit. Tăişul din mîna lui se prăvale pe încheietura arabului care-şi lasă cuțitul să cadă şi scoate un urlet. Dacă nu i-a tăiat încheietura, se datorează doar faptului că lama este de oțel moale. Haduch bagă iute mîna în buzunarul arabului şi scoate de acolo obiectul litigiului, o monedă de cinci franci pe care i-o întinde senegalezului. Apoi, către mine care m-am apropiat:

— Iți dai seama, Ben, să înfrunți un zdrahon de negru pentru o firfirică albă, e clar că suntem în criză!

Şi, întorcîndu-se spre tipul cu şişul:

■— Mîine te întorci în țară.

— Nu, Haduch!

Un înfiorător țipăt de groază. Mult mai dureros decît rana de la mînă.

— Mîine. Strînge-ți lucrurile.

După care Amar mi-a cerut noutăți de la ai mei pînă la a şaptea generație, iar eu am făcut acelaşi lucru în ce-l priveşte. Am părăsit restaurantul ducînd în micuțul meu coş cinci grămăjoare de cuşcuş şi cinci perechi de frigărui.

— Şi cum arată clinica asta?

Țîncii, sclipind ca bănuții nou-nouți în pijamalele lor de curînd primite, s-au pornit în cursa întrebărilor amănunțite. Şi cele două fetişcane, în cămăşile lor parfumate, mă ascultă de parcă ar vrea şi ele să creadă în basmul ăsta cu clinica.

— Super. Are tot ce-i trebuie unui cîine de lux. Televizor în fiecare culcuş şi programe adaptate fiecărui gust.

— Nu zău...

— Pe cuvîntul meu.

— Şi care-i programul lui Julius ?

— Tex Avery.

Jeremy cade din pat.

— Mergem să-l vedem, spune, mergem mîine să-l vedem?

— Nu se poate, e interzis țîncilor.

— De ce ?

— Să nu contamineze potăile.

Şi uite-aşa trece seara. Desigur se ajunge iar la foiletonul sîngeros pe tema Magazinului,

în care ficțiunea şi realitatea se-ntrepătrund bucuros. în partea de fiețîQne Lab Lăbosul şi Jib Hiena îşi duc mai aepartb. ancheta prin canalele Parisului (mu´3îîî&şc, b^trîne Sue), care uneori pătrund îri ce^FuKMagazinului (mulțumesc, Gaston Ler&uxVPeLdVumul lor ei întîlnesc un piton neurastenic pe care-1 înfiază ca să-şi aline singurătatea *d&Momo urbanus* (mulțumesc, Ajar). Aici se profilează o întrerupere visătoare a lui Jeremy.

— Spune-mi, Ben, ca paznic de noapte Stojil e dat dracului, nu?
— Ca paznic, da.
— Atunci înseamnă că fie noapte, fie zi, nimeni nu poate introduce bombe la voi în hardughie, nu?
— Cred c-ar fi aproape imposibil.
— Chiar prin canalele de scurgere?
— Chiar prin canale.
Clara se scoală şi se duce să-1 culce pe Pici care a adormit, în capul oaselor, rezemat de perete, cu ochelarii pe nas. Therese stenografiază serioasă ca la Adunarea Națională.
— Eu, spune Jeremy, aş şti cum să mă descurc.
— Cum adică?
— Ai să vezi.
Uşoară nedumerire...

17

M-am sculat de cinci sau de şase ori pe noapte ca să ascult respirația lui Julius. Respiră, dacă putem numi asta respirație. Aş zice mai curînd că aerul îi pătrunde în trup şi iese printr-o mişcare de ventilație independentă de voința lui. Este o respirație în sine. Şi nici măcar nu vorbesc de miros, cînd țîşneşte prin gura lui căscată de burlan fantastic...
Să spui că c viu !
Am învins disperarea prin cîteva gînduri năstruşnice. Mi-am spus, de exemplu, că aş putea profita de situație ca să-1 îmbăiez cum trebuie, căci nu mai risc să-1 văd cum se smulge din mîmile mele mînjind cu spumă prin toată casa. Şi totuşi nu mi-a venit deloc să rîd. Aşa că am încercat să adorm din nou. Probabil că am reuşit, căci m-am trezit în dimineața asta. Teribil de indispus. Abătut ca un cîine plouat, cu toate că-i ziua mea liberă pe săptămîna asta.
Am chemat-o numaidecît pe Louna.
— Tu eşti, Ben?
— Eu sunt. Dă-mi-1 pe Laurent.

Bocete la celalalt, capăt a! firului. Dragul ei Laurent n-a vonit azi noapte.
— Vai! n-o sa in ai vină, Ben, n-o să mai vină, simt asta .'
Criza. Eu insa >tiu bine că dacă Laurent nu-i alături de ca. se datoreşto faptului că întîrzie la spital- Nu-i cazul s-o pună la suflet. N-a fost nicicînd în stare s-o părăsească decît pentru a-şi îngriji bolnavii.
— Dă-nii numărul de la spital.
— 0, Ben, te rog, iu drăguț cu el, este atît de nefericit!
— Bineînțeles că *mint drăguț.*! întotdeauna am fost *drăguț*! Cu cine dracu' nu-s eu *drăguț,* fir-ar să fie ?
La spital, aceeaşi placă. De-abia mi 1-a dat, că doctorul Laurent Bourdin (de şapte ani pasiune exclusivă a surioarei mele) se pierde în explicații nesfîrşite despre spaimele lui în ce priveşte rolul de tata.
— Aşteptam telefonul tău, Ben, ştiam că ai să mă suni, dar iartă-mă, asta nu schimbă cu nimic lucrurile, ea n-ar fi trebuit să-mi joace renghiul ăsta, să-şi scoată pe şest stc-riletul, n-am vrut niciodată un copil şi nu voi vrea nicicînd, ştia asta, şi chiar dacă aş fi vrut, mi se pare că aş fi preferat să-i salvez viața ei, înțelegi ce vreau să spun, şi la urma urmelor ca să faci ținci trebuie să te iubeşti pe tine însuți, iar eu nu mă iubesc deloc, niciodată nu m-am simpatizat, fără-ndoială

de-asta m-am făcut doctor, Ben, înțelege-mă, vreau ca ca să mă iubească, dar nu vreau să mă *reproducă.* înțelegi asta, nu? Ascultă, Ben, in orice caz, nu-ți băga în cap că am vrut să jignesc familia. . („Să jignesc Familia", pentru numele Domnului, îmi vorbeşte de parcă aş i'i Pariam m persoană!)
— ...dar indiferent dacă avortezează ori nu, totul intre noi s-a sfîrşit...
Aştept să-şi piardă suflul ca să-i pot pune o întrebare:
— Laurent, cît timp poate dura o criză epileptică ?
Pe loc, medicul din el preia conducerea.
— Te referi la Julius? Cîteva ore...
— Chiar acum se împlinesc o zi şi două nopți bătute pe muchie.
Tăcere. Se pun în mişcare angrenajele

diagnosticului
— K poate vorba de tetanos. S-a făcut cumva zgomot în preajma lui?
— Nu, în afară de criza de nervi a lui Therese, nimeni n-a făcut zgomot.
— Du-te şi trînteste uşa camerei tale, dacă-i tetanos, va sări în sus de doi metri. (Delicat procedeu de investigaţie.) Trîntesc uşa camerei mele. Degeaba. Julius rămîne de piatră.
— Atunci, nu ştiu, conchide doctorul Bourdin.
(„Nu ştiu"... medic cinstit.)

— Laurent, cit timp poate rezista un organism fără să manînee, nici să bea?
— Depinde de natura bolii, dar oricum ar fi, după cîteva zile *o* droaie de circuite se deteriorează serios,
E rindul meu să cuget. Ceea ce găsesc cu cale să spun e simplu ca disperarea.
— Vreau să-mi salvezi dinele.
— Voi face tot ce e posibil, Ben.
îmi pregătesc o cafea. După ce o beau îmi închipui zațul scurgîndu-so pe pereții interiori ai craniului meu şi încerc să citesc destinul lui Julius în meandrele lichidului întunecat. Dar nu sunt Therese, astrele nu-mi sunt la-ndemînă, zațul cafelei poate cel mult să hrănească muşcata neagră a disperării mele. Care deprimare mă face să reconsider surîsul radios al lui Sainciair şi jurâmîntul meu de a-i şterge rînjetul lui cu dinți albi.
Da, este cîte ceva de făcut în sensul ăsta. Sunt asemeni lui Julius: m-au gonit dintr-o droaie de locuri, dar nu m-au putut niciodată obliga să rămîn acolo unde nu-mi convine. Aşadar, să mă ocup de Sainciair. Să-1 fac să mă oblige să părăsesc Magazinul! Chiar aşa, să-1 forțez să mă dea afară! (lată unul cu care nu voi mai fi „drăguț".,) Nu voi avea timp să mă gîndesc la altceva. Vîrful unui idei începe să-ncolțească pe cînd îmi trag un crac al pantalonului. Se conturează pe cînd trag al doilea crac. E gata să fie ideea secolului pe cînd îmi închei cămaşa. Şi jubilez atît de-nflă-cărat pe cînd îmi leg pantofii scîlciați, că vor țişni ca din puşcă şi vor înfăptui singuri acest proiect de geniu.Cobor scările ca o tornadă zburătoare, trec în trombă prin apartamentul țîncilor de unde-nşfac cîteva poze făcute de Clara, ies şi mă a/.vîrl numaidecît în metrou. Ne aflăm într-un februarie cît se poate de iernatic, iar Magazinul e-mpînzit de onor clientela cît se poate de ursuză. Khomeyni trimite nou-născuții în prima linie, Armata Roşie îi apără pe frații afgani pînă la cel din urmă, Polonia schimbă pogromul, Pinochet ucide (Pinochetucide), Reagan şterge cu bure-tele, Dreapta spune că este Stînga, Stînga spune că-i Criza cea Mare, un bețivan afir-mă, pe ce probe te sprijini, totu-i un căcat, Caroline nu vrea să mărturisească că-i gra-vidă, Secretarul general al Partidului Comu-

nist suflă în balonul sondajelor şi recoltează un test de alcoolemie, iar eu, eu, Ubu Rege, „citadelă vie", mă ambalez într-atît că nici nu-mi dau seama cînd trec stațiile ce mă despart de *Actue.l,* revista lunară a tuturor „eu-rilor".

Totuşi, febra mea creatoare se vede redusă la zero atunci cînd mă găsesc în fața uşii redacției. Iată, descopăr că nu cunosc de fapt numele lui tanti Julia. Dacă m-apuc să o descriu, risc să fac doar să li se scoale tuturor

redactorilor. „Sunt un timid", mă gîndesc în timp ce dau ocol cvartalului căutînd lingă bordura trotuarului un anume obiect pe care cred că l-aş recunoaşte numaidecît. îl şi recunosc. Cei patru cai galben-citron al lui tanti Julia este parcată pe o suprafață de descărcare a mărfurilor, cu doi fluturaşi de amendă pe parbrizul de epocă. Un micuț negustor arabofob amenință cu Poliția. Ii sugerez mai curînd să dea un telefon la înfumuraţii ăia de la *Ac Iu el,* făcîndu-i cu ochiul ca să-i dau de înțeles că nu va fi decepționat cînd va vedea caroseria proprietarei (sic!). După care, deschid portiera, mă instalez înăuntru şi aştept. Puțin. Tanti Julia năvăleşte în minutul următor. In ciuda vremii geroase, e plină de vigoare. Micuțul negustor, care-şi căscase deja fleanca, se sprijină de lădițele sale şi înjurăturile-i îngheață în gîtlej. Tanti Julia se azvirle pe locul şoferului şi, fără măcar să mă privească, spune:
— Şterge-o.
■— De-abia am sosit.
Demarează furioasă, blagoslovindu-mă de zor: că sunt un nemernic, că polițaii au căutat-o la ziar, că i-au pus întrebări prosteşti despre explozie, şi că apoi au întrebat-o cum de nu-i e ruşine să fure pulovere într-o țară cu două milioane de şomeri, nemaivorbind de faptul că e salariată, şi probabil că vrea să-şi facă coaie de aur („dacă pot spune aşa", ar fi adăugat inspectorul). Toți colegii ei se tăvăleau de rîs. ea era furioasă foc şi botărîtă să vină să mi le taie pe-ale mele cu satirul. Opreşte brusc în mijlocul bulevardului macaronarilor, înconjurată de un cor de claxoane, şi se întoarce spre mine:
— Spune drept, Malaussene (iată că îmi cunoaşte numele), cît de hahaleră poți fi tu? Mă salvezi de dulăul casei, mă faci să mă aprind, dar mă laşi baltă, ca apoi să mă dai pe mîna polițailor! Ce pramatie de om poți fi? (Mă gîndesc la amicul meu Cazeneuve, dar păstrez acest gînd numai pentru mine.)
— Sunt încă mai rău de-atît, tanti Julia.
— Nu-mi mai spune tanti Julia şi coboară numaidecît din maşina mea.
— Nu înainte de a-ți face o propunere.
— Nici nu vreau s-aud, am văzut destule!
— Am un subiect de articol care o să-ți

placă.
— încă o scrisorică despre bombele din Magazin ? Zilnic cincizeci de ţipi care-au trecut pe la voi vin să ne dezvăluie marele secret. Ne confundaţi cu *Paris Match* sau ce mama dracului?
Toţi claxonează din toate părţile. Julia ambreiază şi trece în viteză pe sub nasul unui poliţai care-i notează numărul lingîndu-şi buzele violete.
— N-are nimic de-a face cu bombele. Ascultă-mă cinci minute şi dacă n-o să te

intereseze, n-o sa mai TUZI de mine pînă la sfîrşitul atît de palpitantei tale vieţi.
— Două minute. Nu mai mult!
Acceptă două minute. Nu-mi trebuie mai mult ca să-i explic rolul meu în Magazin şi ca s-o fac să amuşine splendidul reportaj fotografic pe care l-ar face în distinsa revistă la care lucrează. In timpul expunerii mele încetineşte treptat viteza şi în cele din urmă parchează maşina în spaţiul larg al unei treceri de pietoni, în perfectă ilegalitate.
Apoi se întoarce încet spre mine.
— Ţap Ispăşitor, zici ?
Vocea ei a regăsit acea răguşeală care mă face să mă înfior.
— E slujba mea, da.
— Dar asta nu-i o slujbă, n-are cum, Malo ! (Am detestat întotdeauna să mi se spună Malo.) In schimb, este un fragment de mit! Mitul fondator al oricărei civilizaţii! Eşti conştient de asta ?
(Ia uite-o şi pe-asta, tanti Julia care se-nflăcărează.)
— Ca să nu vorbesc, de exemplu, decît de iudaism şi de creştinism, frăţiorul său *clean* ! Malo, te-ai întrebat oare cum Iehova, Sublimul Paranoic, îşi punea în mişcare nenumăratele sale creaturi ? Arătîndu-le Ţapul Ispăşitor la fiecare două blestemate pagini din blestematul său Testament, dragul meu!
(Acum sunt dragul ei. Ce spui de asta, Sainclair, cu atit.a pasiune va ieşi un articol a-ntîia, nu crezi[7])
— Şi catolicii, şi protestanţii, cum crezi c-au reuşit să dureze şi să-şi umple sipetele? Arătînd Ţapul Ispăşitor de fiecare dată, mereu şi mereu!
(Pe legea mea, fata asta are o teorie cosmică pentru fiecare micro-împrejurare a vieţii.)
— Şi staliniştii de peste drum, cu procesele lor exemplare ? Şi noi, cei care credem că nu trebuie să crezi în nimic, cum te gîndeşti că reuşim să nu fim luaţi drept nişte lepădături? Amuşinînd mirosul de ţap al vecinului, Malo (încă o dată Malo!), şi dacă nu ai vecin despicîndu-te în două ca să-ţi oferi un ţap al tău, la purtător, care să pută în locul tău!
Trec bucuros peste faptul că mă tot numeşte

Malo, ca să-i admir entuziasmul. O recunosc pe tanti Julia din seara primei noastre întîlniri. Ochii şi coama scoţînd seîntei. Dar, avînd în vedere antecedentele, mă arăt rezervat, întreb doar:
— Atunci, vrei să faci acest reportaj ?
— Dacă vreau? N-am visat ceva mai minunat în căutările mele cele mai avîntate. Comerţul şi Ţapul său, ce zici!
(Auzi, Sainclair?)
Bine, îl vrea. Acum trebuie s-o întorc uşurel înspre ce vreau eu :

— Pun o singură condiție.
Dă înapoi numaidocît.
— îmi place .subiectul, dar nu îmi plac condițiile, altfel aş trudi la *Fignro.*
— îți dau eu fotograful.
— Ce fotograf?
—- O femeie. Cea care a făcut fotografia asta.
îi arăt fotografia pe care Clara ne-a făcut-o în seara încercărilor mele. Pe chipul Juliei se citeşte cît se poate de clar furia provocată de întrebarea lui Therese referitoare la calibrul sinilor ei. Iar în ceea ce mă priveşte, eu sunt fără doar şi poate imaginea împuținării.

18

Apreciază că fotografia nu-i rea. Atunci i-o dau împreună cu negativul. Apoi vin la rînd fotografiile din Pădure, Theo servind *vatapă* travestiți!or brazilieni, trupuri goale împodobite cu paiete, sclipind prin fuioarele de aburi care se înalță din farfurii. Bucuria chipurilor cu pometi proeminenți, întotdeauna măcar cu o jumătate de treaptă deasupra jubilației heterosexuale.
— Cum de-a reuşit să-i prindă pe travestiți în toiul orgiei ? întreabă tanti Julia, căci sunt aproape toți clandestini.
— Ştie să se facă iubită de toți cei pe care-i fotografiază, e un înger.
Rulăm pe arterele Parisului, fără să ne pese de nimic. Julia a vrut să-i povestesc despre toate, despre mine, despre Magazin, despre familia mea şi, pe legea mea, asta fac. îi vorbesc acum chiar şi la restaurantul la care mă invită pe spezele redacției. îi vorbesc de mama, specialistă *înaltundeva,* de Therese, aflată într-o lume a ei, specială, de Pici şi de

Moş Crăciumi căpcăuni, de Jeremy, despre tot ce există pe-aiei, despre această lume pe care o hrănesc lu'iid in circă greşeala primordială a societății de consum. Şi, cînd ajung la Louna care se-ntreabă dacă va păstra sau nu fructul unicei sale iubiri, tanti Julia îşi răsuceşte mină lungă şi brună împrejurul brațului meu:
— Apropo de a-1 face sau nu să sară în aer, ai vrea să mă însoțeşti în după-amiaza asta? Am de făcut un reportaj pe această temă.
Sala de conferințe unde pătrundem cu ajutorul legitimației de presă a lui tanti Julia ține ca proporții de Palatul Elysee şi ca mohoreală de Trenul Albastru al gării din Lyon. O urîțenie care străbate secolele şi drenează devizele. Sala este aproape plină. Se aud şoaptele proaspete ale lenjeriei fine. Ne strecurăm pînă la băncile laterale rezervate presei, în dreapta şi în stînga tribunei, dispunere care dă ansamblului o înfățişare de Curte cu juri. De altfel, aici are loc un fel de proces. Procesul Celei care Avortează. Cel puțin dacă e să-1 credem pe tipul cu craniul ras care cuvîntează, stînd în picioare în spatele mesei acoperite cu catifea roşie. întreaga sală aflată înaintea lui îl ascultă, alături de el alți țipi competenți ascultă şi ci, ascultă şi tanti Julia care şi-a scos iute carnețelul. Eu, eu mă întreb unde-am văzut această moacă în întregime spînă, aceste urechi ascuțite, această privire mussoliniană, această indestructibilă vîrstă de şaizeci de ani. Un lucru e absolut sigur, n-am auzit vocea asta niciodată. Niciînd în viața mea nu mi-am lăsat perforat timpanul de o emisie atît de înghețat metalică. Cît despre tanti Julia, ea cunoaşte bine această voce, căci îl cunoaşte pe tip. Tocmai mîzgăleşte pe carnețel: „Profesorul Leonard întotdeauna egal cu el însuşi". Apoi trage o liniuță şi adaugă: „tot atît de tîmpit". Ceea ce, la rîndul meu, mă face curios şi ascult mai departe.
Dacă înțeleg bine, acest profesor Leonard (ce materie predă?) se-ntîmplă să fie preşedintele unei *Ligi nataliste pentru apărarea tinerilor,* destul de importantă în țară ca să aibă o anume greutate electorală. Şi asta-i tocmai ceea ce-1 mînă în luptă pe ipochimen.
— în consecință, şi fiind de la sine înțeles

că nu facem politică, şi că ne limităm a ne informa (oare-am mai auzit asta undeva?), se pune problema ca noi, creştini, natalişti, Francezi ce mai la deal la vale, să ştim în ce fel ne vom folosi votul la apropiatele alegeri.
(Aha! deci asta-i...)
— Vor îngroşa ele rîndurile celor care, disprețuind toate valorile noastre cele mai sfinte, cer LEGALIZAREA AVORTULUI?
întrebare pusă cu o asemenea înflăcărare în priviri că un curent de aer din infern calcinează adunarea.

— Nu, nu pot nici ;ă gîndesc aşa ceva,
susură Leonard caro. a luat pulsul mulţimii,
nu pot nici să gîndesc aşa ceva...
(Sincer să fiu, nici eu.) Arunc o scurtă privire peste umărul Iui tanti Julia care n-a mai scris nimic în carneţel. Cînd îmi reconectez urechile, Craniu de Obuz dizertează despre imigraţie „al cărei prag de toleranţă este de mult depăşit" şi enumera toate problemele puse de acest flagel „atît din punct de vedere economic, cît şi pe plan şcolar, ca să nu mai vorbim de securitate în general şi de cea a fiicelor noastre în special..."
Din două una : ori tipul ăsta nu-i iubeşte pe arabi, ori n-are nici cea mai mică încredere în fiica lui. Oricum ar fi, în amîndouă cazurile, Haduch i-ar frînge-ncheieturile mînusiţelor.
îmi îngădui să nu fiu atent ca să-mi las privirea să planeze în voie pe deasupra mulţimii. Tot ce poate fi mai curăţel, mulţimea. Cu acea resemnare în faţa bogăţiei pe care o dă practica seculară a căsătoriilor eficiente. In esenţă femei. Bărbaţii au rămas în gestaţie. Şi, nu ştiu de ce, asta mă face să mă gîndesc la Laurent, la Louna. la întîlnirea lor. Ea avea nouăsprezece ani şi urca scările metroului, el avea douăzeci şi trei şi le cobora. Ei tocmai îi trăsese clapa un pămpălău care prefera abstracţiunile, el se ducea să-şi susţină examenele de intern în medicină. El a zărit-o, ea 1-a văzut. Parisul s-a oprit în loc. El nu s-a mai dus la concurs, şi timp de un an de zile n-au mai ieşit din camera lor. Eu le duceam cu coşul niincare şi cărţi (căci mîncau totuşi. Aveau chiar un anume apetit. Şi în intervalul dintre călătoriile ior interstelare citeau de zor, cîteodată chiar *i.n timpul,* ca şi cînd nu ar fi fost incompatibil, t Hai să vedem, doamnelor, care dintre soţii mult, iubiţi a sacrificat pentru voi un însemnat concurs, un întreg an de studii, un an în care nu a cîştigat nimic, aşa, de dragul Iubirii, de dragul Himerei, ia spuneţi? Care? Ai luat-o razna, Malaussene, mai curînd fii atent la schimbarea actorilor. Căci Leonard-Chelbosul tocmai a luat loc pentru a lăsa la tribună pe un alt profesor (tribuna mandarinilor, am înţeles) care, ridieîndu-se, îmi produse o mare tulburare. Era antiteza precedentului! Pe cit era Leonard de masiv, strălucitor, impozant, periculos, pe atît cestă-

lalt, care a fost prezentat drept profesorul Fraenkhel, obstetrician (într-adevăr, auzisem de numele lui în cercurile profesionale), era de suferind şi fragil, parcă bătut de vînt. Cu un schelet noduros şi-o slăbiciune impresionantă, cu părul în toate direcțiile, cu privirea unui copil luat pe nepusă masă de surpriza unei maturități pretimpurii, s-ar spune o creatură aproximativă şi mult prea bună, ieşită din creierul unui Frankenstein anesteziat, ca să fie zvîrlită fără apărare într-o lume care nu-i va oferi decît necazuri ncsfîrsite.

— Nu voi vorbi despr^ politică, spune acesta la rîndul lui (dar pe el, poate părea ciudat, îl cred), mă voi rei"eri doar la Scriptură şi la ceea ce ne învață Părinții Bisericii...
Asta rezumat într-o propoziție, dar lui îi ia un sfert de oră încheiat, timp în care toată lumea adoarme. Nimic nu e lăsat de-o parte : „Lăsați copiii să vină la mine, cămila, bogatul şi urechile acului, fericiți cei săraci cu duhul, s-arunce primul piatra cel ce n-a păcătuit", ca să sfîrşească cu această frază, citat din Sfîntul Toma sau dintr-altul: *„Mai bine să te naşti bolnav şi diform, decît. să nu te naşti deloc"*.
Şi gata incidentul.
Cum au scris ziarele.
O fată blondă enormă din rîndul al doilea, pe care n-o observasem, încotoşmănată într-o blană babiloniană, se ridică precum o stafie, îşi bagă mîna într-un săculeț şi scoate de acolo ceva amorf, şiroind de sînge, pe care-1 azvîrle cu putere către conferențiar, chelălăind cu un glas lipsit de intonație :
— Prinde-1, dacă-1 vrei diform, idiotule !
Cu un şuier spongios, bucata amorfă trece razant peste capete şi se striveşte de pieptul lui Fraenkhel, stropind cu sînge acru toate onorabilele fețe din prezidiu. Fraenkhel nu mai este imaginea durerii, ci Durerea în carne şi oase. Dar Leonard emite un țipăt scurt şi, cu o iuțeală de pisică sălbatică, îşi ia avînt, sare pe deasupra mesei prezidiului, cu toți cei şaizeci de ani ai săi şfichiuind aerul, şi se năpusteşte asupra fetei, cu ochii scăpărînd, cu ghearele înainte. O secundă de zbor, timp în care fata sare de pe scaun, îşi deschide larg haina de blană şi țipă:
— Nu mişca, Leonard, sunt încărcată!
Leonard este țintuit în plină traiectorie.
La unison, tribuna oficială scoate un acelaşi țipăt oripilat. Fata dezveleşte cel mai splendid trup de femeie însărcinată la care vreun natalist ar fi putut visa. Goală din cap pînă-n picioare, bombată ca un divin montgolfier, fertilitatea în întreaga şi planetara ei exuberanță.
Tanti Julia notează, cu scrisul ei de şcolăriță, că profesorul Leonard tocmai face cunoştință cu dialectica.
Ceva mai tir/iu, în maşinuța cu patru cai,

reamintindu-mi durerea însîngerată a lui Fraenkhel, îmi spun părerea că fata şi-a greşit ţinta. Către profesorul Leonard ar fi trebuit să-şi zvîrle bojogul de vacă, el era adevăratul tartor, lupul cel rău. Julia face mişto de mine, dar fără răutate :

— Credeam că eşti masochist, Malaussene, de accepţi postul ăsta ciudat de Ţap Ispăşitor, dar acum îmi dau seama că nu, tu ai ceva de sfint.

Probabil că asa stau lucrurile.

Sfîntul este în curînd lăsat la uşa Magazinului şi începe să dea tîrcoale pe aleile parterului. In căutarea unui anume tip. Pe care, orice-o fi, trebuie să-1 găsesc. De urgență. E ora şapte seara. Sper că n-a şters-o. Doamne Dumnezeule, fă să fie încă acolo. Hai, un gest caritabil, acolo, nu o să mai cer niciodată nimic, Doamne. Sunt chiar destule şanse să nu fi auzit nicicînd de mine. îndeplineşte-mi dorința, drace ! Mersi! Este acolo. îl zăresc. Dă colțul raionului de pulovere shetland. Nici picior de client prin sector. Pe cai. Zoresc pasul. Ne întîlnim.

— Salut, Cazeneuve!

îi expediez un upercut în ficat, unul adevărat, cu toată forța trupului meu. (Am învățat asta din cărți.) Se frînge în două. Am exact timpul să fac un mic salt înapoi, ca să nu borască pe pantofii mei, ci pe-ai lui. (Problema cu sfinții este că nu pot să rămînă sfinți douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru.)

O dată terminată această trebuşoară, cobor la etajul meşteşugarilor unde îl găsesc pe Theo ocupat cu pcrchezitionarea buzunarelor bătrîneilor, ca în fiecare seară. Aşteaptă cu toții ordonat, în şir indian. Nu se-nregistrează nici un protest cînd Theo extrage din halatele cenuşii obiectele sparlite în timpul zilei.

— Salut, Ben. Tragi chiar şi în ziua ta liberă? Sainclair va fi cum nu se poate mai mulțumit!

îi fac cadou fotografiile luate de Clara în Pădure şi îl ajut să pună la loc mărfurile subtilizate.

— îți dai seama, am prins pe unul care s-a trambalat întreaga zi cu cinci kilograme de ierbicid în cele două buzunare ale halatului!

19

Săptămîna următoare tanti Julia şi Clara
îşi încep reportajul despre Ţapul Ispăşitor.
In ce mă priveşte, mă pregătesc să-mi iau
tălpăşiţa. Culmea slăbiciunii, nici plîngăciosul,
nici cel revoltat, nici un client nu-şi menţine
reclamaţia. Numai nu-mi semnează cecuri.
Sosesc burduşiţi de îndreptăţită indignare şi
pleacă apoi convinşi că orice li s-ar fi întîmplat,
li se întîmplă sau li se va întîmpla, astăzi au
fost martorii a ceva mult mai îngrozitor:
necazul te face om - ca într-o povestire de
Hoffmann adusă la zi. Şi, la fiecare etapă din
traseul lor iniţiatic prin Magazin, întîlnesc
cu toţii obiectivul Clarei. Clara care le prinde
mînia atunci cînd se îndreaptă spre biroul
lui Lehmann, Clara care fixează pe peliculă
toate fazele transformării lor acolo în birou,
Clara ce le eternizează expresia de autentic
umanitate care-i transfigurează atunci cînd
ies de acolo. Şi tot Clara care ne fotografiază
pe Lehmann şi pe mine rîzînd ca doi golani
de toată farsa asta, Clara, drăguţa de ea, *al
cărei aparat de fotografiat e invizibil*!
Tanti Julia, care pentru început şi-a
petrecut cîteva zile ca să mă urmărească în
exerciţiul funcţiunii, nu mai lucrează acum
decît pe fotografiile surioarei mele. Ele consti-
tuie o realitate mult mai elocventă decît reali-
tatea însăşi. Pe măsură ce parcurge clişeele,
Julia îşi ia kilograme de notiţe. Se adresează
Clarei cu un straniu amestec de maternitate
emoţionată şi de admiraţie profesională.
A adoptat-o ca pe-o fiică spirituală născută
din cele mai înalte ambiţii ale ei.
Seara, sunt de acum înainte două ce iau
notiţe în vreme ce eu le servesc puştilor porţia
lor de ficţiune : Therese, pe maşina ei de înţe-
pat cuvinte, şi tanti Julia în carneţelul ei de
şcolăriţă. Fotografiile făcute de Clara în casă
nu sunt tot atît de bune.
— Pentru că-s cu mintea aiurea, tanti
Julia, ascult poveştile pe care le înşiră Ben.
In timpul ăsta tuburile se-nmulţesc, acope-
rit complet trupul lui Julius. Unele dintre ele
transportă înăuntru substanţe, altele elimină
materii: apă, plasmă, vitamine, sînge de vacă,
pe o parte, urină şi fecale pe altă parte. Cum
a promis, Laurent se dă peste cap să-1 vin-
dece, dar lui Julius puţin îi pasă. Cu o încă-

pățînare metafizică continuă să scoată limba
la lume, buzele fleşcăite îi dezvelesc colții uci-
gaşi. Cîteodată noaptea mi se pare că împart
camera cu un păianjen apocaliptic, mai ales

în nopțile cu lună plină, cînd lumina azvîrlo pe pereți umbra labelor sale filiforme.
— Cit timp crezi c-o să mai poată rezista?
— Nu-mi dau seama, răspunde Laurent. aparent e pregătit să bată toate recordurile. Şi iată că masa asta inertă şi păroasă începe să tresară din cînd in cind, scoțînd un clinchet de flacoane, imprimînd umbrei tuburilor o mişcare ondulatorie care parcurge pereții camerei mele. Asta fiindcă i-a fost instalată o saltea vibratoare, menită a preveni escarele. Copiilor, care-s neliniştiți că nu l-au mai văzut pe Julius, le-am povestit că s-a vindecat, dar că directorul clinicii a vrut să-1 mai țină acolo cîtva timp ca să-1 învețe pe cîincle lui cîteva din trucurile sale favorite : să închidă şi să deschidă uşile, să se apropie de oamenii buni şi să-i evite pe cei răi, să-i ia pe copii de la şcoală şi să-i aducă acasă cu metroul în zilele ploioase.
Louna, care s-a mutat la noi după plecarea lui Laurent, îmi ascultă braşoavele cu un aer naiv şi îneîntat pe care-1 cunosc de la o poştă căci l-am văzut adesea pe chipul mamei noastre comune: de mult nu mai e ea cea care ascultă, ci micuțul chiriaş care înfloreşte înlăuntrul ei.
La serviciu, Sainclair m-a convocat iarăşi, de data asta în biroul lui personal („Un whisky?", „O țigară de foi?") şi se felicită

(cine să te felicite mai mărinimos dacă nu tu însuți ?.) de rîvna sporită cu care mă achit de sarcinile ce-mi revin. Şi sprijinindu-se pe cifre, îmi face cunoscute economiile *apreciabile* pe care Magazinul !e-a realizat mulțumită mie doar în ultimele cincisprezece zile.
— Dar un lucru mă neliniştește, domnule Malaussene: ca să te achiți atît de bine de o sarcină atît de ingrată, trebuie să ai un secret. Care-i acela? Vreo filosofie personală?
— Salariul, patroane, fîlosofîa salariului mare.
Salariu pe care mi-1 dublează pe loc, zîmbindu-mi cu multă distincție.
(Am să mă revanşez, dragă binefăcătorul e...)
Iar în ce-1 priveşte pe Lehmann, acesta nu-şi revine încă din noua, prietenoasa mea complicitate. E prima dată cînd îl văd *comu-*

nicînd. Trebuie să inventez o mie de motive ca să-i refuz invitațiile la masă ori altele şi mai şi. „Cunosc un şantan, nu-ți spun unde, cu fetițe dispuse să facă de toate, n-ai mai văzut aşa ceva !" Prieteni la cataramă, ce mai încolo-încoace. Mă întreabă cine-i Clara, cu care mă vede sporovăind în momentele mele libere.

— E sora mea, vrea să se facă vînzătoare, îi arăt tainele meseriei.

— Aveam o fiică ce-i semăna perfect, dar a murit.

Ceva înlăuntru! lui L-a rupt, şi-a început
să tremure. A întors capul. (Ei, drace, nu
există nici măcar nemernici perfecți...)
Theo, care nu-i nici Sainclair, nici Lehmann,
la început nu suflă un cuvînt, dar mai apoi
nu se mai poate abține şi mă întreabă:
— Ce-i cu zelul ăsta nebunesc, Ben? Ce
pui la cale?
— Te-ntreb eu de ce te fotografiezi toată
ziua bună ziua?
— Nu, dar eu pot să-ți spun de ce !
Pîndindu-mă de la depărtare, Cazeneuve
s-ar zice că n-ascunde nimic. Şi cu cît mă
afund în această aventură, cu atît îl bănuiesc
că, măcar de această dată, îşi face meseria în
mod cinstit!
Pentru Lecyfre, ceea ce se zvoneşte de mult
timp este astăzi foarte evident:
— Eşti omul patronatului, Malaussene,
întotdeauna am crezut asta, dar astăzi o
miros de la o poştă.
Perspicacitate olfactivă care explică cel
mai recent succes al Partidului său la alege-
rile municipale (şaizeci de oraşe pierdute).
Şi nu cu mai puțină ardoare pregăteşte pentru
17 martie, în incinta Magazinului, o mani-
festație sindicală (un ritual bianual, partidul
lui avînd simțul liturghiei) pentru respectarea
contractului colectiv.
— Şi să nu-ncerci cumva să ne pui bețe-n
roate, Malaussene!
Şi mai ce ? A! da, crizele mele de surzenie.
Andreaua fierbinte îmi goleşte încă de două
ori urechile, aşa cum scoți melcii din cochilie.
Acelaşi lucru surprinzător se petrece atunci:
văd Magazinul cu o claritate submarină;
zîmbetele mute ale vînzătoarelor ce-şi vînd
propria viață, picioare grele, aparate de marcaj
blocate, discrete crize de nervi, clientela
trebuie să-şi satisfacă pornirile, chefurile,
extazieri în fața abundenței, vînzare, vînzare,
vînzare, şutitori de toate felurile, bogați,
săraci, tineri, bătrîni, bărbați, femei, fără să
mai vorbim de bătrîneii lui Theo ce-şi duc
peste tot frenetica lor viață de furnici auto-
administrîndu-se. E de necrezut cîte pot băga
în adîncimile buzunarelor lor! Şi tot ce
construiesc, la etajul meşteşugurilor, cu aerul
că nu fac nimic, sub privirile îngăduitoare
ale vînzătorilor! O catedrală din buloane şi

şuruburi. Fără nici o glumă, l-am zărit pe unul care monta o catedrală din buloane şi şuruburi ! Catedrala din Chartres, dacă nu mă înşel. Nu în mărime naturală, dar nici mult nu mai avea. Cînd nu mai are filetul corespunzător, se ridică şi se-ndreaptă tacticos spre raionul cu de toate, şuteşte piesa şi se-ntoarce la locul lui, cu aceiaşi paşi măsurați ce prevestesc veşnicia. Poştaşul Cheval. Şi-a instalat şantierul neo-medieval lîngă scara rulantă. Prea prinşi cu proiectele lor de cumpărături, clienții care sosesc nu-1 remarcă. Prea grăbiți

să-şi desfacă noile cadcnri, cei ce pleacă din Magazin nu-1 văd nici ei. El însuşi nu-i remarcă nici pe unii, nici pe ceilalți. Blînd autism al meşteşugurilor, tu faci bărbatul mai împăcat şi pe femeie o laşi disponibilă.
Una dintre crizele de surzenie m-a surprins într-o noapte, pe cînd jucam o partidă de şah cu Stojil. (Mă rog, aveam autorizație scrisă de mîna lui Sainclair!) Tocmai cînd mă domina pe toate fronturile, schimb foaia şi-1 dau gata din cîteva mutări. Vrea să-mi tragă clapa, împingînd uşurel cîteva piese şi făcîndu-le să-ncalece cîte două ori trei pătrățele. Dar de data asta sunt nemilos şi-1 strivesc fără nici o remuşcare. Cu brutalitatea victoriilor indiscutabile la acest joc subtil.

20

La 17 martie, ziua Z a manifestației bianuale pentru respectarea contractului colectiv, Theo s-a gătit cu costumul lui de alpaca de culoarea perlei. Iar ca floare pentru butonieră şi-a ales un iris albastru tărcat cu galben. Desigur nu pentru cortegiul lui Lecyfre a făcut toate astea...
Sunt în birou la Lehmann şi pe cale să-mi vărs toate lacrimile de crocodil (un aragaz care scăpa gaze şi puțin a lipsit să nu eternizeze o familie numeroasă), cînd iată că-1 văd pe drăguțul de Theo țopăind prin fața cabinei automatului foto cu febrilitatea cu care te foieşti prin fața unui WC ocupat. Ieşind absolut năuciți din biroul lui Lehmann, cuplul de clienți se-ncrucişează cu un bătrînel cu halat gri care tocmai îl bate pe umăr pe Theo. Lehmann îmi arată scena, făcînd o mişcare disprețuitoare cu bărbia. Bătrînul îi întinde lui Theo o construcție metalică destul de complicată. Theo îl trimite pur şi simplu la plimbare. Smiorcăindu-se, bătrînul se refugiază în librăria de alături. Lehmann ar fi încîntat să se hlizească, dar

prin telefon i se anunță trecerea iminentă
pe la etajul său a coloanei de manifestanți.
De-abia are timp să-şi înghită o înjurătură.
Ies din birou.
De cum mă vede, Theo se răsteşte la mine :
— Poți să-mi spui ce dracu' face labagiul
ăsta în cabină? Stă acolo de cinci minute.
De ajuns de tare ca „labagiul" din cabină
să audă prin perdeaua subțire.
— E ca tine Theo, îşi aranjează ținuta, se
face frumos.
— La dracu', n-avea decît să-şi aranjeze
moaca înainte de-a veni aici, dacă avea ce
să-şi aranjeze!
Ce-i drept e drept, Theo se pregătea cu
mult timp înainte. El a ridicat automatul foto
la rang de artă. Suportă cu atît mai greu să
aştepte pe cineva care utilizează aparatul ca
pe un vulgar mecanism de duplicare.
Bătrînelul revine acum la atac. Cu o privire
de cîine bătut. întinde o mînă rugătoare şi
murdară de ulei, intenționînd să-1 apuce de
braț pe Theo.
— Pentru numele Domnului, Ben, scapă-mă
de unsurosul ăsta!
II conduc uşurel pe bătrîn spre librărie
unde îmi arată, aşezat pe un luxos album cu
arme străvechi, obiectul tristeții sale. Este
un montaj de patru robinete de aramă, legate
în partea de jos printr-un ghem de piulițe,
ceva cît se poate de îngrozitor.

— S-a gripat. Nu mai merge deloc, domnule
Malaussene,
E un anume lirism în aceste robinetării.
Dar bătrînului îi tremură mîinile, probabil
că a montat greşit piulițele. De unde excesul
de parafină ca să forțeze „degriparea". Coperta
frumosului album e pătată de aureole brune.
(N-aveau decît să-şi şteargă armele, înainte
să le fotografieze...) Astă seară Theo va înlă-
tura cît mai discret cadavrele - album şi robi-
nete. Pe moment e ocupat cu alte lucruri.
Ceea cc-i explic cît mai blînd posibil copi-
lărosului bătrînel înainte de a mă pierde în
labirintul de biblioteci căutîndu-1 pe domnul
Risson, librarul. Domnul Risson este şi el
foarte bătrîn, are cel puțin vîrsta literaturii.
E un bătrîn impunător şi flegmatic care mă sim-
patizează pe motiv că ştiu să citesc. Bunicul

pe care mi l-am dorit cîteodată, cînd copilăria nu se mai termina. Iată, acesta este domnul Risson. îmi găseşte cu ochii închişi tot ceea ce îi cer. Acum e vorba de reeditarea în colecție de buzunar a neasemuitului Gadda: *BLESTEMATA ÎNCURCĂTURĂ DIN STRADA MIERLEI.* Neavînd nimic mai bun de făcut, mă scufund în deliciile primei pagini. Pe care, de altfel, o cunosc pe dinafară.

„Uimitor şi ubicuu, implicat în toate cazurile tenebroase. Se obişnuiseră cu toții să-l numească don Ciccio, pe numele său adevărat

Francesco Ingravallo, detaşat la ´Brigada Mobilă», unul dintre cei mai tineri funcționari din biroul de anchete, şi printre cei mai invidiați, Dumnezeu ştie de ce !"
Dar o larmă mă smulge din starea de mulțumire în care căzusem.
Lecyfre îşi conduce manifestanții începînd de la subsol şi îi poartă pe rînd pe la toate etajele. La al nostru culege o proaspătă recoltă de vînzătoare şi pleacă fericit mai departe, spre înălțimi. Organizatorii încearcă să integreze armonios hohotele de rîs şi flecărelile în cadența sloganurilor neîntrerupte. Oameni de treabă, cercetaşi, îndeplinind un ritual. Chit că nu urcă dinspre Bastille către Pere-Lachaise trecînd prin Republique, ci doar de la obiectele sanitare de la subsol la covoarele persane de sus trecînd pe sub nasul lui Lehmann care, închis etanş în cuşca lui de sticlă, visează la exterminarea în masă. Ceea ce mă surprinde de data asta este faptul că, iată, Cazeneuve se alătură coloanei. De obicei se abține şi rînjeşte împăcat.
Dar astăzi uite-1 acolo. Şi cînd trece pe lîngă mine (care îmi înalț stupid privirile din carte, iartă-mă Gadda) îmi aruncă o uitătură încărcată de tot disprețul unei conştiințe militante. După săptămîni întregi, acum e prima oară cînd mă priveşte în ochi. Lecyfre mă întreabă într-un hohot de rîs de ce nu mă alătur lor, şi multe dintre fetişcanele

care-1 urmează încep şi ele să rîdă. Rîsete batjocoritoare, priviri care condamnă. Nemulțumirea oare ? Nevoia de-a se elibera? O sabie de foc îmi străpunge încă o dată craniul şi nu mai aud nimic. Dar văd totul, privirile grăitoare, rîsetele mute. Theo care tropăie de zor şi-şi aranjează irisul albastru la butonieră, bătrînelul care-şi mîngîie robinetele, Lecyfre care tocmai a racolat o casieriță, cu un pîntece care s-a rotunjit binişor de-atîta stat pe scaun o viață întreagă, Cazeneuve grațios aplecat peste decolteul vecinei sale, atitudinea rezervată a clienților prudenți şi cabina automatului foto care explodează.
O explozie care-mi desfundă amîndouă urechile. Toată tăblăria dezmembrată într-o zecime de secundă, prin crăpături ies trîmbe de fum, perdeaua de pînză fîlfîie prin aer,

jeturi de sînge țîşnesc intermitent dinăuntru, apoi totul îşi revine la normal şi cabina rămîne acolo, tăcută, neclintită, fumegînd, o jumătate de picior se vede ieşind de sub perdeaua care a căzut la loc, şi talpa tresărind o singură dată şi apoi înghețînd pentru totdeauna. Un miros teribil de înțepător umple toți plămînii de pe etaj. Manifestația devine o manifestație adevărată, cu totul şi cu totul sălbatică, dezlănțuită. Theo, care a rămas o clipă nemişcat în fața cabinei, se repede înăuntru. Perdeaua îl acoperă pe jumătate, apoi Theo reapare, şi eu mă grăbesc să-i ies

în întîmpinare. Tot. costumul iui de alpaca, fața şi mîinile ii sunt acoperite de stropi de sînge. Sunt atît de muiu şi atit de apropiați îneît ai putea crede ca e uol si-nfăşurat într-o monstruoasă piele rubinie. înainte să apuc să-1 întreb ceva, face un gest prin care mă opreşte:
— Nu intra, Bon, e destul de inestetic.
(Mulțumesc, n-am nici cea mai mică dorință să înfrunt priveliştea unui al treilea cadavru.)
— Dar tu, Theo?
— Eu mă simt cu mult, mai bine decît el.
O picătură de sînge ii perlează buza superioară, tremură şi apoi cade în miezul irisului albastru stropit cu galben.
— întotdeauna am fost de părere că irisul are o vocație carnivoră.
Insă cel mai surprinzător lucru este ceea ce a urmat. Manifestația, o clipă risipită, parcă spulberată de suflul exploziei, se reconstituie la etajul superior, adăugind la tema contractului colectiv şi pe cea a securității. Pentru că petarda a fost mai puțin sonoră ca cele două dinainte? Sau pentru că omul se obişnuieşte cu toate? Mulțimea clienților nu a dat curs începutului de panică. Magazinul nu îşi închide porțile. Doar etajul este condamnat pentru tot restul zilei.
Theo a fost luat de pompieri. Diseară o să mă duc la el să văd dacă este întreg.
După care nimeni n^ .,
dea prea mare importanță.
Dar mirosul din aer dublează clientela.
După amiază sunt chemat de două-trei ori la Lehmann care s-a mutat în cabina domnişoarei Hamilton, care domnişoară, dacă e să mă iau după privirea zîmbitoare, a înțeles în sfirşit adevărata natură a slujbei mele şi eroismul de care dau dovadă. A aflat, de asemenea, şi de stima pe care mi-o poartă Sainclair, precum şi de dublarea salariului meu mizerabil.
Prea tîrziu, drăguțo. Trebuia să mă iubeşti cînd eram un nimeni. In sfîrşit, la o adică, dacă o să-mi schimb părerea...
Apoi, un apel din exterior. Mă închid în cabină (este prudent să te închizi în cabine pe timpurile astea?) şi răspund:
— Alo?

— Ben?
(Clara! Clara, tu eşti, Clarinette! De ce
îți iubesc atît glasul, să mă cuibăresc în glăs-
ciorul tău fără nici o stridență, ca un postav
de biliard pe care se rostogolesc cuvintele
tale... Gata, Ben, nu cădea în incest! Şi apoi,
să te cuibăreşti într-un postav de biliard.,,)
— Linişteşte-te, scumpo, n-am nimic, a
fost o explozie mică de data asta, şi purtam

armura, niciodată nu umblu fără ea, ştii.
o scot numai cînd vm acasă, ca să vă strîng în braţe. O cxplozi< nuca. o nimica toată, zău aşa!
— Ce explozie'.'
Tăcere. (Nu-mi telefonează din cauza exploziei? A! bine.)
— Am o veste buna. Ben.
— A telefonat mama '.'
— Nu, mama trebuie să se obişnuiască cu bombele,
— Ai terminat reportajul pentru tanti Julia?
— O, nu ! mai durează ceva timp !
— Jeremy nu este consemnat şi săptămîna asta?
— Ba da, patru ore sîmbată, tărăboi la muzică.
— S-a convertit Thcrese la raţionalism?
— Tocmai mi-a dat in cărţi.
— Ce spun cărţile? O sa treci bacul la franceză?
— Spun că sunt îndrăgostită de fratele meu mai mare, dar ca trebuie să mă tem de-o rivală, o jurnalistă de ia *Aduc!*.
— Piciul nu-1 mai visează pe Moş Crăciun Căpcăunul!
— A găsit într-o carte: de-a mea o reproducere după *Saturn deuorîiidu-şi fiii* de Goya. îi place grozav.
Sarcina I.nunei a fost de fapt o alarmă falsă[9]
Tocmai ■--a întors de la ecografic.
— - Baia!, sau <atâ?
— Gemen i
Tăcere.
— Clara, asta e vestea cea bună?
— Ben, s-a vindecat Julius!
S-a vindecat .Julius? S-a vindecat Julius ! Nu chiar, s-a vindecat Julius? S-a vindecat! Julius ! Da, Julius s-a vindecat. De dimineaţă chiar a făcut oarecare senzaţie în clădire cînd a coborît cele cinci etaje : tîra după el o sarabandă de flacoane care s-au spart pe scări, unul cîte unul, săculeţii cu dejecţii au crăpat răspîndind ce aveau de răspîndit, iar Julius, la capătul tuburilor transparente, părea un mistreţ furibund atacat de meduze. Panică în clădire. Locatarii se încuie în apartamente şi duhoarea se răspîndeşte în voie, de sus

pînă jos, pe casa scării.
— Să-i fac o baie, dar poate că e prea devreme, ce zici ?
— Mai tîrziu baia, Clara, mai tîrziu. Spune-mi urmarea.
— Nu e nici o urmare, s-a vindecat, asta-i tot. A băut şi a mîncat ca şi cum ar fi făcut o plimbare ceva mai lungă, şi s-a culcat sub patul Piciului, ca de obicei la ora asta.
— L-ai chemat pe Laurent?

— Da.
— Ce-a spus?
— Că Julius s-a vindecat.
— Fără sechele ?
— Fără. A, da ! E ceva lipsit de importanță
— Ce?
— Nu-şi poate ține limba în gură.

21

O luăm de la început. Primesc lovitura chiar în coaste. Nici n-am timp să-mi recapăt răsuflarea că un alt atac, frontal de această dată, mă trimite la podea. Nu mi-a rămas altceva de făcut decît să mă ghemuiesc, să mă fac cît mai mic, să las potopul să treacă, ştiind însă că nu va trece. Şi nu trece! Şi zău că nu-i o partidă de şah.
NU E O PARTIDĂ DE ŞAH, LA DRACU'!
Acest urlet mut mă propulsează în picioare. Țipătul de surpriză al celui ce mă țintuia la pământ şi apoi bufnitura acestuia în timp ce se rostogoleşte pe trotuar, pe urmă imaginea foarte clară a lui Cazeneuve în fața mea, ridicînd piciorul ca să-mi trîntească o nouă lovitură în coaste. Penibilă deschiderea dintre crăcii lui în care îmi afund piciorul provocînd un răcnet de cîine dingo, capabil să trezească toată emisfera australă. Gata cu Cazeneuve, dar o lovitură în ceafă mă azvîrle în față, cu brațele desfăcute, îmbrățişînd ca pe-o salvare un alt trup care se clatină sub impact. Din nou pe trotuar, dar de data asta căderea îmi este amortizată de celălalt de

dedesubt, celălalt pe care-l izbesc orbește.
față, coaste, stomac, și care urlă după ajutor,
drace, vocea asta, pe toți dracii, o femeie!
Surpriza mă face să-mi ridic capul, atît cit
să văd traiectoria piciorului care mă izbește
drept în gură și mă Uimite de-a dura la
dracu'. In noaptea asta, dracul este înarmat
cu un blestemat de ciomag care se abate mai
întîi pe umerii mei. A doua oară mă ratează
pentru că mă rostogolesc, cosind cu picioarele
pe o rază cît mai mare în juru-mi.
Urlete de tibii, zgomotul mut al unei căderi,
diverse piuituri și iarăși ciomagul dracului,
care nu mă ratează de această dată, explozia
bietei mele tărtăcuțe, adio viață, adio zi, adio
noapte, fie ea și noaptea asta de tot rahatul,
adio...
„Uimitor și ubicuu, implicat în toate cazu-
rile tenebroase..."
Dacă paradisul, ori infernul, ori neantul
înseamnă să-l regăsești pe Carlo Emilio
Gadda, trăiască neantul, paradisul și infernul.
— Elisabeth, un pic de cafea, te rog.
Da, inspectorul Ingravallo (dar de ce
dracu' i se spune don Ciccio?) de serviciu pe
strada Mierlei, chiar are nevoie de-o cafeluță.
— Am impresia că incet-încet își revine.
Vai! încetișor, vă rog, vreau să-mi revin
ușor, cît mai ușurel posibil, tocmai am făcut
cunoștință cu Durerea. Carlo, nu mă părăsi,
nu mă lăsa să mă ridic, Carlo Emilio, nu
vreau să te părăsesc !
— Ce spune'.'
— Spune că nu vrea să-l părăsească pe un
anume Carlo Emilio Gadda și, sincer să fiu,
chiar ii înțeleg.
— Un italian ?
— Cel mai italian dintre italieni, Elisabeth,
ușurel cu cafeaua, o să-l sufoci.
Inspectorul Ingravallo își înmuia pana în
capuccino, de unde și nervozitatea potolită a
limbii sale...
— Polidialectală, da, această limbă e poli-
dialectală, e regretabil că noi nu avem ceva
asemănător în literatura noastră.
Trebuie să li-l citesc copiilor, chiar dacă nu
vor înțelege mai nimic, trebuie, de asemenea,
s-o pregătesc pe Clara pentru bac - nu pentru
viață, asta o face și singură — pentru bac.
— De data asta cred că-și revine, ajută-mă

să-l aşezăm,
Cum să aşezi o orgă de dureri? Julius e
făcut dintr-o singură bucată, iar eu din opt-
zeci de mii de bucăţele ! Cum să aşezi optzeci
de mii de fărîme ?
— încetişor, Elisabeth, dă-mi încă o pernă...
Dar Julius s-a vindecat? JULIUS S-A
VINDECAT!
— Cine e acest Julius, domnule Malaussene?
Pe Gadda îl cunosc, dar Julius...
158
159

întrebarea comisarului Coudrier, chiar dacă
e tot numai zîmbet, cere un răspuns care va
intra numaidecît în dosarele sale.
— Cîinele meu. S-a vindecat.
Recamierele nu sunt chiar cele mai comode
tărgi.
— Hai, mai ia puțină cafea. Habar n-am de
medicină, dar am încredere absolută în cafeaua
lui Elisabeth. Elisabeth, ajută-1, te rog.
Da, ajută-mă Elisabeth, stau pe oase.
— Poftim.
(Ooooo....!)
— De ce sunt atît de tari recamierele ?
— Pentru că toți cuceritorii îşi pierd imperiul
cînd adorm pe sofale, domnule Malaussene.
— Oricum îl pierd, sofalele timpului...
— S-ar zice că te simți mai bine.
întorc capul spre comisarul Coudrier, aşe-
zat la căpătîiul meu, mi-1 înalț în direcția lui
Elisabeth, aplecată deasupra mea, cu ceaşca
de cafea în mînă (ceşcuța cu margine aurie şi
N-ul ei imperial), mi-1 aplec spre propriile-mi
picioare aflate undeva jos de tot. Capul meu
se ridică şi se apleacă, mă simt mai bine.
— Vom putea sta de vorbă.
Să vorbim.
— Ai vreo idee, cît de mică, despre ce ți s-a
întîmplat?
— Magazinul s-a prăvălit peste mine.
— Din ce motiv, după părerea dumitale ?
Din ce motiv' Duşmănia nejustificată a
lui Cazeneuvo? Nu a fost singur. Iar în gaşcă
era cel puțin o femeie. (O femeie pe care am
lovit-o, Iisuse '.) De ce? Pentru că nu particip
la manifestație ? Nu, nu suntem la armată şi
nici la grădiniță. De altfel, tocmai de aceea
nu găsesc cu cale să manifestez. Din ce motiv
s-au năpustit asupra mea?
— Nu ştiu.
— Eu ştiu.
Comisarul Coudrier se ridică în picioare
în lumina verde a biroului.
— îți mulțumesc Elisabetb.
Expediată, Elisabeth. Uşa se închide. Gata
cu cafeaua. în picioare în fața bibliotecii,
comisarul Coudrier recită:
— „Uimitor şi ubicuu, implicat în toate
cazurile tenebroase"...?
— Gadda.
— Gadda *şi dumneata,* domnule

Malaussene. Ai fost prezent acolo unde a avut loc prima explozie, cea de a doua şi cea de a treia. Destul cît să nască unele speculaţii.
E-adevărat. Dar dacă îmi amintesc bine, şi Cazeneuve a fost prezent în toate cele trei împrejurări. Să-i spun sau nu? Atîta pagubă pentru Cazeneuve, îi spun.
— Aşa-i, răspunde comisarul, dar el nu a participat la conferinţa profesorului Leonard.

Chelbosul? Ce are Chelbosul cu tărăşenia asta?
— El e victima de azi.
Ah! bine.
— Ce căutai la conferința aia?
Să-l torn pe Cazeneuve, de acord, dar nu şi pe tanti Julia (mai ales că, dacă m-au văzut, obligatoriu m-au văzut cu ea).
— Am o soră care e însărcinată şi care se întreabă dacă...
— înțeleg.
Ceea ce nu vrea să însemne că este de acord cu mine. Şi nici că răspunsul îl mulțumeşte. Ca să văd cum funcționez, încerc poziția aşezat. Vai! Țeapăn ca Julius în perioada de înțepenire. (Julius s-a vindecat!)
— Ai două coaste fisurate. Te-au bandajat.
— Şi capul ?
— Umflat, nimic altceva.
înconjoară biroul, se aşează, aprinde lampa. Cum fac o grimasă, îi reduce intensitatea. Din cîte ştiu, această lampă cu reostat şi telefonul sunt singurele concesii făcute modernității în acest birou. Se scarpină după ureche, pe nas, îşi împleteşte degetele în față şi spune:
— Ai o meserie ciudată, domnule Malaussene, care, mai devreme sau mai tîrziu, atrage în mod necesar loviturile.
(Ia uite, contrar a ceea ce afirma Sainclair, a crezut povestea cu Țapul Ispăşitor.)
Urmează întrebarea cea mai stupefiantă pe care cineva prevenit, presupunînd că aş fi prevenit, a auzit-o vreodată din gura unui polițai:
— Dumneata ai pus bombele, domnule Malaussene?
— Nu.
— Ştii cine?
— Nu.
Alt scărpinat, altă împletire a degetelor şi o a doua ocazie de surpriză:
— Deşi nu trebuie să-ți comunic concluziile mele personale, să ştii că te cred.
(Cu atît mai bine pentru subsemnatul.)
— Dar la locul dumitale de muncă, mulți dintre colegi cred că dumneata eşti.
— Cei care mi-au sărit în cîrcă în seara asta?
— Printre alții.

Mişcarea sprîncenelor îmi arată că va încerca să se facă bine înțeles.
— Ştii, Țapul Ispăşitor nu e numai cel care, atunci cînd e cazul, plăteşte oalele sparte de alții. El e, mai ales şi înainte de orice, *un principiu explicativ,* domnule Malaussene.
(Sunt un „principiu explicativ"!?)
— Este cauza misterioasă, dar *evidentă,* a oricărui eveniment inexplicabil. (Şi colac peste pupăză şi o „cauză evidentă".)
Aşa se explică şi masacrarea evreilor în timpul ciumei, în Evul Mediu.

(Dar nu mai suntem in Evul Mediu, nu?)
— Pentru unii colegi, dumneata, în calitate de Țap Ispăşitor, eşti cel care pune bombele numai şi numai pentru că au *nevoie* de o cauză, căci asta îi linişteşte.
(Nu şi pe mine. i
— Nu au nevoie de probe. Le ajunge propria convingere. Şi-o vor lua de la capăt dacă nu pun eu lucrurile în ordine.
(Pune-le în ordine ! >
— Asta-i. Să vorbim despre altceva.
Am vorbit despre altceva. Despre mine. Sub toate aspectele. De ce nu m-am folosit în mod convenabil de licența în drept? (Este unul dintre puținii care ştiu că sunt onor posesorul acestei patalamale.) De ce? Ei bine, nu prea ştiu de ce. Poate spaima adolescentină de aşezare, de „integrare în sistem" cum se zicea în acea epocă, chiar dacă eu nu am servit niciodată acest fel de mîncare de peşte. O banalitate, ce mai.
-—Ai militat vreodată într-o organizație oarecare?
Nici în una oarecare, nici în una anume. Din moment ce aveam prieteni, o făceau ei pentru mine. Dădeau prietenia pe solidaritate, flipperele pe roneo, serile îneîntătoare pe cele de studiu, clarul de lună pe luminile vreunui text stufos, Gadda pe Gramsci. Cine avea dreptate, ei sau eu, e o problemă carc-i

depăşeşte pe toți cei ce i-ar da un răspuns. Şi, în plus, în ceea ce mă priveşte, aveam o mamă tare aventuroasa, copiii acasă, Louna şi primele ei iubiri, Therese cu nopțile ei de coşmar în stare să trezească tot Belleville-ul, şi Clara căreia îi trebuia două ore ca să se întoarcă acasă de la grădinița care era la doar trei sute de metri. („Plivesc, Ben, mă distlez plivind." Deja.)
— Tatăl dumitale?
Unul dintre tipii mamei. Primul. Ea avea paisprezece ani. Nu l-am văzut niciodată: plîngi, comisare. El nu plînge, el pune în ordine, clasifică, nu uită nimic.
Apoi veni spinoasa întrebare despre tanti Julia şi despre ce „reprezintă" ea pentru mine. Chiar aşa, ce „reprezintă"? Dincolo de acea şedință de radicală autocritică sexuală. Şi de reportajul pe care îl pregăteşte - dar

asta nu-i treaba lui.
— E cam devreme să răspund la această întrebare.
— Sau poate puțin prea tîrziu.
Astea fiind zise, el înalță cu un grad reostatul lămpii ca să măsor bine seriozitatea ce şi-o aşterne pe chip.
— Fereşte-te de această femeie, domnule Malaussene, nu te lăsa antrenat în vreo... (reflecție)... în vreo colaborare pe care ai putea-o regreta.

(Cine tace, tace. Tăcerea e de aur.)
— Ziaristele suferă de pruritul spontaneităţii, fără să le pese de consecinţe. Noi însă ştim că spontaneitatea se educă.
— Noi? De ce *noi'.'*
(Mi-a scăpat.)
— Eşti cap de familie, nu? In consecinţă, educator? Ca şi mine, in felul meu.
La care, îmi furnizează pentru a doua oară propriile concluzii. Ei bine, nu crede că eu sunt tipul cu bombele. Realitatea este însă că bombele explodează pretutindeni pe unde trec eu. în concluzie, cineva vrea să-mi tragă clapa. Cine? Mister. De altfel, nu e decît o simplă ipoteză. Ipoteză care, cînd se va ivi ocazia, se va dovedi justă ori falsă.
— Ce ocazie ?
— Explozia următoarei bombe, domnule Malaussene!
Bravo! Şi dacă următoarea aruncă totul în aer? întrebare nevinovată. Pe care o pun totuşi.
— Laboratoarele noastre nu cred în această posibilitate. Şi nici eu.
Sfîrşit de interogatoriu pe fundalul unor recomandări din partea comisarului Coudrier. Care sunt ordine: îmi iau două-trei zile de concediu ca să-mi revin, apoi mă întorc la Magazin. Nu-mi schimb cu nimic obiceiurile sau itinerariile. Doi specialişti în supraveghere

nu mă vor scăpa din ochi de dimineaţă pînă seara. Toate persoanele care se vor apropia de mine vor fi definitiv fotografiate de aceste adevărate camere vii de luat vederi. într-un fel, cei doi poliţai vor fi cătarea puştii, iar eu ţinta. Asta~i, Accept? înţelege dacă poţi, dar accept.
— Bine. Voi cere să te însoţească cineva pînă acasă.
Apasă un butonaş (altă concesie făcută modernităţii) şi-i cere lui Elisabeth să fie drăguţă şi să-1 cheme pe inspectorul Caregga.
(Ia uite, cafeaua turcească!)
— O ultimă problemă, domnule Malaussene, agresorii. Te-ar fi omorît dacă nu se afla acolo unul dintre oamenii mei. Vrei să depui plîngere? Iată lista.
Scoate din buzunar o hîrtie şi mi-o întinde. Aprigă dorinţă s-o citesc. Dorinţa dementă

să înfund toată banda aia de brute. Dar *vade retro Satana,* îngerul diafan din mine răspunde „nu", spunîndu-şi totodată că îngerii sunt nişte nătărăi.
— Cum vrei. Oricum, vor răspunde pentru tulburarea liniştii în timpul nopții şi vor avea de înfruntat Direcțiunea Magazinului care a fost informată.
Dar asta nu-mi va întări coastele.

22

Parisul doarme, iar inspectorul Caregga conduce aşa cum bat la maşină toţi poliţaii din lume: cu două degete. Hibernează şi acum în geaca cu guler îmblănit. îl întreb dacă poate să facă un ocol pe la Theo. Face ocolul. Dau sa urc etajele din patru în patru trepte, dar pînă la urmă o fac din pătrime în pătrime. Reanimare pe fiecare palier. în sfîrşit ajung la uşa lui doar ca să găsesc prinsă cu un ac o fotografie înfăţişîndu-1 pe Theo încins cu un şorţ de bucătărie decorat cu un buchet din patru părăluţe. înţeleg. Nu-i acasă. E la mine. Probabil că l-au chemat copiii, îngrijoraţi, iar el s-a dus s-o facă pe dădaca.
Cînd ajung în maşină, inspectorul Caregga pare să se fi apropiat îngrijorător de vîrsta pensionării. Ca să-1 răsplătesc pentru această lungă aşteptare îi spun să mă lase la intersecţia dintre Roquette şi Folie-Regnault, la cincizeci de metri de casă. Scuteşte astfel ocolul pe bulevard. Mulţumesc mult, e de serviciu în această seară şi e destul de grăbit. Mă extrag din maşină şi-mi tîrîi oasele spre copii. Copiii - copiii mei. Uşoară bătaie a

inimii care, ce bizar, mă face să mă gîndesc la profesorul Leonnrd. Aşa deci, Leo Natalistul a venit să fie „aranjat" la locul meu de muncă ! Şi totuşi, n-avea mutra unuia care frecventează magazinele universale. Ba mai mult, să se fandosească ia automatul foto ! Era, din cap pînă în picioare, confecţionat manual! Cînd l-am văzut la conferinţă, purta cel puţin două-trei ţoale de calitate. Pantoful drept şi cel stîng n-aveau cum să fie confecţionaţi de acelaşi meşter căci fiecare în parte era opera unei vieţi. Nu, un tip de teapa lui nu frecventează marile magazine. Dacă într-o bună zi coboară la metrou, fără îndoială c-o face sub impactul unei emoţii violente. Sau pentru a se achita de pedeapsa primită de la fiica lui la jocul de gajuri.
(Dumnezeule, ce lungi sunt cincizeci de metri!)
Leonard... profesorul Leonard... Nu era din acelaşi aluat cu Sainclair. Pentru el Tradiţia nu era un lucru învăţat. El se născuse în lumea bună. A supt valorile sacrosancte de la sînul unei doici adevărate, sută la sută

rurală. Probabil că avea în spate douăsprezece generaţii de medici cu diplomă. Cîndva medic la Curte, azi preşedinte al consiliului Ordinului medical, cine ştie? Toate avantajele tagmei medicale după Diafoirus. Un om ca acesta să cadă victimă întîmplării şi să moară într-un loc atît de public, în compania

unui proprietar de garaj crin Courbevoie şi a unui inginer de drumuri şi poduri îndrăgostit de sora lui geamănă! Să se compromită astfel... ce ruşine adusă familiei! TI vor înmormînta în mare grabă, într-o noapte fără lună. (Sunt într-adevăr numai cincizeci de metri?)
Pune-ți frîu, Malaussene. Eşti un copil prost crescut care n-are habar de înalta Societate. Ai prejudecăți de stînga. „Adaptarea", iată singura lor rețetă. „Adaptarea", ăsta-i tot secretul puterii lor. Se adaptează. Ajung la preşedinție cîntîndu-le tuturor în strună. Dacă nu iau metroul e doar ca să străbată tot bulevardul Champs Elysees pe jos, cu o simplitate regală.
Loden verde pe deasupra, chiloței minusculi pe dedesubt. Adaptare...
Theo e într-adevăr la mine acasă. Şi Clara. Şi Therese. Şi Jeremy. Şi Piciul. Şi Louna. Şi pîntecele ei. Şi Julius. Care scoate limba la mine. Ai mei. Familia mea.
— Ben!
Strigătul ăsta! Apoi, nimic. Țipăt de durere scos de unul dintre frățiorii mei imediat ce mă vede. Care dintre ci? Louna şi-a astupat gura cu palmele. Therese mă priveşte din spatele biroului de parcă aş fi un strigoi. (Chiar sunt.) Şi Clara, în picioare, îşi lasă ochii pradă lacrimilor. Apoi mîna care pipăie la spate, găseşte prețiosul ei Leika, îl duce la ochiul drept şi FLASH! iată oroarea fixată, căpățîna mea asigurată că nu va lua proporțiile omului-elefant.
în cele din urmă, Jeremy restabileşte ordinea naturală a lucrurilor întrebînd :
— Ascultă, Ben, mi-ai putea spune de ce mizerabilul ăsta de participiu trecut se acordă cu idiotul de CD cînd este plasat *înainte* de căcăciosul ăla de auxiliar „a fi"?
— „A avea", Jeremy, înainte de auxiliarul „a avea".
— Care vrei tu. Theo nu-i în stare să-mi explice.
— Eu... mecanica... spune Theo cu un zîmbet evaziv.
Şi explic. Explic vechea regulă depunînd un sărut patern pe fiecare frunte. Ştii, cîndva, participiul se acorda cu complementul direct indiferent dacă era plasat înainte sau *după*

auxiliar. Dar oamenii omiteau atît de des acordul cînd era plasat după, îneît legiuitorul gramatical a transformat această greşeală în regulă. Asta-i. Limbile evoluează în favoarea leneviei. Da, da, „deplorabil" !

— S-a întîmplat la parterul casei mele, Ben. Erau siguri c-ai să vii să vezi ce fac şi-au tăbărît pe tine la uşa imobilului meu. Sunt întins pe pat. Julius, aşezat pe podea, şi-a pus capul pe burta mea. Trei

centimetri de Hmba flasca si caldă (vie!) se odihnesc pe pijamaua mea, Theo se plimbă de colo-colo.
— Cînd am ajuns eu jos, totul se terminase. O namilă de poliţai înţolit ca un aviator din Normandia Neman te umflase în hodoroaga lui.
(Mulţumesc, inspectore Caregga.J
— Părerea mea e că te fila. Cînd te-a văzut intrînd la mine, a profitat probabil şi s-a dus să-şi cumpere un pachet de mahorcă. Cînd s-a întors, ăia îşi făceau deja treaba de-o bucată de vreme.
— Ai văzut cine era?
— Deloc. O ambulanţă i-a luat pe atacatorii pe care îi tăbăcise aviatorul. Am impresia că i-a bătut destul de rău.
(Mulţumesc încă o dată, Caregga.)
— Dar tu, Theo, eşti întreg? Nimic rupt[9]
— Un costum făcut praf.
Se opreşte în loc şi se-ntoarce spre mine.
— Pot să te întreb ceva, Ben ? Eşti vîrît în povestea asta cu bombele?
Asta-i bună! Totuşi, mă afectează întrucîţva.
— Nu.
— Păcat.
Ia uite, în scara asta trec din surpriză în surpriză !
— Căci dacă era aşa, n-aş fi departe dc-a te considera un erou naţional !
Drace, ce i-a apucat? Doar n-o să-mi facă figura cu putreda societate de consum, nu el, nu mie, nu la vîrsta noastră, nu cu meseria noastră!
— l)ă-i drumul Theo, ce ţii în tine?
Se apropie, se aşează alături de capul lui Julius al cărui ochi se roteşte (Julius e viu!) şi ia un aer de confident shakespearian.
— Tipul care s-a dezmembrat în cabina foto...
Şoaptă.
— Da, Theo?
— Era un ticălos de cea mai joasă speţă!
Să nu exagerăm, speţa este atît de răspîndită, iar ticăloşia scuzabilă, căci devine o datorie.
— îl cunoşteai?
— Nu, dar ştiu cu ce se ocupa în timpul

liber.
— Se masturba în cabinele foto?
îi sclipesc ochii.
— Chiar aşa, Ben.
Nu văd ce-i atît de monstruos (şi nici atît de plăcut) în chestia asta.
— în timp ce contemplă mici suveniruri.
Brusc, glasul îi tremură de furie. O furie pe care nu i-o cunoşteam.
— Hai, Theo, spune tot!
Se ridică, leapădă şorțul cu părăluțe, scoate un portofel din buzunarul hainei şi

din el dă la iveală cevi ce-mi parc a fi o fotografie veche, şi mi-o întinde.
— Priveşte
Este într-adevăr o fotografie alb-negru, destul de veche, zimțată pe margini. Dar foarte întunecată. Foarte neagră. Se poate vedea trupul atletic al profesorului Leonard, cu douăzeci-treizeci de ani în urmă, gol din tălpi pînă-n creştetul țuguiat al craniului. Stă în picioare, cu ochii în flăcări, gura căscată într-un rictus drăcesc şi cu brațele încordate imobilizează po masă un alt trup.
— O! nu...
Ridic privirea. Lacrimile curg şiroaie pe chipul lui Theo.
— E mort, Ben.
Privesc din nou fotografia. Ce instinct ne spune că un ceas a stat, chiar dacă indică ora corectă? Copilul pe care profesorul Leonard îl țintuieşte pe masă e mort, fără nici o îndoială.
— Unde ai găsit-o?
— In cabină. O ținea încă în mînă.
Tăcere îndelungată, în timpul căreia privesc fotografia mai de-aproape. Bărbatul gol, muşchii încordați lucind ca nişte fulgere (reflexele flash-ului pe sudoare, bănuiesc). Pe ceea ce putea fi o masă, forma albă a unui copil, cu picioarele atîrnînd în gol. Iar la picioarele mesei...
— Ce vezi la piciorul mesei?
Theo apropie fotografia de veioză şi-şi şterge obrajii cu mîinile.
— Nu ştiu, poate haine, o grămadă de haine.
Da, o grămadă de forme care se estompează ca într-un camaieu cu umbre tot mai dense, pînă atinge obscuritatea vibrantă din care țîşneşte imaginea albă a copilului sacrificat.
— De ce n-ai dat-o poliției?
— Ce facee ? Ca să pună mîna pe tipul care 1-a ucis pe sadicul ăsta?
— Dar e o întîmplare, Theo, puteai foarte bine să fii tu.
De-abia pronunț fraza, că deja nu mai cred ceea ce-am spus.
— Hai să zicem că nu vreau să vîr după gratii „hazardul". E bine, Ben?
— Lasă aici fotografia, nu mai umbla cu ea la tine.

După plecarea lui Theo, am ascuns fotografia în sertarul noptierei şi am căzut într-un somn adine. Ca un bolovan. Cînd am atins străfundul, un soi de gorilă cu gură de incinerator îşi pregătea o tocăniță din cîțiva copilaşi care se prăjeau într-o tigaie. Şi atunci şi-au făcut intrarea Moşi Crăciunii Căpcăuni. Moşi Crăciunii Căpcăuni...
174
175

23

„ŞI-A VĂZUT MOARTEA CU OCHII" urlă unul dintre ziarele de a doua zi. Urmează patru fotografii mărite scoase din automat, care înghit întreaga pagină. (Drace, chiar aşa, aparatul funcţiona!) Ultimele gros-planuri ale profesorului Leonard.
Tipul e mai mult decît chel ; părul e ras şi sprîncenele epilate. Are fruntea înaltă, netedă, arcadele accentuate, urechile ascuţite, bărbia puternică şi obrajii buhăiţi de grăsime, tenul palid, dar poate că-i de vină blitul. (Din nou impresia că am mai văzut acest chip undeva.) în prima fotografie, capul îi e uşor dat pe spate, iar gura dreaptă, fără buze, pare o cicatrice în josul feţei. Sub pleoapele grele, privirea e rece, sumbră, total inexpresivă, de-o profunzime neliniştitoare. Ansamblul e încremenit, nu din lipsa unei expresii naturale, ci din dorinţa deliberată de a nu exprima nimic. In cea de a doua fotografie, tot acest edificiu puternic de grăsime şi muşchi pare pradă unui tremur general, pleoapele se ridică descoperind în întregime irisul pătruns de o pupilă de-un negru absolut care atrage irezistibil privirea. Buzele schiţează un rictus, iar rictusul sapă două şanţuri în care se afundă toată masa obrajilor. In cea de a treia fotografie, chipul se descompune. Accentele circumflexe ale arcadelor se, fisurează, fruntea şi craniul sunt scuturate de valuri, pupilele devorează irisul, gura împarte faţa ca o crevasă, în diagonală, obrajii par aspiraţi, ceva ce pare-a fi un dinte e proiectat înainte, totul e neclar. Ultima fotografie este fotografia unui mort. Cel puţin, a ceea ce se vede din el. Probabil că după explozie a fost strivit pe taburetul pivotant. Nu se vede decît orbita stingă, goală, sîngerîndă. O porţiune din pielea craniului este smulsă.
între mîinile Clarei care mă îngrijeşte, căpăţîna mea nu-şi mai doreşte nimic.
— Mai uşurel cu compresele, am senzaţia că sunt o anghinare în bain-marie.
— Sunt doar călduţe, Benjamin.
Cînd surioara mea îmi spune Benjamin, sunt copleşit de emoţie. E ca şi cum ar prelungi prenumele ca să stăvilească un prea-plin de afecţiune.

— Ți-au făcut un cap al naibii!
— Asta nu-i nimic, dacă ai vedea ce-i înăuntru... Ce zici de fotografii?
Clara se apleacă peste ziar şi îmi dă răspunsul tehnic, precis, răspunsul ochiului ei:

— Cred că ziariştii scriu orice le trece prin cap; omul asta nu moartea şi-o vede în faţă (de altfel, cine-a mai văzut o bombă care să ucidă în patru timpi?', altceva vede. ceva ce ţine la capătul braţului, chiar sub obiectiv.
(O! da, Clarinette. da, da...)
— Această decornpunere a feţei s-a produs *înainte* de explozie, Ben.
(Da, da, da.)
— Cît despre expresie, nu este o expresie de durere, ci de plăcere.
Uite-o, surioara mea, o privesc îndelung. Apoi iau o înghiţitură de cafea pe care o las să-mi pătrundă uşurel în trup, înainte de a întreba:
— Spune-mi, dacă ai vedea o fotografie îngrozitoare, răscolitoare, ceva ce nu poţi privi prea mult timp, ce ai face?
Se ridică, îşi pune volumul din Lagarde şi Michard în servietă, îşi ia casca pentru moto-retă, mă îmbrăţişează cu precauţie şi, în prag, cînd să iasă, îmi răspunde :
— Nu ştiu, presupun că aş fotografia-o.
După-amiază la cinci, o dată cu venirea lui Therese, înţeleg la ce mă ducea cu gîndul mutra infectă a profesorului Leonard, acel sentiment de deja vu...
— E el, Ben, e el, chiar EL!
Therese e în picioare în faţa mea şi a lui Julius, cu ziarul în mînă, tremurînd din tot trupul. Vocea îi vibrează cu acea fervoare plină de spaimă care anunţă marile crize.
O întreb cît mai blînd :
— Care el?
— *EV.* urlă ea întinzîndu-mi o carte pe care o scosese din biblioteca ei.
— Al ei ster Crowley!
(A, da! Aloi ster Crowley, faimosul magician englez, bun prieten cu Belzebuth: Lemington 1875 - Hastings 1947, ştiu...)
Cartea e deschisă la o fotografie care sea-mănă în toate privinţele cu prima dintre cele patru fotografii ale lui Leonard. în orice caz, foarte asemănătoare. Sub fotografie, legenda: *Bestia, 666, Aleister Crowley.*
Şi pe pagina alăturată, acest text cu duhoare sulfuroasă:
„Singura lege este : fă ce vrei. Căci fiecare om e o stea. Dar cei mai mulţi nu ştiu. Chiar şi ateii cei mai îndărătnici sunt nişte bastarzi ai

creştinismului. Singurul care a îndrăznit să spună ´Eu sunt Dumnezeu» a murit nebun, legănat de scumpa lui Mamă înarmată cu un crucifix. Se numea Friedrich Nietzsche. Cei-lalți, umanoizii secolului nostru, al XX-lea, l-au înlocuit pe Iisus Hristos cu Mammon şi sărbătorile cu războaiele mondiale. Şi totuşi nu sunt mai puțin mîndri de-a fi decăzut mai jos decît predecesorii lor. După avortonii sublimi, avortonii sordizi. După domnia omului prea uman, dictatura infraumanului".

178

179

— Nu a murit, Ben, nu a murit, s-a reîncarnat!
Asta e, a începui.
— Linişteşte-te, fetiţo, e cît se poate de mort, masacrat în cabina unui automat foto !
— Nu, se ascunde după *aparentele* morţii, ca să reapară altundeva, mai puternic, şi să-şi continue opera.
(Fotografia cu fulgerările cărnii moarte îmi apare în minte : „opera lui" ! Simt că mă enervez.)
— Ben, priveşte, îşi spunea „Leonard" !
Acum sîngele şi vocea ei se retrag în spatele unei palori înspăimîntate. Ziarul îi scapă din mînă, ca într-un film, şi repetă :
— Leonard...
Julius îşi tîrîie limba.
— Da, se numea Leonard, şi ce-i cu asta?
Gata, mă enervez.
— Ce-i cu asta? E numele ce i se dădea diavolului în noaptea de Sabbat. Diavolul, Ben! Mammon! Lucifer !
Gata, mi-am ieşit din fire.
Mă ridic calm, cu cartea lui Crowley în mînă, o ediţie învelită în marochin verde cu un semn auriu, gen biblioteca de ezoterism (am lăsat-o pe Therese să stivuiască tone pe etajerele ei - grozav „educator", ce să mai spun!), o rup fără nici un cuvînt şi azvîrl cele două jumătăţi în celălalt capăt al apartamentului. După care, o apuc pe sărmana mea surioară de umeri, o zgîlţîi, mai întîi uşurel, apoi din ce în c<; mai violent, şi-i explic, mai întîi calm, apoi din ce în ce mai nevricos, că m-am săturat de prostiile ei astro-previzionare şi de satanismele ei de doi bani, că nu vreau s-o mai aud vreodată vorbind despre asta, că e un exemplu deplorabil pentru Pici („deplorabil", da, am spus „deplorabil"), c-o să-i trîntesc una de-o s-o ţină minte toată viaţa dacă mai începi o singură dată, o *singură dată,* mă auzi, proasto!
Şi, de parcă atît nu era destul, mă reped la bibliotecă, măturînd cu amîndouă mîinile tot ce găsesc în calea mea: cărţi, amulete, statuete de tot felul zboară şuierînd pe deasupra lui Julius şi se sfarîmă într-o explozie de ipsos policrom, izbindu-se de peretele prăvăliei, pînă ce însăşi Yemanja travestiţilor îşi dă duhul bahianez la picioarele surioarei

mele devenită stană de piatră.
Apoi mă trezesc afară împreună cu cîinele. Afară, adică pe stradă. Mă-ndrept ca un disperat spre şcoala Piciului. Dorința nebunească să-l iau pe Pici în brațe, pe el şi ochelarii lui roz, să-i spun cel mai frumos basm de pe lume (fără strop de suferință, de la început pînă la sfîrşit) şi în timp ce merg caut în memorie (blîndețe peste tot, culege fără frică), dar nu găsesc nici unul, procăria asta de literatură de tot rahatul, realism la

toate nivelurile, moarte, noapte, căpcăuni,
zîne rele! Trecătorii privesc curioşi după
nebunul cu tărtăcuţa bandajată însoţit de-un
cîine ce-şi tîrîie limba. Dar, ca şi mine, nici ei
n-au habar de poveşti ideale ! Li se filfîie ! Şi
rîd cu rînjetul carnivor al ignoranţei, rîsul
feroce al mielului cu o mie de dinţi!
Şi brusc mînia mi se risipeşte. Pentru că
un micuţ buflei, privind chiondorîş din spatele
ochelarilor roz, mi se aruncă în braţe.
— Ben! Ben! Doamna ne-a învăţat o poezie
tare drăguţă!
(In sfîrşit! Puţin aer curat! Trăiască
doamna!)
— Mi-o spui şi mie ?
Piciul îşi încolăceşte braţele în jurul gru-
mazului meu şi-mi recită dintr-un foc nos-
tima poezie, aşa cum recită toţi puştii, ca un
pescuitor de perle, fără să respire cîtuşi de
puţin.
Odinioară pe un mic vapor
Ugolin copiii şi-a suit,
Pretextînd bătrînul vampir c-or
Să călătorească gratuit.
Cam după o lună jumătate
Bucatele s-au terminat pe rînd
Spuse deci: „Fiţi calmi, aveţi de toate;
Fiii mei nu m-au scîrbit nicicînd!"

Au tras la sorţi cu firele de paie,
De formă ! Atît de subtil rolul!
Căci omul ăsta n-are măruntaie
Decît ca să le umple golul.
Aşadar, în legenda de-altădată
Ugolin, stoic fiii şi-a mîncat,
Doar ca să le ţină-n viaţă un tată...
O, inima-mi se frînge de tare ce-am oftat.
Jules Laforgue
Bine, asta-i. Am înţeles. îmi ajunge pentru
azi.
Şi micuţul vădit îneîntat care îmi zîmbeşte
de după ochelarii lui roz.
Care îmi zîmbeşte.
După ochelarii roz.
Micuţul vădit îneîntat.
Copii sunt nişte nătărăi. Ca şi îngerii.
Mă vîr în pat, cu 40 de grade pe puţin.
Black-out total. Interdicţie generală: nimeni
să nu vină să mă vadă. Nici măcar Julius.
Cum Clara insistă, îi spun sec s-o consoleze

mai degrabă pe Therese.
— Therese? Ce are? E foarte bine!
(Asta-i. Să nu exagerăm niciodată răul pe care îl putem face altora. Să le lăsăm lor plăcerea asta.)
— Clara? Spune-i surorii tale că nu vreau să mai aud vorbindu-se despre magie. Doar dacă o foloseşte ca să-mi indice numerele cîştigătoare. In ordine corectă!

E ora febrilă a autocriticii. Ce te-a apucat? îl laşi pe mezin să alcătuiască o cartografie amănunţită a *underground-u\u* homo, celălalt îşi bate joc de şcoală, vorbeşte ca un birjar, dar ţie nici că-ţi pasă, o îndemni pe angelica ta surioară să fotografieze ce poate fi mai rău pe lume în loc să-şi pregătească bacul, cea care şuşoteşte cu astrele se bucură de binecuvîntarea ta de ani de zile, nici nu te-ai deranjat să-i dai un sfat Lounei şi, iacătă, te gratulezi cu marea criză morală a secolului, cu profil de inchizitor, masacrarea idolilor şi excomunicarea întregii omeniri! Ce-i asta? Ce se întîmplă?

Ştiu ce este. Ştiu ce se întîmplă. In viaţa mea a intrat o fotografie. Povestea cea rea a devenit principiu al realităţii.

Moş Crăciun Căpcăunul...

Chiar în clipa cînd fac această importantă descoperire, uşa camerei se deschide.

— Ei?!

Tanti Julia rămîne în picioare în prag. Un zîmbet uşor. Nu voi renunţa niciodată să-i descriu îmbrăcămintea. De data asta are o rochie ecru, din lînă, dintr-o singură bucată care se petrece peste sînii ei bogaţi. Greu peste greu. Cald peste cald. Şi această densitate atît de suplă...

— îmi permiţi?

Se aşează la căpătîiul meu înainte ca eu să apuc să-i dau încuviinţarea.

— Bravo! Bine te-au mai aranjat drăgălaşii tăi colegi!

O simt pe Clara în spatele acestei prezenţe („Du-te sus şi vezi dacă Benjamin nu-i cumva pe moarte.")

— Ţi-ai rupt ceva ?

Mîna pe care Julia mi-o pune pe frunte e răcoroasă. Se arde, dar nu şi-o retrage, întreb:

— Julia, ce crezi despre căpcăuni?

— Din ce punct de vedere? Mitologic? Antropologic? Psihanalitic? Temă pentru poveşti? Sau să-ţi fac un cocteil din toate?

— N-am chef de glumă.

— Termină cu circul ăsta, Julia, digeră conceptele şi spune-mi ce crezi *tu* despre căpcăuni.

Ochii ei ca paietele reflectează o clipă, apoi

un imens surîs îmi oferă panorama dinților săi. Se apleacă brusc, îşi lipeşte gura de urechea mea şi-mi şopteşte:
— în spaniolă a iubi se spune *„corner"*.
Sub bruschețea gestului, un sîn i se eliberează din rochie. Şi, pe legea mea, cum în spaniolă a iubi se spune a mînca...

24

— Domnule Malaussene, am ținut să vă vorbesc în prezența colegilor dumneavoastră. Sainclair îi arată pe Lecyfre şi Lehmann care stau drepți de-o parte şi de cealaltă a biroului său.
— Astfel încît toate pozițiile să fie limpezi. Tăcere. (Eu şi tanti Julia am petrecut trei zile în pat. Pentru mine pozițiile sunt chiar luminoase.)
— N-are rost să nu cădem de acord, nu-i un mod democratic de a rezolva problemele. Lecyfre lansează această punere la punct cu toată simpatia de care antipatia lui e capabilă. (Mîinile şi părul lui tanti Julia îmi mîngîie încă pielea.)
— Asta nu-nseamnă că dacă pun mina pe unul dintre ticăloşii...
Vocea răzbunătoare a lui Lehmann. (De îndată ce-mi recuperam puterile, ea şi Ie pierdea delicios pe-ale ei.)
— E o agresiune incalificabilă, domnule Malaussene. Din fericire nu ați depus plîngere, altfel...

(„Cit eşti de frumoasă! Cît eşti de frumoasă! O, iubita mea extaziată... dorința mea saltă precum carul lui Haminabab!")
— Din fericire, văd că sunteți aproape refăcut. Desigur, pe față se mai văd semne...
(Trei zile. Să vedem, trei zile înmulțite cu doisprezece fac treizeci şi şase. De cel puțin treizeci şi şase de ori, da!)
— Dar astfel vei fi şi mai credibil în ochii clienților!
Această ultimă remarcă a lui Sainclair stîrneşte rîsul celorlalți doi. Mă trezesc şi mă alătur lor. La întîmplare.
Aşadar, reiau slujba după patru zile de concediu de boală. Reiau slujba sub ochiul camerelor de filmat umane ale lui Coudrier. Oriunde mă aflu în acest blestemat de Magazin, le simt ochii ațintiți asupra mea. Dar de văzut, nu-i văd. Foarte plăcut. îmi petrec timpul lansînd priviri furişe spre toate azimuturile. Nimic! Ăştia doi ştiu meserie! De zece ori pe zi mă izbesc de clienți, tot privind în urmă. Oamenii se clatină, iar eu culeg pachetele împrăştiate. Apoi, „Domnul Malaussene este chemat la biroul de Reclamații." Domnul

Malaussene se duce. Domnul Malaussene îşi face meseria aşteptînd cu oarecare nerăbdare ziua concedierii sale: apariţia reportajului lui tanti Julia, care întîrzie. Coborînd de la Lehmann trec pe lîngă librărie unde

descopăr un exemplar din viața lui Aleister Crowley identic cu cel pe care l-am rupt. Bătrînul Risson nii-1 vinde după o lungă predică dezaprobatoare. Sunt absolut de acord cu el, biata mea Therese, asta nu-i literatură. Dar nu contează, vreau totuşi să repar ce-am stricat. Chiar îl voi ruga pe Theo să-ți aducă o nouă Yemanja.
(O aud pe Julia rîzînd: „Nu vei avea niciodată nimic al tău, Benjamin Malaussene, nici măcar furiile nu-ți aparțin". Apoi, ceva mai tîrziu în noapte: „Şi uite că şi eu te vreau. Ca portavion, Benjamin. Vrei să fii portavionul meu? Voi veni din cînd în cînd să aterizez aici, să-mi refac plinul de simțiri!" Aterizează, frumoasa mea, şi ia-ți zborul ori de cîte ori vrei, eu, de-acum încolo, navighez pe apele tale.)
Dar camerele invizibile ale comisarului Coudrier nu sunt singurele care mă urmăresc. Un Magazin întreg n-are ochi decît pentru căpățîna mea ca un curcubeu. Asta înseamnă o mulțime de ochi. Nu-1 văd pe Cazeneuve. Concediu de boală prelungit? Lovitura inghinală pe care i-am expediat-o! Cred că i-a țîşnit sperma prin urechi! Regret, Cazeneuve. Sincer, regret. (Iarăşi rîsul Juliei în mintea mea: „Pe viitor îți voi spune ´celălalt obraz»".)
Totuşi, unde sunt plantați cei doi polițai? „Domnul Malaussene este chemat la biroul de Reclamații..." Vin, vin.

După care o sâ-i fac o vizită domnişoarei Hamilton, aşa, ca să verific cum îmi funcționează generatorul de dorință după ce am cunoscut-o cu adevărat pe tanti Julia.
La Lehmann în birou, clienta urlă. Un deodorant spray s-a jucat de-a grenada în delicata ei mînă care a luat proporțiile unei mănuşi de box. Reuşit numărul lui Lehmann despre „neglijența criminală" de care dau dovadă. Dar clienta nu-şi retrage plîngerea. Mai mult, dacă şi-ar putea înfige tocurile ascuțite în conopida plîngăcioasă care-mi ține loc de mutră... (Aşa-i viața, bătrîne Lehmann, nu poți cîştiga de fiecare dată.)
Aşadar, după beşteleală, mă duc să-i dau bună ziua domnişoarei Hamilton. Să aflu dacă rotunjimile ei îmi mai suscită perpendiculara, sau Julia s-a instalat decisiv în

exuberanța biblică a grădinii mele. Urc
etajele şi „cu-cu, domnişoară, iată-mi mutra!".
Domnişoara Hamilton e cu spatele la mine,
ocupată să-şi întindă pe unghii un lac la fel
de transparent ca vocea ei. Mîna ridicată în
lumină dezvăluie unghiile ca nişte norişori.
Dar toată această frumusețe artificială îmi e
de-ajuns ca să mă asigur că nu-i Julia. îmi
dreg totuşi glasul. Domnişoara Hamilton se
întoarce. Dumnezeule! Doamne Dumnezeule!
Un cap ca al meu! Sub fardul neputincios,
două cocarde spectrale aproape că-i închid
ochii. Buza superioară e sfîrtecată şi atît de

umflată încît mai-mai că-i astupă nasul! Iisuse, cine i-a făcut asta? Laconic, răspunsul mi se-nvîrte în minte aidoma unei monede pe o farfurie: accelerație evidentă împotriva căreia nu poți face nimic. Tu, idiotule, tu, ticălosule, tu ai făcut-o! Trupul de femeie de pe trotuar al ei era. Pe ea ai lovit-o!
îmi trebuie un timp ca să-mi revin în fire. Cine i-o fi înşirat toate gogoşile : Malaussene „principiu explicativ", Malaussene „cauză evidentă", Malaussene Țap-Distrugător. Cine? Cazeneuve? Lecyfre? Şi de ce i-a crezut? Şi eu care credeam că mă simpatiza! Premiu pentru perspicacitate, Malaussene! Bravo bravissimo! Poți spune că eşti, fără doar şi poate, un rege! Tu eşti responsabilul! Tu şi porcăria ta de slujbă! Tu şi mirosul tău de țap!
Ne privim un timp, eu şi domnişoara Hamilton, aşa, fără să fim în stare să rostim nici un cuvînt, apoi două lăcrămioare se scurg pe obrazul ei în ruină, şi cu o şterg ca un trădător după masacrarea adormiților.
M-am săturat. M-am săturat, săturat, săturat, săturat! (Mai ales, m-am săturat...)
Stojil! Sunt în acea stare de spirit în care am absolută nevoie de prezența lui Stojil. Pentru că el, Stojilkovici, a cunoscut toate deziluziile. Mai întîi, Bunul Dumnezeu, în care a crezut cu tărie şi care s-a strecurat în

sufletul lui curat, lăsîndu-1 vraişte în cele patru vînturi ale Istoriei. Apoi, eroismul războiului, cu simetria lui absurdă. Iar după aceea, o dată revoluția îndeplinită, sfînta obezitate a Tovarăşilor. In sfîrşit, singură-tatea de lepros a celui exclus. Totul a eşuat în lunga lui viață. Ce i-a rămas? Şahul, şi chiar şi aici i se întîmplă să piardă. Atunci? Umorul. Umorul, această expresie ireducti-bilă a eticii.
Aşadar, îmi petrec o parte din noapte în tovărăşia bătrînului Stojil. Dar nici vorbă să împingem lemnele. Am mai multă nevoie să-mi vorbească.
■— Bine, micuțule, cum vrei tu.
Punîndu-mi mîna pe umăr, mă ia să facem un tur complet al Magazinului. Mergem de la un etaj la altul şi, cu frumoasa lui voce gravă, îmi vorbeşte, chiar şi despre cele mai

neînsemnate obiecte (oale-minune, conserve de tocană, cămăşuţe de noapte, scări rulante, pleiade, corpuri de iluminat, flori din material textil, covoare persane) pe un ton mistico-istoric, de parcă ar fi vorba despre un impunător muzeu al civilizaţiei vizitat de doi marţieni paralizaţi de înţelepciune. După care, ne aşezăm piesele pe tablă. N-am putut rezista. Dar avea să fie o partidă ca să ne distrăm, să pălăvrăgim, în timpul căreia Stojil îşi va urma monologul de bas

îndepărtat şi inspirat. P'nă cînd ajunge (Dumnezeu ştie pe ce cale) la evocarea lui Kolia, tînărul ucigaş de nemți, cel care a înnebunit la sfîrşitul războiului.
— Aşa cum ți-am mai spus, pusese la punct treizeci şi şase de moduri de a ucide. Era, desigur, figura cu tovarăşa însărcinată şi căruciorul, dar, de asemenea, se strecura în patul anumitor ofițeri. (La naziști, numai ofițerii SA erau amatori de chipuri angelice !) Sau le făcea surpriza unui accident, un eşafodaj care se prăbuşeşte, o roată de maşină care se desprinde, genul ăsta de întîmplări. Cînd moartea i se datora lui, de cele mai multe ori avea un caracter fortuit, accidental, greşeala n-are noroc, cum spuneți voi francezii. Doi dintre ofițerii cu care se culca fără să se ascundă (ştii, un fel de Lorenzaccio balcanic) au murit din cauza unor crize cardiace. Nu s-a găsit nici o urmă de otravă sau de violență. De fiecare dată, ceilalți ofițeri l-au apărat de investigațiile făcute de Gestapo. II doreau aproape toți şi procedînd astfel, îşi apărau propria moarte. Probabil că realizau cumva acest lucru pentru că îl numeau în glumă *LEIDENSCHAFTSGEFAHR*.
— în traducere ?
— „Riscurile pasiunii", foarte nemțeşte, cum vezi, foarte Heidelberg! Şi încetul cu încetul a devenit întruchiparea angelică a

morții. Chiar şi pentru ai noştri, care cu greu îl puteau privi în față. Cred că şi asta a contribuit la nebunia lui.
întruchiparea morții. Fulgerător îmi vine în minte fotografia, muşchii încordați ai lui Leonard, craniul ascuțit şi lucios, picioarele copilului mort..., şi întreb:
— Nu folosea niciodată explozibili?
— Bombe, sigur că da, uneori. Frumoasa tradiție maximalistă.
— Ucidea, deci, şi nevinovați? Trecători...
— Niciodată. Asta era obsesia lui. Inventase un sistem de bombe direcționate pe care serviciile ruseşti şi cele americane l-au perfecționat după aceea.
— Bombe direcționate?
— Principiul e simplu. Faci cît mai multă zarvă pentru cît mai puține stricăciuni. O explozie foarte zgomotoasă pentru proiecta-

rea unei grenade dirijate spre un obiectiv foarte precis.
— Cu ce scop ?
— Ca să dai impresia unui atentat la întîmplare cînd, de fapt, victima este bine aleasă. în caz de anchetă, se invocă întîmplarea. Am fi putut foarte bine să fim eu sau tu sau, avînd în vedere zgomotul, o duzină de alte persoane. în general, Kolia îi înlătura în felul acesta pe colaboraţionişti, iugoslavi pe care îi ucidea în mijlocul mulţimii.

Pauză, timpul necesar ca Stojil *SL* revină la partidă. Apoi, pe tonul unui jucător cumpătat:

— Şi, dacă vrei să ştii părerea mea, tipul care operează în Magazin în acest moment procedează la fel.

25

194

Să admitem. Să admitem că cel care pune bombele nu omoară la întîmplare. Victimele sunt alese. Poliția, indusă în eroare, crede în existența unui ucigaş nebun. In ochii ei, numai şansa fereşte clienții de un carnagiu. De fapt, o dată, au murit două persoane în loc de una. Bine. Să presupunem aşadar că polițaii ar fi derutați, mergînd pe pista unui dement care ucide orbeşte. Deşi laboratoarele lor au analizat cu siguranță bombele. Dar să admitem, totuşi, că n-au ajuns la nici o concluzie satisfăcătoare, întrebări: Dacă ucigaşul îşi cunoaşte victimele şi le înlătură una cîte una. 1) De ce numai în Magazin ? Obiecție, poate foarte bine să le elimine şi în altă parte şi tu să nu ştii. De acord, dar puțin probabil. Patru victime în acelaşi loc fac această ipoteză foarte fragilă. 2) Dacă ucigaşul îşi cunoaşte victimele şi le înlătură pe rînd : ele nu se cunosc? Probabil că da. 3) Dar dacă hoiturile astea de toate tipurile se cunosc, de ce se încăpătînează să vină să-şi facă tîrguielile la Magazin? Eu cred că aş evita pulberăria asta dacă trei dintre cunoscuții mei ar fi fost „aranjați" aici.

195

Concluzie: victimele nu se cunosc Litre ele, dar ucigaşul le cunoaşte pe toate separat. (Un tip care ştie să-şi facă prieteni in toate mediile.) Să zicem. Atunci, ne întoarcem la prima întrebare : de ce le măcelăreşte exclusiv în incinta acestui Magazin ? De ce nu în euibu-şorul lor ori la un stop sau la frizerul unde merg în mod obişnuit? Deocamdată nu am răspuns la această întrebare. Aşadar, trecem direct la întrebarea numărul 4) Cum naiba face să introducă petardele în Magazin unde poliţaii ziua controlează, iar noaptea fac ronduri? Ca să nu mai vorbim de santinela Stojilkovici. Un răspuns ? Nici un răspuns. Bine, întrebarea numărul 5) CP] AMESTEC AM EU ÎN TOATĂ TĂRĂŞENIA ASTA ? Căci e fapt cert, sunt prezent de fiecare dată cînd e o explozie. Şi de fiecare dată scap cu viaţă. Dintr-o dată, sudoare rece, se elimină între-bările 1, 2, 3 şi se revine la ipoteza de lucru a comisarului Coudrier. Ucigaşul nu o cunoaşte pe nici una dintre victime. Cu mine are ce are, şi numai cu mine. Vrea să-mi bage frica-n oase. îşi petrece timpul urmărindu-mă şi de fiecare dată cînd are ocazia, bumm! aruncă în aer pe cineva din preajma mea. Dar dacă mă urăşte atît de mult încît să mă vîre într-o afacere aşa de importantă, de ce nu-mi pune dinamită mie personal? Asta ar fi cel mai rău, nu? Şi, de altfel, în acest caz, cine-i de fapt tipul? Aici se cască un adevărat hău în

memoria mea. Nu văd nimic. Şi din nou, revenim la întrebarea numărul UNU: De ce să mă compromită exclusiv *în interiorul* Magazinului? De ce indivizii nu sunt doborîţi cînd trec pe lîngă mine pe stradă, de ce nu sar în aer în metrou cînd se aşează în faţa mea? Nu, are legătură cu Magazinul. Dar dacă totul ţine de prezenţa mea în Magazin, ar fi destul ca eu să plec pentru ca jocul de-a măcelul să înceteze, nu? Din nou, întrebarea numărul 6). De ce mă lasă comisarul Coudrier să respir aerul acesta? Din simpla plăcere de-a momi un criminal la fel de şiret ca el? Foarte posibil. E un încăpăţînat răbdător acest Coudrier. Se simte provocat, ridică mănuşa. Mai ales că nu pielea lui e în joc. între bine şi rău se joacă o micuţă partidă la cel mai înalt nivel. Deocamdată răul conduce cu patru

la zero.
Iată genul de întrebări pe care continuă
să şi le pună visător Benjamin Marlowe ori
Sherlock Malaussene, drăguța mea, lăsînd
halatul să-i cadă la picioare. în ciuda
mirosului lui Julius-Flutură-Limbă, în încă-
pere se simte încă parfumul lui tanti Julia.
(„Ai într-adevăr simțul de familie încrustat
în suflet, Benjamin ; eşti îndrăgostit de suri-
oara ta Clara încă de cînd s-a născut, dar
cum morala îți interzice incestul, faci dra-
goste cu alta căreia îi spui tanti.") Parfumul

ei pluteşte în aer şi zîmbesc. („Ce-ar deveni lumea dacă tu ai înceta s-o mai explici, tanti **Julia?")** Ochiul lui Julius îmi urmăreşte striptisul solitar. Stă culcat la piciorul patului. Nu **mai** dă năvală să mă întîmpine ? Nu mai sare-n sus de bucurie le ideea unei plimbări **în doi.** Adulmecă supa înainte s-o înghită. Pe **tot** ce vede proiectează o privire împovărată de înțelepciune. în voiajul său în Epilepsie **1-a** întîlnit pe Dosto, şi Feodor Mihailovici i-a **explicat totul.** De atunci ne face figura **cu maturitatea,** bătrînul Julius. Ciudată impresie. **Mai** ales că limba care îi atîrnă îi conturează un **cap** de copil etern. Dar mirosul! Aş **putea profita** de recenta lui înțelepciune ca să-1 învăț să se spele singur...

—-Ei, Julius, ce zici?

Ridică spre mine o privire pofticioasă în **care pot citi** că înțelepciunea supremă a unui cîine este să nu se spele *niciodată.*

— **Cum** vrei...

Somnie. La urma urmei, o zi zdrobitoare. **Dar** care îmi mai rezervă totuşi o ultimă surpriză înainte să mă vîr în aşternut. Cînd dau **la o parte cuvertura,** descopăr pe pernă o **foaie de hîrtie** pe care este scris ceva. Bine. Ce **fel** de surpriză? Declarație de iubire ori de **război ?** Apuc biletul cu degetul mare şi **arătătorul, îl apropii de** veioză şi descopăr **scrisul lui** Therese care **nu** mi-a mai adresat **nici un cuvînt** de cînd **cu** sfînta tornadă. E-un

scris de sergent-major, perfect strunit, absolut impersonal, pe care ai putea jura că 1-a deprins de la un învățător caligraf al celei de a treia Republici. Nelinişte. Apoi zîmbet. Therese îmi trimite un semn de pace. Cu un umor care mă uimeşte din partea ei, îmi comunică pronosticul. Aşadar, Clara m-a interpretat întocmai.

„Dragă Ben, vor fi : 2ti, 3, 22 sau 7 cu o foarte mare probabilitate pe 28. Te îmbrățişez. Therese, iubita ta soră."

OK, Therese. De mîine voi juca aceste trei numere. Dacă în cele din urmă Clara îşi vinde fotografiile şi Therese ne face rost de un loto pe an, aş putea duce o foarte plăcută viață de rentier... (In fond, am o singură ambiție : să rentabilizez familia. Nu mă sacrific, investesc.)

Asta-i. Adorm. Dar mă trezesc imediat. Cercul viclean al întrebărilor, la început insidioase, apoi tot mai precise îmi reaprinde beculețele. Mă gîndesc din nou la fotografia ascunsă în sertarul noptierei. Nu sub auspiciile ororii, de această dată. Nu, mă gîndesc la ca ca la un indiciu. Singurul indiciu. Şi că Theo vrea s-o ferească de ochii poliției. Nu vreau să-1 trădez pe Theo, dar va trebui totuşi săi explic că jucăm un joc periculos. Cît se ia pentru tăinuire de dovezi? Obstrucționarea unei anchete, poate chiar complicitate ! Theo, Theo, trebuie să dăm fotografia polițiştilor

dacă nu vrei să fim vîrîți în asta pina-n gît.
îmi plac oxidul de carbon şi vaporii ue plumb
emanați de acest oraş, Theo, nu vreau să fiu
lipsit de ele. Atunci pentru ce arn păstrat eu
această fotografie? Ca să nu rişte el nici o
neplăcere în drum spre casă'.' Nu-i destul.
Am păstrat-o ca s-o studiez mai îndeaproape.
Am mirosit ceva. Cu intuiția mea obişnuită.
Celebra mea intuiție: cea care m-a făcut să dia-
gnostichez pasiunea la domnişoara Ilamilton.
(Mamma mia...) Scot, deci, fotografia din ser-
tar şi o privesc foarte de-aproape. Nu remar-
casem că piciorul drept al copilului era tăiat
şi se afla în mîna stîngă a lui Leonard! Şi ce
putea fi totuşi maldărul de la piciorul mesei?
Haine? Nu-s de acord, Theo, e altceva. Dar
ce? Habar n-am. Umbra din fund, acum. Pare
ici şi colo bîntuită de umbre mai atenuate.
Dumnezeule, tot întunericul ăsta... şi fulgerul
cărnii mutilate!

26

Cu mîinile crispate pe țevile puştilor, cei
din Brigada Mobilă săriră în maşinile blindate.
Pocnetul portierelor, apoi şuierul prelung al
unui fluier şi sirenele girofarurilor țîşniră
din gurile garajului. Motocicliştii eliberau deja
drumul, înfipți în şa, încordîndu-şi fundul
rotund ca nişte husari la atac. Parisul se
dădea în lături din calea lor. Maşinile înnebu-
nite se cățărau pe trotuare, iar trecătorii
săreau pe bănci. Trei ca/arme de pompieri
dădură frîu liber monştrilor roşii ale căror
clopote răsunau mai tare ca sirenele.
Mai era şi țipătul prelung şi alb al ambulan-
țelor precum şi săbiile elicopterelor ce despicau
aerul îmbîcsit al capitalei. La rîndul ei, clădi-
rea complet rotundă a Televiziunii îşi slobozi
haita, laboratoare auto şi maşini acoperite
de antene, urmată curînd de colegii din presa
scrisă în hîrburile lor de maşini de serviciu,
ca şi de fraierii de la radiourile independente
în Solexurilc personale. Se îndreptau cu toții
spre sud, animați de cea mai profesională
excitație. In Piața Italiei, o dubită ivită din

Boulevard de FHopital se ciocli de o autopompă ce țîşnise din Gobolins. Albastru contra roşu, nu a fost nici un învingător, ci un număr egal de caschete pe asfalt. O ambulanță curăță locul şi se întoarse do acolo de unde venise.
Autostrada Sudului: convoiul lărmuitor crea un soi de sorb care înghiți armata de curioşi, mulțimea nesfîrşită şi sănătoasă a însetaților de sînge care se porniră să claxoneze şi ei de parcă erau la nuntă. Cei şaptesprezece kilometri au fost parcurşi dintr-o suflare, cît ai clipi din ochi. Urgența tensiona într-atît atmosfera încît nici n-aveai timp să te întrebi unde te duci că deja erai acolo.
SAVIGNY-SUR-ORGE. Acolo se întîmpla. Mai exact, în căsuța aceea drăguță îmbrăcată în trandafiri, de pe malul rîului Yvette. Obloane închise, un pustiu uriaş împrejur, parfumul morții. Liniştea aşteptării. în această tăcere se furişează umbra trăgătorilor de elită, ici lipiți în spatele unei maşini, colo pe un vechi acoperiş de țiglă, în altă parte, sub prelata unui camion, comunicînd toți cu şeful prin walkie-talkie, cu degetul pe trăgaciul puştii cu lunetă, nici nu mai sunt propriu-zis oameni, ci numai priviri şi gloanțe. Comentatorul TV, care pînă atunci adoptase un ritm de meci de fotbal, acum abia şoptea, şoptea într-un suflet că acolo, în interiorul acelei

căsuțe cu balconaşe pline de flori, chiar acolo se retrăsese ucigaşul din Magazin care, se pare, îi luase ostatic pe propriul tată. Casa era burduşită cu explozibil, suficient să arunce în aer tot oraşul, şi evacuaseră cartierul pe o rază de trei sute de metri de jur împrejur.
Linişte adîncă şi în Magazinul unde imaginea căsuței domina pulsația colorată a vreo sută de ecrane. Angajați şi clienți deopotrivă erau cu toții adunați în sala de prezentare a televizoarelor şi stăteau tăcuți, în picioare. Cei patru pereți tapetați cu aceeaşi imagine le promiteau un epilog care să nu le înşele aşteptările. Era ora douăzeci şi douăsprezece minute. Totul începuse la ora douăzeci şi zero minute. Poliția optase să acționeze în direct, la ora Jurnalului, pe toate canalele, care fuseseră prevenite chiar înainte de începerea

operațiunilor. Suspectul era bănuit de mai mult timp. De ce nu-l arestaseră mai curînd? se întreba în şoaptă comentatorul. îşi dădu singur răspunsul: strîngerea probelor astfel încît acestea să constituie o prezumție de vinovăție suficientă pentru a da atacul. Rezistența opusă de suspect acum echivala cu cea mai flagrantă mărturie. De altfel, înainte de a se baricada, îşi strigase vinovăția în fața tuturor. Promisese că la cea mai mică încercare de a-l încercui va arunca în aer toată

casa. Aşa că erau în aşteptare. Aşteptarea. In special pentru un om, acel singur om pe umerii căruia apăsa întreaga responsabilitate a operaţiunii. Şi camera video părăsi o clipă faţada cu flori, alunecă peste *no man's land* şi se aşeză pe el, Omul care aştepta. Era un bărbat scund, îmbrăcat într-un costum verde închis. O haină cam mare, ce semăna mult cu o redingotă. Avea Legiunea de Onoare, şi vesta de mătase cu albinuţe aurii era bine întinsă pe abdomenul rotunjit. O mînă, vîrîtă între doi nasturi ai vestei, se odihnea pe stomac, fără îndoială chinuit de ulcerul responsabilităţii. Pe cealaltă o ţinea la spate, să-şi ascundă poate crisparea degetelor. Colaboratorii lui se ţineau la o distanţă respectuoasă. Nu era genul de şef căruia să-i tulburi meditaţia fără să fii pedepsit. Cu capul aplecat parcă sub greutatea calculelor, strecură pe sub arcadele sprîncenate o privire întunecată pe carc-o bănuiai aţintită pe căsuţa cu flori. O şuviţă de păr negru şi greu în formă de virgulă îi însemna fruntea albă şi lată.

Dar ce mai aştepta comisarul Coudrier ca să dea atacul final ? Aştepta. Ştia din experienţă că bătăliile se pierd din cauza grabei. Ştia, de asemenea, că pînă acum îşi datorase toate succesele, cariera, ca să nu mai vorbim de Gloria sa, simţului înnăscut al oportunităţii.

Să prinzi momentul. Momentul precis. Nu avusese niciodată alt secret. Aşadar, aştepta. Sub ochiul camerelor, în tăcerea atentă a colaboratorilor, în faţa casei cu flori, el aştepta, îi întinseseră un megafon pe care îl refuzase printr-un gest. Nu era omul Negocierilor. Ci al Aşteptării. Şi al Acţiunii fulger. Deodată în spatele Omului Singur se produse agitaţie. El nu se întoarse. O 504 decapotabilă cu 6 cilindri în V, rozulie, arcuită, periculoasă ca o ştiucă, îşi croi drum prin mulţimea de ziarişti şi poliţai. încremeni cu un oftat în dreptul Omului Singur. Din ea săriră doi bărbaţi, fără ca măcar să se sprijine de portierele rămase închise. Un dublu salt de feline. Camera le surprinse chipurile în timp ce înaintau către şeful lor. Cel mai scund avea urîţenia chinuită a unei hiene. Celălalt era complet chelbos, exceptînd două labe ce-şi

năpusteau semnele de exclamare pe maxilarele puternice. Primul era îmbrăcat ca un vagabond, al doilea ca un jucător de golf.
— Jib Hiena şi Lab Lăbosul!
— Chiar aşa, copii.
— Mai răi ca Ed Coşciugul şi mai periculoşi ca Cehul de Lemn !
— Chiar ei, Jeremy, i-ai recunoscut.
— Şi?
— Şi ce ?
— Urmarea!

— Urmarea mîine la aceeaşi oră,
— O! nu, ce dracu', Ben ! Eşti srirbos !
— Poftim ?
— Continuă, ce, nu ne poți lăsa aşa !
— Vrei să mă uit prin caietele tale şi să-ți
arăt dacă sunt cu adevărat scîrbos?
(Da, aşa... şovăire.)
Apoi Jeremy se întoarse spre Clara.
(Capacitatea asta a lui ca în caz de urgență
să-şi regăsească zîmbetul de pe cînd avea
cinci ani.)
— Clara, roagă-l tu.
Vocea Clarei:
— Hai, Ben...
Asta-i, nu era nevoie de mai mult ca să
spulbere şi ultima redută a rezistenței mele.
— Atunci, cel mai mărunt şi mai urît dmtre
inspectori (imposibil de spus care era mai
rău) se aplecă spre urechea Omului Singur.
Urmă o şoaptă, apoi umbra unui zîmbet tra-
versă chipul Şefului. Dar era o umbră în care
putură citi cu toții certitudinea victoriei. A fost
de-ajuns ca domnul comisar Coudrier să ridice
o mînă, să pocnească din degete şi fidelul
Caregga apăru, țîşnind din cutia magică a
devotamentului.
O secundă toate ecranele televizoarelor se
înceţoşară. Capul comentatorului apăru iar.
Asediul casei promitea să fie de lungă durată,
explică el, aşa că le propunea telespectatorilor

să-l asculte pe doctorul Pelletier, psihiatru
de renume mondial, care va încerca să
contureze pentru noi personalitatea asasi-
nului. Comentatorul se întoarse către invitat
şi chipul acestuia se lipi de ecran. De îndată,
toate tinerele clin Franța fură cuprinse de
emoție, ca şi mamele lor, de altfel. Profesorul
Pelletier era un bărbat tînăr - doar dacă nu
era un bărbat căruia cunoaşterea îi conserva
tinerețea -, de o frumusețe palidă şi fragilă,
care vorbea cu glas blînd, cu inflexiuni calme,
un glas a cărui profunzime amintea de glasul
paznicului de noapte Stojilkovici. In primul
rînd, ținea să aducă un omagiu uriaşei inteli-
gențe a criminalului. Nimeni în analele
crimei nu a ținut atît timp în şah poliția unei
întregi țări, comițînd de atîtea ori aceeaşi
crimă, în acelaşi loc şi prin aceleaşi mijloace.
In timp ce spunea acestea, doctorul Pelletier

zîmbea uşor, astfel îneît uitai că vorbea despre un asasin temut. „In împrejurarea de față, această inteligență nu mă surprinde, continuă el, căci l-am cunoscut pe omul acesta în copilărie, pe băncile şcolii, timp de mai mulți ani, fără să-i pot răpi vreodată locul de fruntaş al clasei. Eram pe atunci într-o competiție îndîrjită, cum numai şcoala ştie să suscite şi, într-un fel, acestei emulații îi datorez poziția socială pe care o ara astăzi. Aşa că să nu aşteptați din partea mea o judecată

morală a acestui prieten de altădată. Mă voi mulțumi ca, în limita posibilităților mele (care, nu mă îndoiesc, sunt şi azi mult sub cele ale prietenului meu), să explic fundamentul actelor sale aparent nebuneşti."
— Clara, încă o ceaşcă de cafea, te rog.
Țipetele lui Jeremy şi ale Piciului.
— Mai tîrziu, Ben, urmarea, te rog, urmarea!
— îmi acordați timpul să-mi sorb cafeaua, nu? Nu suntem la teatru! De altfel, practic s-a terminat...
— S-a terminat? Şi cum s-a terminat?
— Au aruncat şandramaua în aer cu bazooka?
— Aşa... şi cu tot explozibilul dinăuntu, Savigny a fost şters de pe hartă. Halal polițiştilor!
— Au intrat printr-un tunel subteran!
— Micuțule, nu putem folosi de mai multe ori trucul cu subteranul în aceeaşi povestire, nu ține!
— Cum, Ben? Tcrmină-ți cafeaua, pentru Dumnezeu!
— S-a întâmplat exact cum prevăzuseră Lab Lăbosul şi Jib Hiena în mințile lor sucite. Tipul ăsta, criminalul, nu era chiar atît de şiret. Nu prost bîtă, dar, în sfîrşit, departe de-a fi un caid al neuronilor, aşa cum

îl prezenta profesorul Pelletier. Aşadar, cînd 1-a auzit pe doctor făcîndu-i acel minunat portret la televizor, a plecat de lîngă fereastra unde stătea de veghe si s-a apropiat de aparat. (în spatele obloanelor închise, în oglindirile albăstrii, Jib Hiena a văzut că tipul îşi urmărea propria epopee pe micul ecran.) Şi cînd profesorul Pelletier (în paranteză fie spus, era psihiatru cum sunt şi eu; de fapt, un bun prieten de-al celor doi polițai din timpul tinereții lor nebunatice), deci, cînd falsul psihiatru a început să spună că erau colegi de şcoală, că-1 admira enorm şi tot tacîmul, celălalt şi-a spart capul întrebîndu-se 1) în ce an se petreceau toate astea şi 2) cum se face că uitase complet un prieten atît de bun. Două întrebări fatale, căci încă mai căuta răspunsul cînd pistolul de calibrul 38 al lui Lab Lăbosul î se înfipse în ceafă. Ba cred că în acel moment purta deja la mîini

cătuşele lui Jib Hiena.
— Şi cum au intrat cei doi în casă?
— Pe uşă, cu şperaclul.
Tăcere. întotdeauna în această fază a povestirii e o tăcere uşor neliniştitoare în care pot vedea cum funcționează sinapsele copiilor în spatele ochilor ficşi, sub sprîncenele încruntate. Caută o fisură, o neglijență (elipsă abuzivă, escamotare, înşelătorie) nedemnă de talentul meu şi de perspicacitatea lor.

— Ține, Ben, e chiar tare de tot din partea lui Lab Lăbosul şi a lui Jib Hiena.
Uf!
— Dar tatăl ?
Chiar aşa!
— Tatăl era tot atît de ostatic cum am fost şi noi! Ba mai mult, din cauza lui vînase fiu-su Magazinul.
— O, da!?
Tresăriră toți trei deodată, Therese continuîndu-şi umila sarcină de stenodactilografă.
— Tatăl era inventator. Pretindea că cele trei firme principale pentru care lucra Magazinul îi furaseră invențiile. Nu era complet fals, dar nici pe deplin adevărat.
— Cum asta?
Triumful povestitorului...
— Ei bine, era genul de om care nu are niciodată noroc. A inventat, într-adevăr, o sumedenie de chestii formidabile (gen oala-minune, pix), dar întotdeauna cu două-trei zile *după* ce le inventase un altul (mai mult ca perfectul, Jeremy, iar CD. este plasat înainte). Ei, o dată, merge, de două ori în cel mai rău caz, dar o viață întreagă! Ai de ce să te simți victimă. în cele din urmă 1-a convins pe fiul său că cele trei firme îl înşelau, iar fiul a hotărît să se răzbune punînd bombe în Magazin. Asta-i tot.
— Ce făcea tatăl cînd Jib Hiena şi Lab Lăbosul au intrat în casă ?

— îl asculta şi el pe amicul Pelletier la televizor. Trebuie să vă spun că tatăl nu observase că fiul lui fusese atît de strălucit în şcoală. Ca să spunem tot, cei doi păstrau doar amintirea unor neînțelegeri pe această temă. Deci, tatăl asculta, n-avea încotro, şi nu-şi mai revenea, ba chiar îşi ceru scuze de la fiu. Toți anii în care se arătase atît de nedrept! îşi cerea iertare şi plîngea...

27

După povestirea asta mi-a trebuit ceva timp ca să-i potolesc pe puşti. Torentul ficţiunii înnebunise de tot morişca întrebărilor. Printre altele, Jeremy întrebă cum introdusese „Criminalul" (adorau acest cuvînt, îl preferau asasinului) bombele în Magazin. Cu asta, m-a prins pe picior greşit. Clara a fost cea care mi-a salvat onoarea răspunzînd că, pentru moment, nu se ştia, dar „criminalul" urma să fie interogat de un foarte tînăr inspector de la Poliţia Judiciară, un anume Jeremy Malaussene, care se pare că avea o idee despre această problemă. „Aş vrea eu", şopti Jeremy zîmbind larg şi se vîrî în pat fără să mai pună alte întrebări.

Cînd am intrat împreună cu Julius în camera noastră, am găsit-o lună. De ani de zile nu mai fusese atît de curată. Mirosul lui Julius de-abia se simte, predomină parfumul Juliei. Clara, care s-a furişat în urma noastră sub pretext că vrea să mă consulte cu privire la un sonet de Baudelaire pe care nu-l înţelege prea bine, se scuză zîmbind.

— Nu se mai făcuse de mult timp curat, Ben; am profitat de-o fereastră în orar... îmi amintesc deodată de fotografie. Aseară am lăsat-o pe noptieră, iar de dimineaţă am uitat s-o ascund în sertar. Arunc o privire. Bineînţeles, nu mai este acolo. Mă uit la Clara. Două lacrimi îi tremură uşor pe gene.

— N-am făcut-o intenţionat, Ben.

(Brută nesimţitoare. Să laşi la voia întîmplării aşa ceva...)

— Ben, iartă-mă, chiar nu am vrut...

Acum cele două lacrimi au devenit hohote şi suspine ce-i zgîlţîie trupul. Mă întreb prosteşte ce anume le provoacă: amintirea ororii sau ruşinea indiscreţiei.

— Ben, spune ceva...

Evident. Spune ceva.

— Clara!

Iată. Am spus ceva. De cîţi ani n-am mai plîns? (Vocea mamei: „tu n-ai plîns niciodată, Ben, în orice caz, eu nu te-am văzut niciodată plîngînd, nici cînd erai bebeluş. Ai plîns vreodată?" - Nu, micuţa mea mamă, niciodată în afara serviciului.)

— Ben...
— Ascultă, Clarinette, eu sunt de vină, doar eu. La ora asta fotografia trebuia să fie sub ochii polițiștilor. Theo a găsit-o. Cînd mi-a arătat-o, plîngea ca tine acum. Dar nu voia ca tipul care 1-a răzbunat pe copilul ucis să fie arestat... Clara, mă asculți?

— Ben... am fotografiat-o.
(Bravo. Tacîmul e complet. Evident, din moment ce-a văzut-o...)
încă două-trei smiorcăieli. îşi şterge lacrimile.
într-o zi am întrebat-o de unde îi venea (dincolo de pasiunea pentru fotografierea propriu-zisă) acest obicei de a fotografia răul ori de cîte ori îi iese în cale. Mi-a răspuns că era ca atunci cînd micuță fiind eu îi puneam în farfurie ceva ce nu-i plăcea. „Niciodată nu ți-am spus că era ceva rău, Ben, dar cu cît îmi plăcea mai puțin - andivele, de exemplu, cu amăreala lor - cu atît *gustam* mai atentă. Ca să *ştiu,* înțelegi? Nici după aceea nu-mi plăceau mai mult, dar din moment ce ştiam de ce, puteam să mănînc fără să te mai plictisesc cu capriciile mele. Ei bine, cu fotografiatul e oarecum acelaşi lucru; nu ştiu să-ți explic mai bine de-atît."
Şi-acum cînd ai fotografiat această fotografie, *ştii!* Şi ce-ai putea să ştii sărmana mea micuță?
— Clara, e îngrozitor că ai văzut acea...
— Nu şi dacă serveşte la ceva.
Cu asta, a schimbat tonul. Din nou glasul de-o precizie blîndă.
— Am mărit cîteva detalii.
(Doamne Dumnezeule!)
— într-unele am atenuat contrastele, în altele le-am accentuat.

1

(Aşa, discuție tehnică.)
— Sunt trei lucruri curioase.Vrei să vezi?
— Bineînțeles că vreau !
(N-o să te las singură în tot acest alb-negru.)
în două secunde, o duzină de fotografii mărite e întinsă pe pat. Fragmente de umbră, picioarele mesei, mormanul de pe podea, cîteva clişee din ce în ce mai albe, altele din ce în ce mai întunecate. Şi, detaliu remarcabil: nu există nici o porțiune din cele două trupuri! Ca şi cînd n-ar fi figurat niciodată în fotografie. Total escamotate ! Cu-atît mai frapant cu cît se pare că ochiul Clarei a prins *totul,* totul în afară de copilul mort şi asasinul lui.

Şi iată, oroarea ororilor ştearsă de privirea îngerului. Şi, folosind tonul uşor amuzat al ghicitoarelor, Clara mă întreabă:
— După tine, ce e maldărul de la piciorul mesei?
— Eu şi Theo ne-am pus aceeaşi întrebare.
— Uită-te bine, nu-ți amintește de nimic?
— Clara, Doamne, ce vrei să-mi amintească?
— Privește...
Scoate din servietă carioca roşie şi, ca un copil, urmăreşte cu vîrful ei, subliniază hotarul unde umbra densă care constituie mormanul se pierde în obscuritatea camerei propriu-zise. Făcînd asta, desenează o formă. Punctele şi curbele sunt unite printr-un contur. Şi pe măsură ce conturul se precizează, capătă, de

fapt, sens, un sens ce îmi este familiar. Abdomen umflat, gît înțepenit, urechi ascuțite, bot căscat şi o limbă ce atîrnă şi care te duc cu gîndul la Guernica lui Picasso, eboşa unei labe, silueta unui cîine !
— Julius?... Julius!
Lovitură de cimbalc în Spațiu-Timpul meu.
— Ce să caute Julius în fotografia asta ?
— Nu e Julius, bineînțeles, e un alt cîine, Ben, dar *în aceeaşi stare ca Julius în perioada paraliziei!*
Acum surioara mea are ceva dintr-un Sherlock Holmes drogat cu cocaină.
— Şi asta, Ben, ne conduce la o altă constatare !
— Constată, draga mea, constată.
— Scena fotografiată s-a petrecut *în* Magazin, chiar pe locul unde a făcut Julius criza.
— Ce te face să spui asta ?
— Cînd Julius a trecut pe acolo, a adulmecat probabil ceva...
— Glumeşti, fotografia are cel puțin douăzeci de ani!
— Patruzeci, Ben, datează din anii patruzeci. Marginile nu se mai taie cu zimți din anii cincizeci. De altfel, pentru confirmare, s-ar putea face o analiză de determinare a vechimii sărurilor.
Pe cuvîntul meu, mi-au transformat surioara preferată într-un laborator de poliție!
— Dar e o problemă...
-—Care?
—• Nu e prima oara cinci Julius a venit să te ia de la Magazin după partida de şah.
— Nu, de ce?
— Cum de-a făcut criza doar în acea noapte'.
îl revăd pe urîciosul cu sprîncene stufoase interzicîndu-mi să ies pe uşa dinspre bufet şi ordonîndu-mi să cobor pe scara rulantă.
— Pentru că de obicei o luăm prin altă parte. Trecea pentru prima dată prin acel loc.
— Şi totul s-a petrecut în fața raionului cu jucării, nu?
Cînd aud asta o privesc de parcă ar începe cu-adevărat să mi se facă frică.
— De unde ştii ? Nu ți-am spus niciodată acest lucru!
— Priveşte !

O nouă plimbare a cariocii roşii pe o fotografie albicioasă. Desenează o formă musculoasă care se înalță uşor într-o parte pînă la tavan. Alte două săgeți arată marginea unui capişon, apoi spumegarea bărbii bogate. Este unul dintre Moşi Crăciunii de stuc ce, de mai bine de o sută de ani, susțin neobosiți etajele de deasupra raionului cu jucării.

— Nu mai sunt în altă parte în Magazin, Ben.

(Blow-up, fotografia care provoacă...)

— Asta-i tot, Clara?

— Nu, Leonard nu era singur.
— Mai era cel puțin cel care fotografia.
— Acela şi alți cîțiva.
Trei sau patru, după o altă călătorie a cariocii în profunzimile întunecate ale vechii fotografii. Şi poate că mai erau şi alții, în afara cîmpului vizual.
— OK, draga mea, e destul. Să ascunzi cu grijă toate astea şi mîine îi dau lui Theo fotografia ca s-o trimită la poliție.

28

— Nici gînd, mai bine crap !
O spuse trîntind furios furculița în farfurie şi strigînd atît de tare, în ciuda dorinței de-a se stăpîni, încît clienții cei mai apropiați tresăriră şi se întoarseră spre noi.
— Ce te-a apucat, Theo? Uite, ai spart farfuria.
— Ben, nu insista, nu voi da niciodată această fotografie polițiştilor.
Țelina cu sos remoulade se răspîndi ca o zeamă de ipsos pe fața de masă cu carouri roşii.
— Ştii care-i riscul ?
încercă discret să lipească cele două bucăți ale farfuriei. De astă dată întîmplător... țelina şi-a împlinit rolul de ciment între farfurie şi fața de masă.
— Tu nu rişti nimic, n-ai decît să arunci detaliile Clarei, asta-i tot. Cît despre mine...
Privire rapidă.
— Asta mă priveşte direct.
Lăsă cuvintele să-i scape printre dinți, într-o şoaptă feroce, în timp ce punea sinistra

fotografie in portofel. E rîndui rrou să-1 privesc cu suspiciune şi să-i intere întrebarea din acea seară:
— Theo, eşti amestecat în povestea asta cu bombele?
— Dacă aş fi, nu ți-aş fi arătat fotografia.
Răspunsul a venit spontan, si are dreptate. Dacă avea vreun amestec, n-ar fi încercat să mă sperie vîrîndu-mi sub nas un indiciu.
— Ştii cine este? Acoperi pe cineva?
— Dacă aş ştii cine este l-aş propune pentru Legiunea de Onoare! Bastien, adu-mi altă farfurie, că pe-asta am spart-o.
Bastien, smecheraşul de ospătar, se aplecă glumind.
— Scenă casnică?
Sunt luni de zile de cînd necioplitul ăsta ne ia drept un cuplu.
— închide gura şi adu-mi ceva în stare solidă! Fără țelină cu sos remouiade ! Cine e francezul ăla fără seamăn care a inventat țelina cu sos remouiade, îmi poți spune?
Muştruluit, Bastien şterge masa şi bombăne:
— Nimeni nu te obligă să comanzi!
— Ba da, curiozitatea! Dorința de noi experiențe! In viață există momente cînd vrei să-ți crezi ochilor! Nu?
Şi toate astea spuse cu o răutate insistentă.
— Nu? Da ori nu? Praz cu vmegretă, te rog!

Imaginea fundului mare al lui Bastien care se îndepărtează înjurînd.
— Theo, de ce refuzi să dai fotografia polițailor?
îşi întoarce toată furia împotriva mea, mai-mai să mă expedieze la dracu':
— Citeşti vreodată ziarele?
— Ultimul pe care l-am citit a fost cel cu moartea lui Leonard.
— Ei, bine! Ai avut noroc că l-ai citit, ai avut un exemplar din primul tiraj. Al doilea a fost retras.
— Retras? De ce?
— Familia defunctului. Atentat la viața particulară. Un telefon bine plasat şi nu le-a trebuit mai mult de două ore pentru a pulveriza toate numerele puse în vînzare. După care a atacat direcțiunea fițuicii, s-a judecat

în regim de urgență și tocmai au cîștigat procesul în această dimineață.
— Atît de repede ?
— Atît de repede.
O discretă alunecare a uriașului Bastien
și prazul cu vinegretă e așezat pe masă.
— Și atunci, asta nu-mi explică-n nici un
fel de ce vrei să păstrezi fotografia.
Privire consternată.
— Ce ai în cap, țelină cu sos remouiade?
Ben, realizezi ce putere au ticăloșii ăștia cu
funduri curate ? A fost destul să dea un telefon si cotidianul care îndrăznise să publice

cele patru fotografii ale defunctului surprins în momentul climaxului a fost retras! (Căci măcar atîta lucru ai înțeles, nu ? *ce reprezintă* fotografiile astea de la automat"') După care urmează un proces fulger şi storc maximum de la ziar. Ce s-ar întîmpla acum. ducă trimit fotografia polițiştilor, spune-mi ?!
— înăbuşă afacerea.
— Ordin venit de sus. cînd trebuie, te-ai ramolit mai puțin dccît credeam. Vrei să-ți spun şi urmarea ?
Se aplecă brusc deasupra farfuriei şi cravata i se scufundă în vinegretă.
— Uite ce urmează: cu această probă în mîinile lor, polițaii găsesc esențialul: *mobilul.* Pînă acum s-au tot vînturat cu teza despre nebunul care ucide la întîmplare. Acum ştiu. Ştiu că o bandă de lepădături satanicoide au oficiat cîndva - şi poate că mai oficiază încă - liturghii negre cu sacrificii umane şi tot cortegiul de torturi pe care aşa ceva le presupune, folosind ca victime *copii,* da, domnule, *copii*!
Theo e în picioare în fața mea, cu pumnii sprijiniți pe masă, iar cravata se derulează din farfurie şi se cațără pînă la gît ca o coardă de fachir. întruchipare a urletului de furie, dar abia şopteşte, şopteşte şi lacrimile îi tremură iar pe pleoape.
— Cravata, Theo, fii atent cu cravata, aşază-te...

— Şi în acelaşi timp polițiştii înțeleg şi restul. Cineva i-a reperat pe sacrificatorii ăştia ticăloşi şi i-a înlăturat metodic, unul cîte unul, şi acest cineva îi va doborî pe toți dacă polițaii nu-şi mişcă fundul. Or asta le-ar plăcea cel mai mult polițailor, ca răzbunătorul să facă treaba in locul lor, numai că iacătă, există o instituție, Poliția, şi ea trebuie *să funcționeze,* înțelegi ? Şi mai e ceva, aceşti funcționari care funcționează sunt şi ei oameni, țipi ca tine şi ca mine (în sfîrşit, nu chiar ca mine), cu ciudățeniile lor, *curiozitatea* lor, Ben, şi-ar da zece ani din pensie ca să-l încolțească măcar pe unul dintre mîncătorii ăştia de copii, să vadă ce ascund în pîntece, să înțeleagă! Şi, după părerea ta, ce crezi c-o să i se întîmple acestui căpcăun scăpat cu viață din mîinile lor?

— 0 să-şi petreacă restul vieții într-o văgăună, la închisoare.
— Exact.
Se aşează şi îşi desface cravata pe care o împăturește apoi cu grijă.
— Exact, într-o văgăună atît de adîncă încît nimeni n-ar şti niciodată nimic, fără proces, direct la închisoare, pentru că, ți-o garantez, domnule, nici nu poate fi vorba ca un asemenea scandal să împroaşte cu noroi nişte oameni cu telefoane atît de eficiente ca ale Leonarzilor.
— Dar familiile copiilor?

Se scurge un timp în care Theo îşi contemplă prazul ca şi cînd acesta ar fi fost lucrul cel mai greu de identificat din cîte văzuse el în viață. Apoi, visător:
— Ce este un orfan în opinia ta, Ben?
(... „n-aveatată, n-aveamamă"... îmi răsună sinistru în cap.)
— De-acord, Theo, e cineva pe care nimeni nu-l caută.
— Da, domnule.
Incăpățînarea cu care se uită la prazul ăla!...
— Da, Ben. Şi orfanul este credulitatea întruchipată. E cineva care-şi doreşte un singur lucru: să găsească pe cineva, să-i urmeze pe domnii care-i promit bomboane. Or acelor domni le plac la nebunie orfanii!
E în Theo ceva ce face un efort disperat să nu se gîndească la mai mult decît ceea ce spune, o fixitate a întregii lui ființe: imaginea omului care luptă împotriva imaginilor. Zdrobeşte circumspect prazul ca pe ceva dezgustător, abia mort ori care nu este încă viu.
— Cînd zic „orfan", limitez alegerea. Ar trebui să spun „părăsiți". Copii părăsiți, de care nimănui nu-i pasă, nici măcar instituțiilor menite să-i adăpostească, frumoasa noastră lume îi furnizează cu duiumul: negrisori scăpați dintr-un alt masacru, tineri asiatici în derivă, fugari, generația spontană

a asfaltului, au din ce să se servească... Nu voi da fotografia polițiştilor.
Pauză în care varsă prazul pe el, prazul care are densitatea unui înecat.
— Şi-apoi să-ți spun ceva, polițiştii n-or să întîrzie mult şi-or să-l prindă pe răzbunătorul nostru. Nu sunt proşti şi au mijloacele necesare, n-or să meargă mult timp pe pista falsă a întîmplării. E o cursă de viteză. Zorro nu are avans mai mare de-o jumătate de lungime, poate chiar mai puțin. Fără îndoială că nu va avea timp să-i căsăpească pe toți. Deci, n-o să ajut Poliția să-l prindă. O, nu, nu tocmai eu!
Şi, în sfîrşit, după o ultimă privire spre chestia aia palidă care băltea în farfuria lui, verde şi alb topit în clisa uleiului în care zăceau nemişcate ca nişte ochi rondelele de

praz...
— Ben, te rog, s-o ştergem, prazul ăsta m-a dat gata.

29

S-a întâmplat în această dimineața, chiar înainte de telefonul de la Louna. Ieşeam de la Lehmann şi făceam un ocol pe la librăria de la primul etaj ca să verific unul dintre acele detalii lipsite de importanță în aparență, dar care impulsionează anchetele şi economisesc paginile.

Pur şi simplu voiam să-l întreb pe bătrînul domn Risson de cîți ani trudea la Magazin.

— Anul ăsta se fac patruzeci si şapte de ani! Patruzeci şi şapte de ani, domnule, de luptă în apărarea beletristicii şi-n care am vîndut ce s-a nimerit. Dar, mulțumesc Domnului, am reuşit să păstrez un raion de Literatură!

Patruzeci şi şapte de ani în Magazin ! Nu l-am întrebat la ce vîrstă începuse. Am continuat să răscolesc, să răsfoiesc, pe scurt, să-i legitimez mîndria. Am făcut un scurt tur prin *Moartea lui Vergilius,* am dat peste o ediție legată din *Manuscrisul de la Saragossa,* apoi am întrebat:

— Cîte exemplare din Gadda ați vîndut de la reeditarea în colecția de buzunar?

— *Blestemata încurcătură din strada Mierlei'?* Nici unul.

— Ei bine, tocmai ați vîndut unul, am de făcut un cadou.

Frumosul lui cap alb a arborat o mutră aprobatoare, genul „justă şi severă".

— Să vă fie de bine, asta este o carte! Mai bine decît elucubrațiile alea despre Aleister Crowley !

— Şi aceea era un cadou, domnule Risson, iar pe lume există tot felul de gusturi.

— Şi nu destul dezgust, după părerea mea. în timp ce-mi făcea pachețelul (parcă avea veşnicia în față !), m-am apropiat de subiect:

— Nu luați niciodată concediu? Am impresia că v-am văzut întotdeauna la raion.

— Concediile sunt pentru generația dumitale trepidantă, tinere, eu fac totul încet şi nu închid decît o dată cu Magazinul.

Ocazia era prea bună ca să nu profit imediat de ea.

— Şi de cîte ori a fost închis Magazinul în patruzeci şi şapte de ani?

— De trei ori. O dată în patruzeci şi doi,

o dată în cincizeci şi patru cînd au înălțat etajul şase şi o dată în şaizeci şi opt, în timpul comediei ăleia.
(în timpul „comediei ăleia"...)
— Şi în patruzeci şi doi de ce a fost închis ?
— Schimbarea conducerii, gestiunii şi mentalității, aş zice. Precedentul consiliu de

administrație era în esență de sorginte evreiască, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Dar acelea erau vremuri în care se ştia ce li se cuvine de drept adevăraților francezi!
(Pardon?)
— Şi cit timp a stat închis Magazinul?
— Şase luni bune. Aceşti „domni" au făcut greutăți, ştiți. Slavă Domnului, Istoria a tranşat pînă la urmă.
(Dacă Dumnezeu există, o să ți se cace în cap cînd va veni clipa, idiot împuțit.)
— A fost părăsit timp de şase luni?
— Păzit cum se cuvine de Miliții ca nu cumva să vină şobolanii să golească vaporul.
(Şi cînd te gîndeşti că pînă acum găseam lepădătura asta delicios de simpatică, bunicul pe care nu l-am avut şi tot ghiveciul ăsta nostalgic.)
L-am luat pe sărmanul Gadda din mîinile lui, promițîndu-mi să-1 dezinfectez, şi i-am spus:
— Mulțumesc foarte mult, domnule Risson, voi mai trece pe aici să stăm de vorbă.
— Cu plăcere, rareori mai întîlneşti tineri respectuoşi.
M-a prins pe scara rulantă. Sabia de foc ce mi-a străpuns capul. O durere totală. Asezonată cu viziunea grotescă extrasă din Chester Himes: un negru uriaş alergînd prin noaptea new-yorkeză avînd înfipt în tîmplă

un cuțit a cărui lamă ieşea prin cealaltă parte a craniului. Apoi durerea s-a potolit şi mi-a revenit surzenia. Gata cu larma vocilor, gata cu muzica ambientală, gata cu orice. Dar prea tîrziu. Mizeria asta blestemată m-a lăsat să-1 aud pe bunicul visurilor mele regretînd timpurile bune de altădată. Dumnezeule, cum era posibil ca această dejecție umană care avea în loc de creier un sac de rahat să-i îndrăgească pe Gadda, Broch, Potocki şi să aibă aceeaşi părere cu mine despre Aleister Crowley ? Cînd voi înțelege ceva despre ceva ?
în orice caz, aveam data: 1942. Dacă în Magazin se întîmplase ceva, atunci se întîmplase, în cele şase luni din acel an. Ziua sau noaptea? Noaptea, judecind după fotografie. Noaptea, într-un magazin păzit de Miliție.
în acest punct mă aflam cînd, în sfîrşit, i-am reperat.

Cele două camere vii.
Arguşii comisarului Coudrier.
Mi-au sărit în ochi atît de evident îneît
m-am întrebt cum de nu-i remarcasem mai
curînd. Uriaşul şi micuţul. Grasul şi slăbă-
nogul. Domnul şi vagabondul. Cheliosul şi
hirsutul. Lab Lăbosul şi Jib Hiena. Aproape,
în sfîrşit, cu toată distanţa pe care viaţa o
pune între realitate şi ficţiune, orice ai face.
Dar, totuşi, cum de nu i-am remarcat mai
repede ? Pe-ăştia doi! Cu mutrele astea? Unul,
cel solid, se ascundea în spatele vitrinei cu

marochinărie fină, iar celălalt, mister Hyde, la cincisprezece metri mai încolo, înfuleca o prăjitură cu ciocolată în spatele dantelăriilor pentru femei. Eram atît de uimit că nu-mi mai puteam lua ochii de la ei. S-au prins imediat că fuseseră reperați. Şi, zău aşa, nu erau mai puțin surprinși decît mine! Ne-am privit un timp, apoi cel solid roşi brusc şi-mi făcu un semn scurt cu capul pe care l-am înțeles imediat. Vexat ca un păduche şi voinic ca un dog. M-am scuturat! Am privit în altă parte. Mai exact, între cei doi, ca să-1 evit pe gurmand cu prăjitura lui cu tot. Şi lucrurile se complicară şi mai mult. Căci în spatele lor, cam la zece metri în spatele lor, chiar în fața mea, era raionul de arme. Cu rastelurile cu puşti şi panoplia completă cu pistoale de alarmă, cuțite de tranşat, fluiere cu ultrasunete, capcane cu colți, toate minunățiile care fac să strălucească ochii vînătorului - adevăratul iubitor şi cunoscător al naturii! De altfel, la tejghea se afla chiar unul dintre aceşti ecologişti în ținută de camuflaj, cam de cincizeci de ani, însoțit de cei doi ciraci ai lui, nişte adolescenți de-o curățenie dubioasă. Discutau toți trei despre calitățile unei puşti cu aer comprimat cu reflexe albăstrii pe care şi-o treceau din mînă în mînă, şi-o puneau pe umăr într-o străfulgerare, trasau scurte curbe pe cerul lor, apoi dădeau din cap aprobator, părînd a fi cunoscători încă din leagăn.

Vînzătorul, tot numai zîmbet, îi aproba întru totul. Era atît de bucuros să aibă clienți la curent cu noutățile în domeniu, îneît ochii nu mai supravegheau galantarul. Atunci am văzut mîna afundîndu-se în cutia de carton cenuşiu de unde scoase cit se poate de firesc două cartuşe, fără să încerce măcar să se ascundă. Mîna aparținea unuia dintre bătrîneh lui Theo, unul într-adevăr micuț şi absolut bătrîn şi pe care, evident, l-am recunoscut şi m-a recunoscut şi el, şi care (să mi se taie capul de nu-i aşa!...) mi-a arătat clar cartuşele zîmbindu-mi larg, înainte de a le vîrî în buzunarul din stînga al bluzei gri. Un gest pe care îl văzusem de trei ori: prima dată a fost cutia neagră a unei telecomenzi în timp ce Cazeneuve culegea tancul AMX 30, altă dată un vibromasor... iar a treia oară... nu, a

treia oară a fost mişcarea de răsucire a unui robinet de aramă...
Mi-am îndreptat imediat privirea spre cei doi poliţai care mă fixau de parcă eram regele tolomacilor, din moment ce am rămas pe loc, cu ochii în gol. Cel mic a ridicat sprîncenele şi a dat din umeri: „Ei, ce-i, băiete, n-ai ce face ?" Asta voia să spună. Am privit din nou spre standul de arme. Atunci s-au întors. Dar bătrînelul dispăruse. M-am simţit uşurat. Două minute mai tîrziu, încă pradă surzeniei, m-am aruncat în adîncurile subsolului,

navigînd în căutarea lui Gimini Cricket. Gimini Cricket, asta-i!, avea aceeaşi mutră caraghioasă, cîrnă şi emaciată din cauza arhibătrîneții! Polițaii mei patrulau ceva mai încolo, nu puteam să nu-i *văd,* ca şi cum privirea îmi fusese magnetizata de evidența lor profesională.

Mutrele pe care le făceau de fiecare dată cînd ni se întîlneau privirile ! Toate amenințările lumii se citeau pe figurile lor descompuse...

Nici urmă de Gimini. Pentru prima dată am realizat cît de numeroase erau bluzele cenuşii ale lui Theo. Şi asemănătoare în bătrînețea lor. Nenumărate, asemănătoare şi singuratice. Fără nici un contact între ei, bătrînii ăştia moderni! Theo ! Sâ-1 previn pe Theo că unul dintre protejații lui a şterpelit muniție de la standul cu arsenal!

Theo era în colțul pentru tapete, ocupat să consilieze o femeie solidă, gen Castafiore. Femeia îşi melița dorințele, iar Theo aproba şi iar aproba, li căra mai multe suluri de tapet puse unul peste altul!

Am fixat cap-compasul pe Theo, dar nici nu ajunsesem la jumătatea parcursului cînd trei evenimente simultane îmi bulversară programul. Mai întîi, imaginea foarte clară a lui Gimini la vreo zece metri de mine, golind praful din cartuşe în şanțul metalic din vîrful unui burghiu, cu un ochi la ce făcea şi cu

altul la mine, zîmbindu-mi complice. Era imposibil de reperat de către cei doi polițai, se pierdea printre vreo alți şase bătrînei identici, toți în toiul meşteritului. Apoi, o bătaie puternică pe umăr ce mi-a provocat un „poc" în căpățînă şi, în sfîrşit, vocea tunătoare a lui Lecyfre umplînd tot volumul craniului meu destupat.

— Ei, Malaussene, visezi sau ce-i cu tine? De cinci minute eşti chemat la telefon prin megafoane ! Foarte urgent, se pare că e sora ta.

— Ben?

— Louna?

— Ben ! Vai! Ben !

— Ce e, Louna? Ce s-a întîmplat? Liniştește-te...

— Jeremy...

— Ce-i cu Jeremy? Louna, drăguțo, liniş-

teşte-te.
— A avut loc un accident la colegiu, trebuie să te duci acolo imediat. Ben... O! Ben...

30

— Din fericire, fratele dumneavoastră era singur în clasă.
(„Din fericire...")
Curtea centrală a colegiului e toată o baltă fumegîndă în care zac carcase contorsionate din tot ce a putut rezista incendiului. Furtunuri lungi şi flasce şerpuiesc printre resturi. Un miros înțepător de plastic topit persistă în umiditatea din preajmă. („Dar, ştiți, cel mai greu de suportat sunt cei incendiați... un miros ce nu-ți dă pace... îți stăruie în păr preț de două săptămîni...") Imaginea sonoră a micuțului pompier în mintea mea şi nările încep să lucreze, să lucreze ca să mă convingă că nu, printre mirosurile negre, nu-i şi cel de carne arsă. Două jeturi reuşesc să înece resturile calcinate. Cele trei clase au ars în întregime.
— Prefabricate...
Una dintre porcăriile de carton care iau foc la primul pîrț. Picioarele mesei, structurile metalice, topite sub efectul căldurii, s-au încălecat între ele şi stau înțepenite în poziții grotești. Ținuți la distanță de pompieri, elevii

pendulează între doliu, glumă şi amintirea încă puternică a spaimei.
— Din fericire, s-a intîmplat în recreație.
(„Din fericire...")
Una dintre maşinile roşii începe să-şi înfăşoare furtunurile. Prin minte îmi trece imaginea stupidă a unei furculițe înfăşurînd spaghetc.
— S-a izolat...
Spaghete ce zac în sosul negricios de caracatiță, în ce regiune a Italiei se prepară aşa ceva?...
— Focul era în toi cînd ne-am dat seama...
— De ce nu era în recreație împreună cu ceilalți?
— N-aş şti să vă spun.
— N-ați şti să-mi spuneți ?
— Cred că era, vreau să spun este, un copil foarte independent.
(N-ar şti să spună, crede, vrea să spună...)
— într-adevăr, focul a izbucnit brusc...
Da, da, ştiu, brusc ca un băț de chibrit. Un chibrit care era cit pe ce să ardă o sută de puştani. Dar, *„din fericire",* acolo nu era decît

Jeremy al meu.
— Din fericire, ai?
— Scuzați ?
— Ați spus „din fericire", nu?
— Scuzați, vă rog?
Ochii lui iau deodată dimensiunile ochelarilor, îmi dau seama că iti-am ridicat în

picioare, m-am aplecat deasupra lui, şi că el se face mic în fotoliu.
Moment în care sună telefonul. Ridică grăbit, fără să mă scape din priviri.
— Alo, da? da? în acel loc, da?
(„în acel loc...", „din fericire"...)
— Spitalul Saint-Louis, da, la Urgență, bineînțeles, vă mulțumesc nesp...
Cînd închide, nu mai sunt de mult în biroul lui.
Laurent a ajuns înaintea mea la spital. Cînd sosesc, e în plină discuție cu un doctor brunet, micuț de statură, cu privire ageră. De cum îi văd, încerc să citesc ceva pe figurile lor. Nu văd nimic altceva decît ceea ce se poate citi pe fețele profesioniştilor cînd se întîlnesc doi adevărați profesioniști. Marele blond şi micuțul brunet, prieteni la cataramă încă de la primele cuvinte. Fraternitatea măreței ştiințe. Şi tot restul... Spectacol care, de altfel, mă liniştește puțin. Dacă Laurent pactizează cu acest vraci înseamnă că Jeremy e pe mîini bune.
— A, Ben! Ți-1 prezint pe doctorul Marty.
Ne strîngem laba.
— Nu vă neliniştiți, domnule Malaussene, o să-1 scăpăm pe fiul dumneavoastră.
— Nu e fiul meu, e fratele meu.
— Asta nu-i schimbă prea mult starea sănătății.

A emis-o foarte firesc, fără să zîmbească sau să-mi facă cu ochiul. Dar în spatele ochelarilor percep un licăr de veselie, ceea ce este liniştitor. Şi schițînd un zimbet întreb:
— Pot să-1 văd ?
— Cu condiția să va schimbați expresia, nu țin deloc să-i subminați moralul.
Ciudat tip acest Marty. A vorbit pe acelaşi ton flegmatic, vag glumeț, dar am convingerea că dacă nu-mi iau altă mutră n-o să-1 văd pe Jeremy.
— Dacă-mi spuneți ce are...
— Diverse arsuri, indexul drept secționat, o spaimă s-o țină minte toată viața, dar refuză cu încăpățînare să se dea bătut. Preferă să glumească cu infirmierele.
— Un deget tăiat?
— 1-1 vom pune imediat la loc.
Ciudată chestie şi încrederea. Dacă Jeremy

şi-ar fi pierdut capul, e ceva ce-mi spune că micuțul glumeț cu vorba atît de directă i l-ar pune la loc pe umeri tot atît de sec. Competența în persoană. Şi ceva în plus, o omenie...
— Bine, acum vă convine mutra mea?
Mă studiază un timp, apoi, întoreîndu-se spre Laurent:
— Ce părere ai, Bourdin[9]
Este gol-goluț în spațiul acela. Trupul îi este acoperit de pete vineții care au cruste pe margini. Buzele şi urechea dreaptă sunt atît

de umflate că par adăugate, artificiale. Are capul complet ras. Şi cînd intru în micul cuib aseptic, infirmiera care îl veghează moare de rîs. Dar dacă priveşti mai atent vezi că în acelaşi timp plînge. Iar el flecăreşte cu toată viteza, fără să clipească. Are un trup atît de mic. Este într-adevăr un copilaş, dacă nu ţii cont de amploarea şi degajarea limbajului său.
Trebuie să mă apropii foarte mult ca să-mi remarce prezenţa. Atunci, zîmbeste. Zîmbetul se transformă într-o grimasă de durere. Apoi, trăsăturile îşi reiau locul, cu precauţie parcă.
— Salut, Ben. Uite, am un cap ca al lui Ed Coşciugul!
Infirmiera înalţă spre mine ochii scăldaţi de durere şi admiraţie.
— Aş vrea să vorbim între patru ochi, Ben.
Şi, ca şi cum ar cunoaşte-o dintotdeauna:
— Marinette, te-ai putea duce să-mi cumperi o carte? O să-mi citeşti după ce pleacă el.
Nu ştiu dacă o cheamă cu adevărat Marinette, dar se ridică docilă, iar eu o conduc pînă la uşă.
— Nu-l obosiţi, îmi şopteşte, peste zece minute intră în sala de operaţie.
Şi adaugă cu un zîmbet tandru:
— O să-i citesc în timpul anesteziei.
Uşa se închide peste lumina de pe coridor.
— Aşa, eşti singur, Ben?

— Sunt singur.
— Atunci, vino şi aşează-te, am o veste teribilă.
Lipesc un scaun de pat. Jeremy aşteaptă o clipă savurînd suspansul. Apoi nu se mai poate abţine:
— Asta e, Ben, am găsit!
— Ce-ai găsit, Jeremy?
— Cum a introdus „criminalul" bombele în Magazin!
(Dumnezeule...) Un timp nu aud decît respiraţia lui greoaie şi bătăile inimii mele. Apoi întreb:
— Cum ?
— Nu le-a introdus, *le-a fabricat în interior !*
(Chiar aşa! Mai bine că stăteam jos.)
— Fără glumă?
Efortul pe care l-am făcut ca să spun asta şi pe un ton atît de vesel!
— Fără glumă! Am încercat, merge, „încercat?" Asta e, simt că se profilează ce e mai rău. Răul cu paşii lui de-acum familiari.
— Ben, în Magazin găseşti tot ce-ţi trebuie ca să arunci Parisul în aer dacă vrei.

Aşa e. Numai că trebuie să vrei.
— Şi în colegiu la fel.
Tăcerea ce urmează... asta da, tăcere!
— Aşa că am făcut o experienţă.
— Pentru numele lui Dumnezeu, Jeremy,
ce experienţă? Doar n-o să-mi spui că...

— Am fabricat o bombă *in timpul orelor;*
nimeni nu şi-a dat seama.
(Da, mi-a spus-o.)
— Iei ceva, n-are importanţă ce, un ierbicid, de exemplu, pentru cloratul de sodiu...
Şi iată că frăţiorul meu Jeremy, care se-ndreaptă vioi spre cei doisprezece ani ai lui, îmi înşiră o delicată reţetă de bombă artizanală, cmoţionîndu-se tot mai mult în timpul expozeului, glasul lui amintindu-mi-1 pe-al lui Theo : „îţi dai seama, unul chiar s-a trambalat toată ziua cu cinci kilograme de ierbicid în buzunare!"
— Vorbeşte mai încet, Jeremy, potoleşte-te, nu trebuie să te oboseşti.
(Şi, mai ales, nu trebuie să te audă de cealaltă parte a uşii, ce naiba! Un frăţior incendiator. Fratele meu e un copil incendiator! Iar eu, pedagog, educator...)
— Totul a mers ca pe roate, Bcn, şi uite că în clipa cînd s-o dezamorsez ca s-o aduc acasă să ţi-o arăt, „dovada zdrobitoare", înţelegi? Uite că porcăria asta îmi explodează în mîini.
(Iar tu ai dat foc la şandrama, Jeremy! Dumnezeule, AI DAT FOC LA COLEGIU !)
— Dar mă crezi, nu-i aşa, nu?
Pentru prima oară glasul îi tremură de nelinişte.
— Ei, Ben? Mă crezi, spune-mi?

Tăcere. Tăcere îndelungată. îl privesc. Din nou tăcere. Şi apoi lacrimile care se rostogolesc din ochii lui cu genele arse,
— Uite, nu mă crezi. Eram sigur! O ! Ben, ştii bine că nu te-am minţit niciodată...
(Iehova, lisus, Budha, Allah, Lcnin, Cutărescu şi toţi ceilalţi... ce v-arn făcut eu oare?)
— Da, Jeremy, te cred, acesta va fi ultimul capitol al povestirii mele. îl voi spune celorlalţi diseară, figura cu bomba fabricată în Magazin, genial! Va fi epilogul...

31

Trăiesc şi mor ard în văpăi şi mă înec
Destul frig îndur şi atîta căldură
Viaţa îmi e prea blîndă şi prea dură
Necazuri bucurii laolaltă petrec
— Clara, cînd reciţi marchează pauzele.
In poezie, tăcerile joacă acelaşi rol ca în muzică.
Sunt o respiraţie, dar şi umbra cuvintelor şi
strălucirea lor, depinde. Ca să nu mai vorbim
de tăcerile ce anunţă ceva. Există tot felul de
tăceri, Clara. De exemplu, înainte să începi
să reciţi ai fotografiat pisica albă de pe mor-
mîntul lui Victor Noir. Să presupunem că am
tăcea după recitare. Să fie aceeaşi tăcere ?
— „Să fie", Benjamin, „să fie"? Mă întreb...
Mă ironizează blînd, mă ia de braţ şi ne
continuăm plimbarea prin însoritul cimitir
Pere-Lachaise, unde Clara îmi atrage atenţia
că aproape toate pisicile sunt negre sau albe.
La o adică, negru cu alb. Dar niciodată colo-
rate. Eu mă gîndesc la Jeremy căruia i-au
sudat degetul în urmă cu zece zile şi poimîine
se va întoarce acasă. Mă gîndesc la Julia care
şi-a petrecut nopţi întregi ridicîndu-mi moralul

(„Nu, nu e nimic *monstruos* în asta, Benjamin,
copilăria este experimentală prin natura ei,
e tare neplăcut, dar nu e monstruos, iar tu
nu ai nici o vină, sărmanul de tine, des-
tinde-te, mi-ţi mai face griji, nu-mi închide
gura cu teoria...") Julia, al cărei parfum mă
învăluie încă. Mă gîndesc la bătrînelul pe
care nu l-am mai revăzut în magazin şi care
a simţit probabil privirile convergente ale
celor doi poliţai. Şi mă gîndesc la Clara care
mîine dă bacul şi nu a înţeles probabil mare
lucru din acest sonet de Louise Labe.
— Louise Labe, draga mea, să ne întoarcem
la Louise Labe! Recită strofa a doua şi
încearcă să respecţi tăcerile, examinatorul
îţi va fi recunoscător.
Intr-olaită rîd şi plîng amar
Şi în plăceri îndur atîta chin
Binele se duce, durează prea puţin
Intr-olaltă mă usuc şi dau vlăstari
— Despre ce este vorba, după părerea ta,
Clara? Ce este acest zbucium al tuturor nervi-
lor, această cutremurare, acest scurt-circuit?
— Aş zice că este neliniştită, neliniştită şi
în acelaşi timp sigură pe ea.

— Nelinişte şi certitudine, da, eşti pe-aproape, recită versul următor, doar atît, versul următor.
Astfel Iubirea inconstant mă poartă

— Iubirea, Clarinette, iubirea ne aduce în această stare, uită-te la sora ta, de exemplu. La care, se opreşte în mijlocul-aleii şi mă fotografiază.
— Eu la tine mă uit!
Apoi:
— Cine era de fapt Louise ? Vreau să spun, în raport cu ceilalţi din epoca ei, Ronsard, DuBellay?
— Era fiinţa cea mai desăvîrşită a Renaşterii, poezia cea mai subtilă şi sălbăticia musculară cea mai radicală. Mînuia spada şi se deghiza în bărbat ca să participe la turniruri. A luat parte şi la asaltul zidurilor căţărîndu-se pe metereze la asediul de la Perpignan. După care îşi ascute cît mai fin pana de gîscă şi scrie acest sonet care întrece toată poezia timpului său.
— Există portrete de-ale ei ? Era frumoasă ?
— Se spunea despre ea că era *frumoasă strună.*
Aşa a continuat plimbarea noastră, Clara fotografiind, iar eu disecînd pentru ea acest sonet sublim, ea aruncîndu-mi priviri uimite, iar eu gîndindu-mă, asemeni lui Cassidy de Crosby, că dacă aş fi profesor mi-ar plăcea această meserie pentru tot felul de motive nepotrivite, printre care şi gustul meu exagerat pentru genul acesta de admiraţie naivă. După mormîntul lui Victor Noir e rîndul mausoleului lui Oscar Wilde să fie fotografiat.

Theo doreşte o copie mărită pentru dormitorul lui. Datorită Clarei, o va avea.
O dată Oscar Wilde vîrît la cutie, gata cu plimbarea, e timpul să mergem să-1 luăm pe Pici de la şcoală. Ultima imagine pe drumul de întoarcere: trei sau patru bătrîne murmurînd sumbre incantaţii la mormîntul lui Allan Kardek. (Căror vecine le doreau binele?) Cum Clara vrea să le imortalizeze, una dintre ele se întoarce şi ne face semn s-o luăm din loc. Face un gest sfîşiind aerul cu degetele ca nişte gheare, însoţindu-1 cu un sîsîit de pisică.
Şi exact în această secundă în Magazin explodează a patra bombă.
A patra bombă...
în ziua mea liberă !
E o bombă artizanală: pulbere de puşcă

cu aer comprimat pusă într-o cutie cu vîrfuri de burghiu plus o mică butelie de gaz (gen camping) plus ...etc, acționată de la distanță printr-un sistem declanşator luat de la un televizor.
O bombiță.
împănează cu aşchii de ceramică pe reprezentantul unei firme germane de articole sanitare care urina liniştit în closetul expoziției suedeze de la ultimul etaj (nişte latrine tare drăguțe, strălucitor de albe, foarte rezistente - usa n-a sărit în aer -, atît de bine

izolate fonic că nimeni n-a auzit deflagrația - un pîrț discret, nimic altceva), care urina, aşadar, reprezentantul, victima.
Contemplînd nişte fotografii vechi pe care le lipise pe pereții pisoarului!
„Din nefericire" tată de familie. (Numeroasă.) Şi de mai multe ori bunic.
Poate chiar colecționar de timbre.
Oricum, împănat cu aşchii de ceramică imaculată. Şi cu vîrfuri de metal. Şi cu alice.
Şi gol.
Gol?
Gol puşcă. Din cap pînă-n picioare. La piele, na.
Dezbrăcat de suflul bombei?
Nu, de mîna lui, înainte de explozie.
— Dar ceea ce am vrea să ştim, domnule Malaussene, e ce făcea sora dumitale, Therese, în fața acelor WC-uri scandinave, împietrită ca o statuie, pînă ce au forțat uşa şi au descoperit cadavrul. Iată, asta am vrea să ştim.
Şi eu.

32

— Dar te-am prevenit, Ben!
Stă în picioare, neclintită ca Destinul, înconjurată de trei polițai care par în pragul demisiei. In jurul lor, Poliția Judiciară e activă ca un stup - dacă admitem că albinele bat la maşină, fumînd țigară de la țigară printre cadavre de cești.
Pe scurt, iubita mea surioară Therese stă în picioare în fața acestui birou jegos, toată numai coate şi genunchi, prea înaltă pentru vîrsta ei, şi văzînd-o acolo, în fumul gros, printre atîția bărbați ce se fițîie de colo colo, o bruscă undă de iubire mă străbate.
— Despre ce m-ai prevenit, micuțo?
Sosia lui Lab Lăbosul ar hăpăi-o dacă nu s-ar teme că-şi rupe dinții. Celălalt visează cum să-şi refacă forțele cu o prăjitură cu ciocolată. Cei doi sunt imaginea disperării.
— Timp de-o oră n-am putut scoate ceva mai de soi de la ea !
E şi un al treilea polițai pe care nu-1 cunosc, un tînăr blonduț care mai că e gata să dea apă la şoareci. „O să vorbesc doar cu fratele meu Benjamin, de altfel, l-am prevenit."

— Despre ce l-ai prevenit, f'ir-ar să fie?
Blondul era exasperat.
Şi cum era într-adevăr foarte rinar. adăugă :
— Vrei să te aşezi la masa, scrumbie ce eşti ?
In disperare de cauză, au fost nevoiți să aştepte sosirea lui Caregga cu suspectul Numărul Unu, aflat acum în fața lui Therese, zîmbindu-i frățeşte, in timp ce alți polițai îmi percheziționau casa, răvăşind şi azvîrlind totul în fosta prăvălie şi în camera mea, cu o asemenea furie de *a găsi* (să găsească ce ?) că sunt în stare să-1 despice pe Julius în două doar ca să cotrobăie şi înăuntrul lui.
— Despre ce m-ai prevenit, Therese?
Tresare şi mă priveşte ca trezită din somn.
— Ți-am spus : 28, 3, 11 sau 7, *cu o foarte mare probabilitate pe 28,*
(A! bine, deci nu erau numere cîştigătoare...)
— Ba chiar le-am scris negru pe alb, pentru cazul în care mi-ai fi contestat din nou spusele.
(„contestat spusele..." am fost uluit de acest neaşteptat umor...)
— Ce înseamnă aiureala asta? încercați să ne îmbrobodiți, ori ce?
Blondul îşi dă acre de bărbat în toată puterea cuvîntului. Ceilalți doi aşteaptă. Undeva se trîntesc nişte uşi, Se cer explicații. Poliția. Micuța mea Therese, ne aflăm în localul Politiei Judiciare.

— Therese, vrei să le explici acestor domni despre ce vorbim?
— Recunoşti că am avut dreptate?
(Asta e ceea ce se cheamă un „prealabil".)
— Da, ai avut dreptate, Therese, recunosc.
— în acest caz, le explic cu plăcere acestor domni...
O mică frază, suficientă însă ca să imobilizeze tot decorul. Blondul se strecoară în spatele unei maşini de scris. Urechile ginitorilor se măresc imperceptibil.
— E foarte simplu, domnilor...
Therese în picioare. Ei stînd jos. Peisajul s-a schimbat. Ea e Maestrul, ei sunt învățăceii care se străduiesc să priceapă.
— Foarte simplu, oricare dintre dumneavoastră ar fi putut ajunge la aceleaşi concluzii. Cu condiția să-şi dea silința.

Da, aşa începe, cu vocea ei ascuțită, pe tonul unui curs de la Școala de poliție: „Exercițiu de investigație astrală pe tema morții". Explică şi capul ei osos se înalță din straturile de fum, respirînd altundeva, ca întotdeauna, le explică acestor „domni" că tema astrală a celor patru victime precedente indica limpede că aveau să moară de moarte violentă, chiar în ziua morții, nici în ajun, nici a doua zi, şi în acel loc geografic anume: Magazinul.
— Şi ziua pensionării mele cînd e? ironizează blondul care joacă, fără să ştie, rolul lui Jeremy.

— Tacă-ți fleanca. Vamni, miriie sosia lui Lab Lăbosul împrumutînd partitura mea. am pierdut destul timp şi aşa.
— Uită-ți interesele şi îa-i depoziția, n-are importanță ce spune, chiar şi o rețetă de plăcintă cu vişine, patronul o să-şi facă curînd apariția.
Şi Jib Hiena o invită politicos pe Theresc să continue,
— In ceea ce priveşte potențiala victimă, a cincea, nu-i ştiam nici identitatea, nici vîrsta, aşa că nu mai puteam porni de la parametrii naşterii, ci, dimpotrivă, trebuia să mă bazez pe un ipotetic punct de sosire - ceea ce voi numiți „moarte" şi care, evident, nu este decît o „trecere" - apoi, bazele unui raționament deductiv solid o dată stabilite pe această platformă, să încerc să cobor pe firul timpului pînă descopeream punctul de apariție a subiectului - ceea ce numiți „naştere", dar care, bineînțeles, nu e decît „încarnare".
Ginitorii comisarului Coudrier privesc în față ca şi cînd acolo n-ar mai fi nici un zid, în timp ce blondul bate ca un nebun la maşina a cărei bandă exsanguinată aşterne pe hîrtie litere palide ca moartea. Thercse s-a pornit.
— Or ținînd cont de datele de ..încarnare" ale celor patru victime precedente, de natura tranzitelor astrale care au fost semnul „trecerii" lor la Magazin - sau, dacă vreți, al morții lor - mi s-a părut că după toate

probabilitățile în ziua de 28 a acestei luni, şi în acelaşi loc moartea va interveni prin tranzitul lui Saturn către Saturn radical.
Therese s-a sculat foarte devreme în această dimineață. A fost prima clientă care a trecut pragul Magazinului. A IVemătat de groază la mîngîierile investigatoare ale unui agent de poliție pe jumătate adormit. A rătăcit pe aleile încă pustii sub privirea intrigată a vînzătoarelor care nu voiau să ia această siluetă inspirată drept o hoață în căutarea unui chilipir. Apoi se pierdu în mulțime, amesteeîndu-se cu ea în cele mai ascunse colțuri ale Magazinului, aşteptînd clipa cînd moartea avea să-i confirme raționamentele, dar tennndu-se totodată de justețea lor, căci, sărmana, nu dorea moartea nimănui, „Ben, mă crezi, spune, ştii că nu te-am mințit niciodată!" *(da.,* exact aceleaşi

cuvinte ca acelea spuse de Jeremy pe patul de spital), „te cred, draga mea, niciodată n-ai vrut răul cuiva, e adevărat, continuă, te ascultăm...", neştiind unde avea moartea să lovească, dar convinsă de-o lumină obscură (blondul înalță privirea de pe maşină, da, „lumină obscură", aşa a spus) că momentul o dată venit, va şti locul şi secunda.
Şi „momentul o dată venit", în fața uşii închise a veceului dublu venit din nordul înghețat au găsit o copilă împietrită. Nimeni nu auzise explozia, etajul fiind de altfel

practic pustiu la acea oră de scară - zece minute înainte de închiderea birourilor şi de ultimul aflux de clienți.
Șeful raionului în persoană a reperat-o pe Therese. Un tip solid cu glas subțirel. Crezînd că nu ştie cum să intre, a încercat să-i deschidă uşa. încuiată pe dinăuntru. Intrigat, a aşteptat. Dar lunganca mută şi împietrită 1-a cam băgat în sperieți. Aşa că a făcut apel la calea ierarhică. Care cale ducea la poliție. Care a forțat uşa.
Cadavrul împănat.
Şi fotografii pe pereții plini de sînge.
— Ştii, Ben, am găsit data de naştere exact în secunda cînd a murit: 19 decembrie 1922.
Maşina mitralieră a blondului se împotmoleşte într-un scrîşnet metalic. Aruncă o privire stupefiată pe un paşaport deschis pe birou şi citeşte cu voce tare:
— Helmut Kiinz, cetățean german, născut la Idar Oberstein, la 19 decembrie 1922.
— Presupun că-ți dai seama de gravitatea situației, domnule Malaussene.
E mult trecut de miezul nopții. Caregga a însoțit-o pe Therese pînă acasă. Chiar şi Poliția Judiciară a adormit. Singură, lampa cu reostat din biroul comisarului Coudrier arată că totuşi Casa continuă să gîndească. Comisarul e aşezat în spatele biroului, iar eu

stau în picioare în fața lui. Fără Elisabeth, fără cafeluțe. Nimic altceva decît „educatorul" față în față cu celălalt „educator".
— Pentru că toate astea încep să alcătuiască o faimoasă rețea de prezumții împotriva dumitale.
Uşoară creştere a luminii ca să indice gravitatea momentului. (Comisarul Coudrier creează aceste variații ale luminii printr-o discretă apăsare cu piciorul pe o pară de cauciuc. Presupun că fiecare polițai îşi are trucul său.)
— Şi oamenii mei nu ar înțelege dacă nu aş ține cont de ea.
(Therese, Therese...)
— Voi rezuma situația, dacă doreşti.
(Nu țin neapărat...)
Dar el o rezumă totuşi. In opt puncte care cad în penumbra dintre noi ca tot atîtea capete de acuzare.

1) Benjamin Malaussene, controlor tehnic la Magazin, prăvălia care de şapte luni este vînată de un ucigaş necunosut, este prezent la locul exploziei de fiecare dată.
2) Cînd nu este el, e sora lui Therese.
3) Numita Therese Malaussene, minoră, pare să fi prevăzut momentul şi locul celei de a patra explozii - detaliu ce poate intriga pe orice funcționar de poliție reticent la astro-logică.

4) Je're'my Malaussene, de asemenea minor, a incendiat colegiul cu o bombă artizanală care are cel puțin o componentă chimică ce a fost deja utilizată de către ucigaşul de la Magazin.
5) Topografia Magazinului pare să-i intereseze în mod deosebit pe cei din familie, dacă judecăm după numeroasele fotografii găsite în servieta surorii mijlocii, Clara Malaussene, drăgălaşă minoră, fotografii mărite descoperite cu prilejul unei percheziții operate la domiciliul familiei, mandat eliberat la... etc.
6) Cel mai mic dintre copiii Malaussenc visează de luni de zile Moş Crăciuni Căpcăuni, tematică sinistră care nu este lipsită de legătură cu fotografiile (cu nimic mai puțin sinistre) descoperite la locul ultimei explozii.
7) Sarcina surorii Louna Malaussene, de curînd majoră, infirmieră, e la originea unei întîlniri între Benjamin Malaussene şi profesorul Leonard, victima celei de a treia explozii.
8) Pînă şi cîinele familiei (vîrstă şi rasă nedeterminate) pare să nu fie străin de această afacere, fiind victima unei crize nervoase pe locul omorurilor. (Analiza fotografiilor descoperite în latrina expoziției suedeze relevă, în cel puțin una, prezența unui cîine suferind de o afecțiune similară.)
254
Din nou creşterea luminii. Aşezat în fața mea, comisarul Coudrier pare singurul om luminat în noaptea pariziană.
— Interesant, nu-i aşa, pentru o echipă de polițişti epuizați, şi care ar vrea să termine o dată.
Tăcere.
— Şi asta nu-i tot, domnule Malaussene. Vrei să arunci o privire aici?
îmi întinde un plic de carton, umflat de pare gata să crape, şi care poartă ştampila unei celebre edituri pariziene.
— L-am primit alaltăieri, aşteptam să-ți vorbesc despre el.
Plicul conține două pînă la trei sute de pagini dactilografiate. Totul este decretat *roman,* intitulat IMPLOZIA şi semnat Benjamin MALAUSSENE. O singură privire

îmi e de-ajuns să recunosc povestirea pe care le-o servesc puştilor de la începutul afacerii şi care şi-a găsit încheierea în urmă cu cincisprezece zile, o dată cu mărturisirea lui Jeremy.
Stupoarea mea e atît de mare, îneît Coudrier se simte obligat să precizeze.
— Am găsit originalul la dumneata.
Vuietul continuu al Parisului adormit. Urletul unei maşini de poliție îl traversează ca un vis urît. Pe biroul comisarului Coudrier lumina scade uşor.
— Înțelege-mă bine, băiete...
(„Băiete...")

— Beneficiezi de un singur atu: convingerea mea intimă. Convingerea că eşti nevinovat, desigur. Nici unul dintre colaboratorii mei nu o împărtăşeşte. In aceste condiţii nu e uşor să-i determin să ancheteze pe alte piste. Dacă nu vin şi alte fapte în sprijinul convingerii mele...
Aud aceste puncte de suspensie cum cad unul după altul! Şi atunci cedez. La naiba cu Theo. La naiba cu acel Zorro de serviciu. Mărturisesc că am văzut un bătrînel cu bluzon cenuşiu cum şterpeleşte două cartuşe la raionul de arme, umplînd apoi cu pulberea acestora vîrful metalic al unui burghiu.
— De ce nu ne-ai spus imediat?
(Chiar aşa, de ce?)
— Poate că ai fi salvat viaţa unui om, domnule Malaussene.
(Din cauza prietenului meu Theo, domnule comisar, a amicului Theo cu prazul lui cu vinegretă.)
— Oricine ar fi, vom verifica.
O spuse, după părerea mea, fără prea mare convingere. Chiar aşa, căci se simţi dator să adauge:
— Aprinde nişte lumînări dacă vrei să-l regăsim...

33

— îţi dai seama? îţi dai seama ce ai făcut?
— Am vrut să-ţi fac o surpriză, Ben.
— Bravo, chiar este !
Greu să descriu cît sunt de furios. De ce trebuia să fie Clara, tocmai Clara mea, cea care să aibă ideea să multiplice manuscrisul şi să-l trimită la *unsprezece* edituri? UNSPREZECE! (11!)
— N-are sens să te superi aşa, e un material foarte bun, ştii, poliţiştii s-au amuzat mult cînd l-au citit.
S-o strîng de gît pe Louna? S-o strîng de gît pe Louna care intervine cu glasul ei visător, ţinîndu-şi degetele împletite pe semisfera maternităţii ei iminente? Preţ de-o secundă îmi pun această întrebare.
— Mai ales portretul pe care i-l faci lui Coudrier-Napoleon, asta chiar că i-a făcut să rîdă.
— Louna, te rog, taci din gură. Las-o pe Clara să se explice.

(Ce naiba au copiii în cap? Dar adolescenții? Ce au în căpățînă? Să fie numai cei

făcuți de mama, cei fabricați după acest tipar, sau toți sunt la fel ? Fie-vă milă, arătați-mi pe cineva, n-are importanță pe cine, chiar şi un pedagog, care să-mi explice !)
Ancheta nu este încheiată, polițaii sunt cu ochii pe mine de luni de zile, Jeremy dă foc la iubita-i şcoală, iar a doua zi după această catastrofă Clara trimite povestirea la unsprezece edituri (Clara! Unsprezece !), povestirea al cărei epilog dă rețeta bombei jeremiene şi secretul fabricării ei *intra muros*. DE CE?
— Ca să te consolez, Ben.
(Să mă consoleze...)
— I-am cerut părerea Juliei şi a fost de acord.
(Bravo, încă o nebună în preajma mea.)
— Şi apoi e tare nostim, Ben, te asigur, polițiștii pur şi simplu s-au prăpădit de rîs.
(Am băgat de seamă, da, mai ales Coudrier...)
— Atunci, cum îți explici refuzul editorilor, Louna?
Pentru că în această dimineață pe tava cu micul dejun pe care mi-a adus-o Clara, am primit primul răspuns. Un răspuns amabil, dar ferm. Semnatarul recunoaşte „incontestabila fantezie" a capodoperei, dar deplînge „structura puțin schematică" (mie-mi spui!), se întreabă asupra „oportunității publicării din moment ce o afacere similară ține cronica actualităților" (şi eu mă întreb), ca să conchidă

că oricum „acest tip de lucrare nu-şi are locul într-un program editorial".
(Iarăşi îneîntat...)
— Asta nu înseamnă nimic, Ben, mai rămîn zece edituri! Ştii bine că defectul tău e că niciodată nu ai încredere în ce faci.
Fiara din mine se încordează. Privirea i se fixează pe pîntecele Lounei. îşi spune: „în vreo zece zile o să-i am şi pe-ăştia doi în cîrcă". Rînjesc. Colții îmi lucesc periculos. E momentul ales de Therese ca să emită o ipoteză de-o rară profunzime psihologică.
— Poate că eşti pur şi simplu vexat din cauza acestui refuz, Ben?!
(Există posibilitatea pensionării anticipate din funcția de frate mai mare?)
Asta în ceea ce priveşte familia. Dacă acum aruncăm o privire şi înspre serviciu,

nici aici nu e mai puțin trist, cum ar zice Jeremy. Nici urmă de bătrînelul cu cap de greier. Nici urmă de polițai. Sunt singur. Singur într-un cîmp minat. O uşă care se trînteste cît de uşor, un articol mai greu care cade de pe galantar, un cuvînt spus mai tare, totul mă face să tresar. Chiar şi vocea domnişoarei Hamilton. Mereu sunt gata să leşin. Paranoia acută.
La biroul de Reclamații, necazurile clienților îmi storc lacrimi *adevărate* şi Lehmann, care pierde o mulțime de timp să mă consoleze, a lansat zvonul că m-am luat de băutură.

— E-adevărat? mă întreabă Theo, n-ai prefera să tragi iarbă ? E la fel de rea pentru sănătate, dar e mai bună pentru moral.
Şi Sainclair, înțelegător:
— Aveți o slujbă deprimantă, domnule Malaussene, şi, ca să spun tot, e un miracol că ați rezistat atîta timp. In curînd vă vom găsi altă treabă. Ce ziceți, supravegherea parterului v-ar conveni ? Ne gîndim să ne despărțim de Cazeneuve.
De ce a dispărut bătrînul Gimini Cricket? Pentru că l-am reperat eu? Dar făcea totul ca să fie reperat! Fără accidentul lui Jeremy, aş fi participat la toate fazele activității lui de artificier. Atunci? Pentru că a simțit că sunt supravegheat de cei doi polițai ai lui Coudrier. Iar cei doi, de ce s-au evaporat şi ei? De ce n-au fost înlocuiți de alții, mai greu de detectat? în tot Magazinul nu mai e un singur polițai. Nici Theo şi nici bătrîncii lui n-au fost interogați. Ce înseamnă singurătatea asta? îmi trebuie o bombă. Trebuie ca o bombă să explodeze. Trebuie să ştiu unde, cînd şi cine! Trebuie să pun urgent mîna pe ticălosul care mă face să port tichia vinovăției de luni de zile. Am nevoie de toate astea. Fără ele voi fi închis în locul lui. Nici o dovadă, doar un munte de indicii şi de prezumții. Suficient ca să mă trimită la pîrnaie pînă la majoratul gemenilor Lounei. Şi cine-o

să-i crească pe prostănacii ăia? Jeremy? El o să-i inițieze în secretele bombei cu neutroni! Mama? Mama...
— Mama, mama...
Theo mă găseşte plîngînd ca un disperat în duşul de lîngă vestiare : „Mama, mama...". Sughit deasupra lavaboului, inundîndu-mi fața cu apă rece şi zbierînd ca un vițel: „Mama, mama...", disperare dublată de-o litanie: „Tată, pentru ce m-ai părăsit?" care se-nalță în spirală din acele timpuri uitate ale catehismului cînd mama voia să mi-1 ofere pe Bunul Dumnezeu în chip de tată, „Mamă, mamă, pentru ce m-ai părăsit?" Şi Theo care mă consolează, aşa cum făcea Yasmina bătrînului Amar, Theo pe care l-am trădat turnîndu-1 pe bătrînelul lui justițiar...
— Unul din bătrînii mei, zici?
— Unul dintre bătrînii tăi, Theo, cel cu

cap de greier, cel care manipula robinetele în ziua aceea cînd patrulai prin fața automatului foto, de aceea voia să te îndepărteze, ca să nu rişti să fii rănit de explozie... l-am turnat polițailor, Theo, prea multe prezumții contra mea...
Mîna lui Theo care închide robinetul şi, pentru că suntem în plin catehism, îmi şterge fața cu un gest biblic, prietenul meu Theo. Mare minune... dacă nu-mi văd drăgălaşa mutră imprimată pe dosul prosopului absorbant...

— Nu e chiar atît de grav, *Bun,* oricum, datorită fotografiilor din privata suedeză, poliţaii au prins firul corect.
— Cum îl cheamă pe bătrin ?
— Habar n-am. Nu le spun pe nume, le dau porecle.
— Unde locuieşte?
— Să vedem, vreo cămăruţă pe undeva sau un culcuş respectabil.
— De ce a dispărut ?
— Tu ce zici, Ben, de ce dispar la vîrsta asta?
— Crezi că a murit?
— Li se întîmplă, da, şi acest lucru e mereu surprinzător, cu mutrele lor asemeni veşniciei. Theo, *nu trebuie* să fie mort.
(„Aprinde nişte luminări dacă vrei să-l regăsim"...)
— Mai e o ipoteză...
— Da?
— Şi-a terminat contractul, i-a înlăturat pe toţi căpcăunii şi s-a evaporat în natură.

34

Timp de mai bine de-o săptămînă Julia, Theo şi cu mine am scotocit prin underground-ul vîrstei a patra pariziene, Theo condus de bătrîneii lui, Julia de propriul instinct de căutătoare, iar eu urmînd rînd pe rînd cînd pe unul, cînd pe celălalt, prea împietrit ca să pot lua o iniţiativă cît de mică, dar şi prea înnebunit ca să stau departe de teatrul cercetărilor. Totul a fost trecut prin sită, de la sucursalele cele mai dezolante ale Armatei Salvării, pînă la cluburile de bridge cele mai şic, trecînd printr-o droaie de asociaţii cu scop eminamente lucrativ: dormitoare ticsite, closete turceşti, supă transparentă, directoare opace, apă băltind la toate etajele. Fiecare zi îl apropia pe Theo de sinucidere şi pe Julia de următorul ei articol.
— Ben, am descoperit ceva!
(Bătăi pline de speranţă ale bătrînei mele inimi.)
— Ce, Julia, ce?
— Cel mai mare trafic cu droguri al secolului. Toţi bătrînii ăştia cad pradă dealerilor.

(Puțin îmi pasă, Julia, mă doare-n cot, găseşte-l pe bătrînelul *meu.* uită puțin de meserie, pentru Dumnezeu!)
— Se droghează ca disperații, Ben. Sunt de înțeles, de altfel, ei trebuie să uite totul, chiar şi viitorul, iar cînd nu vor să uite, trebuie să-şi amintească, deci: doză dublă !
Luase foc şi ştiam din experiență că nimic pe lume nu putea stinge acest incendiu.
— I-au dibuit alții cu mult înaintea mea. Am reperat cîteva tranzacții. Crede-mă, asta-i adevărata piață de narcotice !
(De parcă ăsta era momentul să mai adaug un subiect în plus la grijile mele...)
— Ai grijă, Julia, fii prudentă !
Nici vorbă, îşi luase avînt.
— De nevoie, cu doctorii ăştia care nu le dau niciodată doza suficientă ca să le calmeze durerile...
(Julia, fie-ți milă, ocupă-te de mine, MAI ÎNTÎI EU, Julia!)
— Şi toate astea cu binecuvîntarea autorităților, căci un bătrîn care dă în primire după o supradoză nu-i mai mult decît o ruină care se dărîmă.
încetul cu încetul, Theo începe să recruteze pentru Magazin, Julia să facă săpături pentru articolul ei, iar eu m-am trezit singur cu problema mea. Singur cu scurta frază a

lui Theo care îmi răsună în cap: „dar dacă şi-a terminat contractul, Ben, şi s-a evaporat în natură"...
Nu, Gimmi Cricket nu-şi terminase contractul. Mai avea de executat un căpcăun. Al şaselea. Ultimul. Mi-a spus-o chiar el. Ieri seară. A venit şi s-a aşezat în fața mea, cît se poate de firesc, pe bancheta de muşama a unui metrou de noapte, în timp ce eu eram disperat să dau de el. Bătrînelul meu cu cap de greiere.
Trec peste surpriză ca să intru direct în dialog.
— Ultimul?
— Da, tinere, au fost şase. Şase care îşi ziceau „Capela celor 111".
— De ce o sută unsprezece?
— Pentru că 111 înmulțit cu şase fac 666, cifra Bestiei. 111 trebuia să fie numărul victimelor jertfite.

Schiță un zîmbet străbătut de un soi de îngăduință.
— Da, cifre simbolice, tinere, tîmpenii. întotdeauna cele mai mari monstruozități au pornit din lucruri copilărești.
Bine. Să revenim, totuși, la surpriză.
Așadar, Gimini Cricket se așează în fața mea. Și-a dus arătătorul la buze ca să mă împiedice să scot un strigăt de uimire.

A zîmbit.
A spus:
— Da, sunt chiar eu.
In afară de noi, în vagon mai erau trei țipi adormiți. De-abia îl părăsisem pe Stojil care nu putuse să facă mare lucru pentru moralul meu. Stojil care se mulțumise să-mi repete neobosit:
— Nu e departe, micuțule, crede-mă : orice ucigaş adevărat devine propria lui fantomă.
— Ce e un ucigaş adevărat, Stojil ?
— Un ucigaş fără pofta de-a ucide.
Ei bine! Ucigaşul meu lipsit de poftă era aşezat acolo, chiar în fața mea.
Se instalase ca un pitic pe tron, fîțîindu-şi fundul ca să ajungă pînă la spetează. Picioarele îi atîrnau în gol, ca ale micuților mei în paturile lor suprapuse. Iar ochii lui aveau aceeaşi strălucire ca a lor. Nu mai purta bluza cenuşie de orfan, ci un tergal de vîrsta lui, perfect potrivit condiției sale. Bănuțul purpuriu al Legiunii de onoare clipea la butonieră. îşi începu povestirea fără să se mai obosească să-i facă o introducere. Nici o clipă nu i-a trecut prin cap că m-aş putea repezi la el, să-1 leg fedeleş şi să i-1 livrez porto-franco lui Coudrier. Nici o clipă nu mi-a venit această idee. El, pe măsură ce povestea, creştea; eu, pe măsură ce ascultam, mă făceam tot mai mic. Poveste fără nimic surprinzător, de altfel. Şi relatată fără să-i pese de efect. Drept în

miezul lucrurilor. (Un miez ce răspîndea un groaznic miros de hoit!) 1942: închiderea Magazinului din cauza pogromului european. Şase luni de şicane juridice. Proprietarii se încăpățînau să se apere, iar civilizația se juca de-a păstrarea aparențelor. Şase luni care au condus, bineînțeles, la gurile căscate ale crematoriilor: „Istoria a tranşat", cum zicea nebunul ăla de Risson ascuns în spatele zidului de cărți. Consiliul de administrație - *exit.*
1942: Şase luni în care Magazinul este abandonat penumbrei silențioase a adîncurilor sale. Mărfurile dorm somnul războiului, iar de jur împrejur, cordonul negru al miliției. Anume ideologi cu cămăşi brune au pretins chiar să păstreze Magazinul închis ca pe-un mormînt pînă în ziua aniversării Mileniului

național-socialist.
— Tinere, vorbeau despre asta de parcă ar fi fost mîine, convinşi că devorînd Europa anexaseră şi Timpul.
De fapt, după cîteva săptămîni, Marele Magazin devenise prada favorită a unui mister faraonic. Imobilitatea lui oarbă genera zvonuri ca un cadavru paraziți. Umbla vorba despre mişcările secrete ale măruntaielor sale. Pentru unii, era unul dintre locurile importante ale Rezistenței, pentru alții, cîmpul experimental al torturilor gestapoviste, iar

pentru cîțiva, nimic altceva decît muzeul închis al unei istorii moarte, devenită dintr-o dată străină. îl priveau cu toții, dar parcă nu-1 mai recunoşteau.
— Nimic nu devine mai repede legendă decît un loc public brutal sustras din circuitul zilnic!
Da, între timp imaginația înainta cu paşi mari pe cîmpul fără capăt al legendelor. Doar cîteva luni, şi un întreg mileniu se scursese deja în mintea oamenilor.
Timpul acestei eternități fulgurante l-au trăit cei şase căpcăuni ai „Capelei celor 111" în taina penumbrei acesteia sufocate de mărfuri fosilizate.
— Cine erau ?
— O ştiți, ca şi mine. Şase indivizi cu vederi diferite, adunați la un loc prin faptul că împărtăşeau acelaşi dispreț pentru ceea ce Aleister Crowley numea „sordizii avortoni ai secolului XX", dar hotărîți să se bucure cît mai deplin de tulburarea furnicarului.
— Profesorul Leonard era printre ei ?
— Da. Mai ales el se pretindea urmaş al lui Aleister Crowley. Altul se reclama de la Gilles de Rays, şi aşa mai departe, toți adunați într-un sincretism demonic despre care pretindeau că este sufletul timpului lor. Chiar aşa, tinere, ei erau *sufletul epocii lor,* un suflet ce se hrănea cu carne vie.
— Carne de copii ?

— Şi de animale, uneori, printre care un cîine căruia Leonard i-a sfîrtecat beregata cu dinții.
(Aşadar asta ai adulmecat, bătrîne Julius ! Dacă aş povesti-o, nimeni nu m-ar crede...)
— Cum îşi procurau victimele?
— In timpul foametei, Gilles de Rays deschidea cămările ca să atragă copiii. Oferindu-le împărăția jucăriilor.
(Moşi Crăciuni Căpcăuni...)
— Cei mai mulți dintre aceşti copii erau încredințați de părinții lor aflați în pericol unei filiere sigure ca să-i treacă în Spania, în Statele Unite, cît mai departe de masacrul ce avea loc. De fapt, filiera se pierdea în noaptea Magazinului. Şi cel de al şaselea, ultimul, cel ce procura copiii, va muri acum.
— Cînd?

Am pus întrebarea aşa cum tresari, fiind convins chiar în aceeaşi clipă că nimic pe lume nu i-ar putea smulge răspunsul.
— Pe 24, luna asta.
M-a privit zîmbind. Şi a repetat foarte clar:
— Pe 24, la ora 17 şi 30 de minute, la raionul de jucării. Şi vei fi acolo, tinere. îmi închipui că şi comisarul Coudrier.
Gimini m-a făcut să schimbăm de şase ori metroul. Paşii lui nu scoteau nici un ecou pe culoarele placate cu ceramică. Abia atunci am observat că purta cipici cu talpă de piele.
„Vîrsta...", a şoptit cu un zîmbet de scuză.

Mi-a răspuns la toate întrebările. în afară de singura, unica, cea care le conținea pe toate:
— De ce m-ați luat părtaş la această răz-bunare ? -
Metroul se înclină în partea dinspre Goutte d'Or. Negri moțăiau în noapte. Capete adormite pe umeri ce vegheau.
— De ce eu?
M-a privit îndelung, de parcă ar fi con-sultat un registru lăuntric şi în cele din urmă răspunse:
— Pentru că eşti un sfînt.
Cum îl priveam ca vițelul la poartă nouă, îmi dezvoltă conceptul:
— Faci un lucru admirabil în acel Magazin, **o** muncă *de-un deplin umanism.*
(Mie-mi spui...)
— Să-ți asumi greşelile tuturor, să iei pe umerii dumitale păcatele Comerțului, te com-porți ca un sfînt, ca un Christ!
(Iisus? Eu! Iisuse Christoase...)
— Te-am aşteptat atîta timp...
Toate luminițele de Rusalii s-au aprins brusc în ochii lui. Şi astfel iluminat dinlăuntru, mi-a explicat pentru ce a făcut astfel îneît bombele să explodeze sub nasul meu! După el, eliminarea răului absolut trebuia să aibă loc **sub** privirile simetricului acestuia, binele **total, Țapul** Ispăşitor, simbolul nevinovăției persecutate: mandea. Da, *trebuia* ca Sfîntul să asiste la aneantizarea demonilor.

— Vei depune mărturie, tinere, eşti singurul depozitar al adevărului, singurul demn de asta!
Inutil să spun că de îndată ce mi-am văzut greierele dispărînd în noaptea pariziană m-am năpustit într-o cabină telefonică să-1 sun pe Coudrier. Mă ascultă tăcînd mîlc, apoi zice :
— Ți-am spus că ai o meserie periculoasă... (Nu pentru mult timp, pe cuvîntul meu de sfînt!)
— Zici că pe 24 la ora şaptesprezece şi treizeci de minute, la raionul de jucării? Asta înseamnă joi. Voi fi acolo, încearcă să fii şi dumneata, domnule Malaussene.
— Nici gînd!
—• Atunci nu se va întîmpla nimic şi dum-neata vei fi în continuare suspectul preferat al oamenilor mei.

înțeles. II mai întreb :
— Aveți vreo idee despre identitatea ultimei victime, furnizorul de copii?
— Nici cea mai mică idee. Dar dumneata?
— Mi-a spus doar că voi avea o surpriză.
— Asta-i. Să aşteptăm surpriza.
Julius mă aştepta la piciorul patului. Julius care, în toată afacerea asta, dovedise mai mult fler decît mine. Julius care răspunsese la toate întrebările. Julius căruia încă nu-i făcusem baie. I-am mîngîiat capul căzut pe gînduri, iar pe-al meu l-am lăsat să cadă de

sus direct pe pernă. Acolo l-a intimpinat palma rece a unei reviste cu copertă lucioasă.
Era numărul din *Actuel,*
Cel care relata despre viața Sfintului. în sfîrşit, a apărut!
Am deschis la paginile care mă priveau, şi, ca să spun tot, am încercat un sentiment mai degrabă de uşurare. Daca bătrînul meu Zorro va citi vreodată asta, va trebui să revizuiască dimensiunile sfințeniei mele.
Pe de altă parte, jubilație intensă imaginîndu-mi mutra lui Sainclair. Şi bucurie totală la ideea de-a fi alungat, în sfîrşit eliberat de această muncă purulentă. Pentru că, indiferent de anchetă, Sainclair va fi acum obligat să mă pună pe liber!
Pentru prima oară după mult timp (şi în ciuda perspectivei zilei de joi) am adormit ca un om pe care-1 aşteaptă fericirea.

35

— Ai copii, Malaussene ?
Nici un muşchi al feței nu se mişcă. Ca şi data trecută, m-a primit în biroul lui. Dar nu-mi oferă nici whisky, nici țigări. Nici măcar un loc. Şi de această dată, Sainclair nu are pentru ce să se felicite. Mă întreabă numai:
— Ai copii ?
— Nu ştiu.
— Ar fi în interesul dumitale să te lămureşti, pentru că am să-ți trîntesc un proces pe care o să-l pierzi şi care te va ruina pînă la a şaptea spiță. Ar fi cinstit să-ți previi eventualii moştenitori.
Numărul din *Actuel* e deschis chiar sub ochii lui, dar el mă priveşte pe mine.
— E un lucru destul de frecvent să muşti mina care te hrăneşte. Oricum asta te va costa scump. Dar după ce ți-ai deşertat sacul...
Face un calcul mintal rapid...
— Nici nu are preț, domnule Malaussene.
Zîmbetul pe care doream să i-1 şterg îi reapare pe față cu uşurința elastică a faimoasei adaptări. Cea care-i va lipsi întotdeauna idiotului de sfînt ce sunt.

— Căci ai semnat un contract, 'înțelegi, un contract care defineşte clar rolul controlorului tehnic. Şi, cînd va sosi momentul, te vei trezi în față cu 855 de angajați care afirmă toți - cu toată bună-credința - că niciodată nu ți-ai îndeplinit corect sarcina, că ai preferat să joci acest rol abject de martir, născut din propria minte bolnavă, şi că, dacă firma a comis vreo greşeală, aceea e că te-a păstrat în rîndurile sale.
Pauză.
— De trei ani de cînd am preluat conducerea Magazinului, domnule Malaussene, nu a fost concediat nici un angajat.
Repetă, concomitent cu lărgirea aceluiaşi zîmbet :
■—*Nici unul.*
(Aşadar, e adevărat, nu are decît un singur zîmbet.)
— Iată de ce te-am păstrat printre noi.
Acum în glasul lui intervine altceva. Ceva în care constă întreaga forță a Samclair-ilor de pretutindeni. Crede cu tărie în teoria pe care tocmai o pune pe picioare. Aceasta nu este adevărul *lui,* ea este chiar *adevărul.* Cel care face să răsune clopoțelul casei de marcat. Singurul.
— Şi încă ceva.
(Da, Sainclair?)
— In locul dumitale, mi-aş pierde urma, pentru că dacă aş fi U7iul dintre clienții care

au avut de-a face cu dumneata în ultimele şase luni, cred că aş vrea să te găsesc...
Indiferent cit timp mi-ar lua.
(Chiar văd un spate inâlțîndu-se în fața mea. Un spate în stare să provoace o eclipsă de soare: „Nu te lăsa călcat în picioare de îngîmfații ăştia, micuțule, atacă!")
— Asta-i tot.
(Cum, tot?)
— Poți pleca. Eşti concediat.
Aici fac tîmpenia, şoptind cu un aer sfîrşit:
— Dar mi-ați spus că poliția a interzis mişcările de personal pe timpul anchetei...
Izbucnirea rîsului directorial:
— Glumeşti! Te-am mințit, Malaussene, pur şi simplu, te-am mințit, în interesul Firmei, bineînțeles; te achitai perfect de rol şi nu voiam să-ți dai demisia.

(Bine. Bine, bine, bine... Futut, na. M-a futut.)
Şi, condueîndu-mă amabil, pînă la uşă:
-- De altfel, nu te pierdem chiar de tot: ne-ai economisit o mulţime de bani, acum ne vei aduce şi mai mult.
Asta e. Te pregăteşti pentru juisarea secolului şi, o dată venită clipa, ea are gust de Fernet Brânca. Asupra acestui punct, ca şi asupra altor cîtorva, Julia are dreptate: nu investi niciodată în promisiunea plăcerii. Totul imediat sau deloc. Intreabă-i deci pe

cei din față care se hrănesc cu speranța venirii unui Viitor Luminos,..
Astfel filosofam trecînd pentru ultima oară pe sub privirea lui Lehmann. Ah ! Acea privire de om trădat pe care mi-o lansează din cuşca lui transparentă, în timp ce scara rulantă mă scufundă în cel mai adine abis... Ruşine! Mi-e ruşine, cînd ar trebui să fiu tot numai bucurie!
Sunt atît de scufundat în amărăciune că sunt cît pe ce să-mi sparg capul cînd ajung la capătul scării. Şi cînd îmi recapăt echilibrul (rîsul micuțelor vînzătoare de la jucării), aud vocea domnişoarei Hamilton vaporizînd, cu un zîmbet complet nou :
— Domnul Cazeneuve este chemat la Biroul de Reclamații.
Orarul vieții ar trebui să prevadă un moment precis al zilei în care să-ți poți căina soarta. Un moment specific. Un moment care să nu fie ocupat nici de serviciu, nici de hrană, nici de digestie, un moment complet liber, o plajă pustie pe care să poți măsura cu piciorul întinderea dezastrului. Cu această măsură în priviri, ziua ar fi mai bună, iluzia înlăturată, iar peisajul perfect balizat. Dar dacă ne gîndim la propria nefericire între două înghițituri, cu orizontul obturat de imi-nenta reluare a slujbei, ne înşelăm, evaluăm prost, ne credem mai îngrădiți decît suntem. Ba, uneori, te crezi chiar fericit!

Iată la ce visam acum două secunde, lungit în pat, în timp ce Julius îmi împrumuta din căldura lui, cînd a sunat telefonul. Mă simțeam bine. Tocmai măsurăm dimensiunea exactă a paparei, rumegînd gustul unic al înfringerii în care se transformase victoria mea asupra lui Sainclair. Trebuia să văd cu ochii mei măsura perfectă a grădinii nefericirii, cînd nenorocita asta de sonerie mi-a spulberat brusc toate calculele suscitînd gestul cel mai plin de iluzii: ridicarea receptorului.
— Ben, Louna a ajuns la termen.
„A ajuns la termen"...numai Therese poate pronunța asemenea formulări. Cînd o să-mi dau duhul, în loc să fie răvăşită de moartea mea, ea se va declara „foarte afectată de decesul fratelui ei mai mare".
Bun, Louna „a ajuns la termen". Am luat

adresa clinicii, m-am lăsat dus pe scări în metrou, m-am agățat de bară şi acum aştept ca totul să treacă. Simt ceva cum palpită în mine la gîndul să descopăr mutra complet nouă a gemenilor. (Aceeaşi pentru amîndoi?) Ceva ce devine curînd la fel de puternic ca în urmă cu cinci ani la apariția Piciului, şi încă mai în urmă la cea a lui Jeremy, şi încă şi mai demult la apariția Clarei - pe ea eu am moşit-o (moaşa era beată, iar doctorul o şter-sese cu banii), Clarei eu i-am lărgit micuța cuşcă şi i-am făcut onorurile casei, cu mama

care, în chip de fundal, repeta întruna : „Eşti un fiu bun, Benjamin, întotdeauna ai fost un fiu bun..."
Da, ceea ce simt e fericire. în sfîrşit, un soi de fericire. Toate măsurile pe care mi le luasem, stînd culcat pe pat, nu mai fac doi bani. Totuşi, să ne străduim să gîndim just. „Louna a ajuns la termen": pudic optimism pentru a desemna ceea ce e de fapt începutul unor noi catastrofe. Pentru că gemenii, să nu ne amăgim, înseamnă încă două guri de hrănit, patru urechi de distrat, douăzeci de degete de supravegheat şi momente de cumpănă sufletească pe care să le alini, şi încă şi încă! Toate astea, inclusiv procesul lui Sainclair care se profilează, ruina la orizont, poate chiar închisoarea, în orice caz dezonoarea şi (atenție, Zola !) decăderea alcoolică. Ce încurcătură! De cum împlinesc cinci ani, îi trimit pe teren, pe gemeni! Asta voi face! Mutilare şi la cerşit cu voi! Şi să faceți bine să cîştigați! Dacă vreți să hăpăiți şi altceva decît farfurii goale!
De ce „realitatea" se împotriveşte întotdeauna tuturor proiectelor mele ? De ce viața mă contracarează ? Asta e întrebarea pe care mi-o pun stînd în picioare la căpătîiul Lounei în clinica seîncitoare şi plină de flori, cu privirea fixată asupra lui Laurent care o strînge

pe sora mea în brațe „iubirea mea, iubirea mea", după ce-şi lipeşte mutra de acvariumul aseptic, conceput să protejeze copiii de voracitatea taților, şi caro bîiguie:
■—Am trei Louna, Ben, trei Louna! Am avut una, acum am trei!
(Crede-mă că nu va fi la prețul uneia!)
Şi totul se termină la Kutubia, Amar servindu-ne tuturor cuş-cuş din partea casei, ca întotdeauna cînd îi aduc vestea unei naşteri.
— Am descoperit un lucru important, Ben (Laurent filosofînd cu ajutorul autorizat al unui Mascara de 16 grade). Realitatea este întotdeauna mai suportabilă decît fantasmele, chiar dacă e rea ! Nu voiam deloc copii, şi am doi! Ei bine, nu e nici o grozăvie, grozăvia, Ben, constă în a-ți fi frică de această minunăție. (Surpriză...) O! Ben, cum am putut să-i fac asta Lounei? (Sughițuri...) Poceşte-mi mutra, Ben, te implor, poceşte-mi

mutra, fă-o pentru sora ta ! (autoflagelare, cămaşa sfîşiată...)
— încă un gît de Mascara?
— Da, nu-i deloc rău anul ăsta.
— Ben ?
Mîna Juliei mi se încolăceşte pe pulpă.
— Mi-a spus Clara, nu-ți face griji pentru povestea cu procesul, Sainclair te-a îmbrobodit. Dacă va fi să fie un proces, acesta va fi împotriva ziarului, iar dacă judecătorul se

dovedeşte într-adevăr răuvoitor, ne va costa un franc daune şi dobînzi.
— Franc vechi, pre-gaullian, un micro-franc, precizează Theo a cărui privire mîngîie fesele lui Haduch.
O seară liniştită, Clara taie carnea pentru Jeremy, Therese ţintuită în turn unde programează neobosită înmormîntarea lui Uum Kulthum, Piciul îl iniţiază pe Julius în ritualul ceaiului de mentă. Amar ne anunţă pentru a suta oară că restaurantul său va fi distrus pentru înălţarea Noului Belleville.
— îmi pare rău pentru tine, Amar.
— De ce? Odihna e un lucru bun, fiule.
Şi-mi povesteşte iarăşi cum va profita de pensionare ca să-şi îngrijească reumatismele scufundîndu-se în nisipul sudului saharian. (Capul alb al lui Amar, cu Sahara în jurul gîtului...)
Şi la sfîrşit de tot (Laurent beat mort adormit cu capul în farfurie, Jeremy şi Piciul ghemuiţi în blana lui Julius care le ţine de cald ca o cloşcă, Theo dispărut de mai mult timp împreună cu Haduch, Therese metamorfozată într-un derviş rotitor, mina Juliei anunţînd iminenţa asaltului final), Clara, micuţa mea Clara, anunţă marea veste :
— Am o surpriză pentru tine, Benjamin.

36

Surpriza (sunt sigur că mai am chef de surprize?) ia forma unei telegrame. Telegrama, de la o prestigioasă editură (dacă n-o numesc e doar pentru că prea se mănîncă între ele...), este redactată în aceşti termeni, de-o concizie cvasi-cominatorie:
„FOARTE INTERESAŢI,
PREZENTAŢI-VĂ URGENT."
Nu-i neplăcut să descoperi că, în ciuda ta, eşti un geniu. Destul de măgulitor să te gîndeşti că nişte luni de vorbărie inconsecventă, destinată unei bande de copii insomniaci şi unui cîine epileptic, dactilografiată de o secretară impasibilă, pusă la poştă de o comisionară iresponsabilă, e destul ca să facă să saliveze pe unul dintre dragonii editurilor.
Este ceea ce îmi spun cînd mă trezesc.
Este ceea ce îmi spun în metrou. Este ceea ce continuu să-mi spun şi acum cînd înţepenesc aşteptînd în acest birou (salon? sală

de conferințe ? hipodrom ?) în care lambriurile

de culoare castaniu-aurie ale Istoriei se armonizează cu îndrăzneață geometrie a mobilierului viitorului. Aluminiu şi stucatură, dinamism şi tradiție, o editura ghiftuită de trecut şi care va înfuleca viitorul, puteam s-o nimeresc şi mai rău.
Amabilitatea manifestată de înfumuratul care m-a primit îmi întăreşte convingerea că doar atît aşteptau, pe mine. De la expedierea telegramei, nimeni nu mai are somn. Ceva din aer îmi spune că au încetat pînă să şi respire.
„Şi dacă Malaussene o să refuze?"
Vînt de panică peste masa de conferință.
„Dacă a primit alte propuneri ?"
„O să mărim de patru ori miza, domnilor..."
(IMPLOZIA... Nu-i deloc rău titlul Clarei.)
— Să vă servesc cu ceva?
înfumuratul a dat la iveală un minibar din străfundul unei biblioteci.
— Scotch? Porto?
(Ar fi ora pentru un mic porto, nu? Da.)
— Cafea.
Doar atît: cafea. Tăcere prelungită. Picior peste picior. Lungă privire a înfumuratului. Rotitul argintiu al linguriței mele.
— Cu adevărat remarcabil, domnule Malaussene.
(Pronunță lungind vocala „a".)
— Dar nu sunt autorizat să vă spun mai mult.

Rîs discret.
— E un privilegiu pe care şi-1 rezervă directorul editorial.
Rîs discret.
— O personalitate remarcabilă, veți vedea.
(Şi ea?)
— între noi îi spunem familiar Regina Zabo.
(Fie şi Regina Zabo, doar suntem între noi.)
— înțelepciune în judecată şi franchețe în cuvinte.
Umbra unei ezitări, apoi un semiton mai jos:
— Toată problema se trage, într-adevăr, de aici.
(Problemă? Ce problemă?)
Zîmbet, uşoară tuse, semne exterioare ale unei distinse încurcături, apoi, totul deodată:

— Mda, v-am anunțat prezența.
Exit înfumuratul. A trecut o jumătate de oră. O jumătate de oră de cînd aştept apariția Reginei Zabo. Mai întîi mi-am zis că-mi vor ține de urît cărțile şi, modest, m-am întors spre bibliotecă, am întins mîna plin de respect, am scos cu precauție un volum: coperte goale. Nici urmă de carte în interior.
Am încercat în altă parte: idem.
în încăpere nu există nici o singură carte !
Nimic altceva decît aceste rafturi cu coperte în culori stridente. Nu mai e nici o îndoială, Malaussene, te afli la un editor.

Mă consolez calculînd cît mi-ar putea aduce publicarea unui *bestseller.* Dacă ţinem cont de tot: drepturi de ecranizare, televiziune, lecturi radiofonice, nici nu poate fi calculat. Dacă ne menţinem la minimum, oricum depăşeşte mult posibilităţile mele aritmetice. In orice situaţie, se pare că am avut dreptate să scap de acea slujbă ticăloasă de Ţap Ispăşitor. Treizeci de ani la firmă nu mi-ar fi adus nici a zecea parte!
Această clipă de fericire şi-a ales-o regina Zabo ca să-şi facă intrarea. Regina Zabo!
— A! Bună ziua, domnule Malaussene!
E o femeie înaltă, scheletică, pe care a fost plantat un cap obez.
(Bună ziua, doamnă...)
— Nu, nu te mişca, de altfel n-o să te reţin mult timp.
O voce stridentă care nu se-ncurcă cu formulele.
— Deci?
A urlat acest „deci?" de m-a făcut să tresar. (Deci ce, Maiestate?) Probabil că i-am prezentat o scăfîrlie uluită, căci izbucneşte într-un hohot bucălat. De necrezut, chiar ai zice că numai întîmplarea a făcut ca acest cap să cadă pe trupul ei!
— O! nu, domnule Malaussene, să nu fie nici o neînţelegere între noi, nu pentru carte v-am chemat, noi nu scoatem platitudini de acest gen!

înfumuratul cu rol de paj tuşeşte. Regina Zabo se întoarce dintr-o bucată:
— Platitudini, nu ? Asta a fost părerea durnitale, Gauthier!
Apoi, din nou spre mine:
— Ascultă, domnule Malaussene, asta nu e carte, nu are nici un proiect estetic, porneşte în toate părţile şi nu ajunge nicăieri. Şi niciodată nu te vei descurca mai bine. Renunţă imediat, bătrîne, nu asta e vocaţia dumitale!
Pajul Gauthier ar vrea să fie invizibil. In ceea ce mă priveşte, Regina Zabo începe să-mi stîrnească interiorul.
— Adevărata dumitale vocaţie e asta!
îmi aruncă pe genunchi numărul din *Actuel* pe care 1-a scos de nu ştiu unde. Cînd a venit avea mîinile goale, nu?

— Nici nu-ți închipui cîtă nevoie avem de un tip ca dumneata într-o editură. Țap Ispășitor! Exact ce îmi trebuie. Ştii, domnule Malaussene, m-am săturat pînă peste cap să tot fiu beştelită la birou !
Urmează un rîs superacut care seamănă cu o scăpare necontrolată. Şi se opreşte tot atît de brusc.
— De la scriitorii începători care consideră că nu au fost bine citiți sau ageamiii care afirmă că sunt prost publicați, pînă la cei vechi în meserie care se declară prost plătiți, toată lumea mă înjură, domnule Malaussene!

în douăzeci de ani de meserie n-am întîlnit unul, mă auzi, nici măcar un singur scriitor care să fie mulțumit de soarta lui!
Regina Zabo îmi face impresia unei fetițe supradotate de vreo cincizeci de ani şi care pare teribil de surprinsă de vivacitatea inteligenței sale. Dar mai e ceva. Ceva nedesmințit trist în această veselie forțată. Da, ceva amar ce zace sub masa electrificată a acestui chip bucălat.
— Uite, domnule Malaussene, chiar săptămîna trecută, un postulant se prezintă ca să afle ce părere avem despre manuscrisul lui expediat înainte cu două luni. Era ora nouă dimineața, Gauthier aici de față (eşti de față, Gauthier?) îl primeşte în biroul lui şi, încă nu complet treaz, vine să caute în dosarele mele o fişă de lectură care se afla de fapt la el. In timpul absenței sale, celălalt s-a apucat desigur să răsfoiască în hîrtiile lui Gauthier. Dă peste fişa de lectură pe care scrisesem: „E un rahat". Da, suntem concişi între noi; treaba lui Gauthier constă tocmai în a îmbrăca această concizie. Pe scurt, fişa nu era destinată lecturii autorului manuscrisului în chestiune. Ei bine, ce crezi, care a fost reacția lui, domnule Malaussene?
(Eh! bine, pe cinstea mea...)
— S-a dus şi s-a aruncat în Sena, chiar acolo în față.

Cu un gest fulgerător desemnează fereastra dublă care dă spre fluviu.
— Cînd l-au pescuit, avea asupra lui fişa de lectură semnată cu numele meu. Foarte neplăcut.
Asta e, am înțeles ce nu-i în regulă cu ea. Cândva, Regina Zabo a fost o ființă sensibilă, o fată ce suferea pentru întreaga omenire. O adolescentă chinuită. Ceva de genul ăsta. Enigmatică purtătoare a *suferinței existențiale.* Cînd chinul a devenit calvar şi după o mulțime de ezitări, s-a dus şi-a sunat la uşa psihiatrului la modă. Celălalt Ascultător a înțeles imediat că acest copil inteligent era stingherit de atîta umanism şi, cu răbdare, canapea după canapea, 1-a extirpat pînă la cea mai mică rădăcină şi a plantat în loc nişte social. O psihanaliză reuşită: cînd hăpăie, numai capul profită de asta. Restul nu-1 ur-

mează. Am mai întîlnit şi pe alţii, se aseamănă.
— Deci, ca să evit acest gen de neplăceri,
te angajez, domnule Malaussene.
(Pe mine? Nu sunt angajat!) Tăcere.
Scurtă privire radioscopică a Maiestăţii Sale.
Apoi:
— Presupun că după un astfel de articol
Magazinul te-a concediat?
Privire ultravioletă. Umbra unui zîmbet:
— Poate că în acest scop l-ai şi publicat?
Apoi, categoric:

— E-o prostie, domnule Malaussene, eşti făcut pentru această meserie şi pentru nimic altceva. Ţap Ispăşitor; este o *atare,* la dumneata.
Şi, conducîndu-mă în pas de atac :
— Să nu-ţi faci iluzii, o să primeşti o sumedenie de propuneri, e lesne de închipuit. Oricît ţi-ar oferi, să nu uiţi că noi îţi vom plăti de două ori mai mult.

37

Apoi soseşte joia fatală. Am încercat să opresc timpul ca să mă concentrez pe fiecare secundă, dar nu se putea face nimic, timpul s-a scurs totuşi prin faliile sufletului meu de sfînt. *(Eu, sufletul meu e fisurat...* asta i-a căzut Clarei la oral la bac.)
La raionul de jucării nu este lume multă, e lucrul cel mai evident. Probabil că a existat un cuvînt de ordine în acest sens, un semn care ţine în mod misterios clientela la depărtare. Eu sunt acolo. Şi îmi dau seama că de la întîlnirea subterană cu Gimini Cricket din noaptea aceea, nu a existat o singură clipă în care să nu mă gîndesc la acest moment. Obsesia scadenţei era ascunsă în spatele celui mai neînsemnat gînd al meu. îmi este frică. Doamne, cît îmi este de frică! E ora şaptesprezece şi treizeci de minute. Gimini n-a sosit încă. Nici Coudrier. Şi nici vreun alt om al lui.
Micuţa vînzătoare cu chip de veveriţă a slăbit. Obrajii şi-au pierdut provizia de iarnă: Magazinul... oboseala provocată de Magazin... Colega ei, nevăstuica, e ocupată,

face ordine pe rafturile răscolite de copii în timpul mareei de la ora patru. Giinini nu e acolo.
Eu, însă, sunt.
Dar victima? Victima este acolo? „O dată sosit momentul o să ți-o arăt, vei fi surprins..." De ce surprins? De fapt, la asta m-am gîndit neîncetat. (De ce surprins? Prin urmare, o cunosc pe victimă? Personaj public? Vreo figură din mass-media?) La asta şi la tot restul m-am gîndit de zor. La discuția noastră din metrou. „De ce îi ucizi în Magazin? îi atragi acolo? Cum?" Bătrînelul meu are un zîmbet blînd: „Citeşti din cînd în cînd romane?" I-am răspuns ca da. Şi ceva mai des decît din cînd în cînd. „Atunci ştii că nu trebuie să ronțăi dintr-o dată toate surprizele ficțiunii." M-am gîndit că „ronțăi" este un termen pe potriva vîrstei lui. Dar m-am gîndit totodată: ficțiune? „Ficțiune?" „Perfect, închipuie-ți că te afli undeva într-un roman, asta te va ajuta să-ți înfrîngi frica." A adăugat: „Poate chiar să te bucuri". în acel moment am început să nu-1 mai găsesc chiar atît de cinstit. Şi să-mi fie frică. O teamă larvară caro nu m-a părăsit o secundă. Cu efecte secundare lichefiante. „Căcărează", ar zice Rabelais. (Diaree, na...?) Mă întrebam de la ce mi se trage. Asta era, frica... Şi Therese? Cum naiba făcuse s-o repereze pe

Therese si s-o identifice ? „Dintre toți frații şi surorile, ea îți seamănă cel mai mult." (A! bine, pentru că-i ştia. aşadar, şi pe ceilalți?) Da, da, pe Pici cu Moş Crăciunii lui căpcăuni, pe Jeremy şi atracția lui către ştiințele experimentale, ochiul Clarei... „Nu-i nici un mister, tinere, prietenul dumitale Theo vă iubeşte foarte mult." Bineînțeles, Theo, aşa-i. Theo i-a vorbit despre noi. „într-un fel, voi sunteți familia lui, aşa cum el este familia noastră." A noastră? Ah ! da, bătrîneii din Magazin. Şi tocmai asta m-a făcut să vin azi la Magazin, asta şi nu avertismentul lui Coudrier la telefon, asta, faptul că simt o ciudată amenințare planînd asupra familiei mele, în caz că dau bir cu fugiții. Şi totuşi, continuam să-1 îndrăgesc, bunicul meu mitic, „ronțăitorul meu de căpcăuni", oricît de prăpădit era. Metroul ne zgîlțîia precum viața şi ca să-şi păstreze echi-

librul pe fese se sprijinea în palmele lui mici, întinse de-o parte şi de alta. Parcă erau roţile laterale ale unei biciclete pentru copii.
Da, l-aş fi luat cu plăcere pe bătrînel, l-aş fi instalat în casă în chip de bunic, dacă n-ar fi fost povestea asta cu bombele şi întîlnirea asta blestemată. Pentru că totuşi, despre un asasinat îmi vorbea stînd acolo, aşezat pe funduleţul lui...
— Vei depune mărturie, tinere, eşti singurul demn de asta!

E acolo. A venit. A îmbrăcat iarăşi bluza
gri a bătrîneilor lui Theo. Şi-a lipit pe faţă
trăsăturile senilităţii de pe chipurile lor. Este
bătrînelul şters de la început. Bătrînelul cu
tancul AMX 30. Imposibil să-mi dau seama
dacă m-a văzut sau nu. Este în cealaltă parte
a raionului. îşi face de lucru cu King Kong-ul
robotizat care, cu femeia aceea leşinată în
braţe, mi-a subminat complet moralul după
şarlatania cu scufundătorul submarin. îmi
scot pcriscopul şi caut urma poliţailor prin
Magazin. Ce încurcătură! Clientelă răspîn-
dită care piguleşte ici şi colo, neavînd habar
despre ceea ce se petrece. Dar victima? Nici
urmă de victimă. Nici o mutră cunoscută, în
orice caz. Coudrier, ce naiba ! Napoleonul meu
de doi bani, nu fă ca mareşalul Grouchy! Vino!
Mor de frică. Nu vreau să asist la o crimă. Nu
vreau să-i ucidă pe ucigaşi, n-am vrut nici-
odată, sunt contra! Fă-ţi apariţia, Coudrier,
pe toţi dracii! Fă-ţi meseria de poliţai! Umflă-i
pe Zorro şi prada lui! Decorează-1 pe primul
şi aruncă-1 pe celălalt la lada de gunoi, dar
lasă-mă pe mine în pace ! Sunt un onest frate
de familie! Nu sunt braţul justiţiei, şi nici
ochiul ei! COUDRIER! UNDE EŞTI?
(Dacă mi s-ar fi spus că într-o bună zi îmi
voi pune atîta speranţă în venirea poliţailor!...)
Gimini m-a văzut.
îmi zîmbeşte.
292
în spatele pantonnmei de falsă bucurie
îmi face semn să aştept, să nu mă impacientez.
Continuă să se joace ca un copil cu gorila
neagră care poartă pe braţe trupul atît de
alb al Clarei leşinate, O pune la picioare şi o
trimite în direcţia mea. Gorila ameninţătoare
porneşte clătinîndu-se. Asta e, să ne jucăm.
E momentul! Să avem răbdare...
(Plec. N-are rost să stau aici. Plec! Dacă
în cinci secunde nu-1 văd profilîndu-se pe
împărat urmat de Garda sa, o şterg!)
Unu...
Doi...
Trei...
Şi dintr-o dată, iluminare. CUNOSC
VICTIMA! E dementul ăla de Risson ! Libra-
rul visurilor mele! Totul se potriveşte: vîrsta,
putregaiul cerebral, prezenţa în Magazin
acum patruzeci de ani. F'urnizorul! El era

furnizorul de copii. El, ispititorul, cel care înfuleca bojocii familiilor amenințate pretinzînd că-i salvează pe micuți, în timp ce ei umpleau putinile căpcăunilor! Din cîți cunoşteam, era singurul care putea îndeplini acest rol! Risson. O să apară dintr-o clipă în alta, atras în mod misterios de duhoarea propriei morți. Şi va sări în aer chiar sub privirile mele! Chiar dacă plec, tot va trece pe aici. Absolut convins. Era destul ca eu să cunosc ora şi locul pentru a deveni sfînta garanție

morală a acestui asasinat! Ultima dată Zorro s-a mulţumit cu prezenţa lui Thertse. Nici vorbă să plec. Nu sunt un ucigaş. Mi-ar plăcea să fiu! Asta ar face viaţa mai uşoară, fără îndoială, dar nu stă în firea mea de sfint. Să rămîn, să mă joc cu gorila, atît cit va fi nevoie. Să aştept. Să rezist. Şi de îndată ce se iveşte Risson, să mă reped peste el şi să-l împing în afara cîmpului minat. Justiţia n-are decît să se spele cu el pe cap după aia, dar fără mine. Nu sunt întruchiparea Crimei, dar nici Judecătorul nu sunt!

Gorila incandescentă are un mers legănat şi simpatic, de pinguin. Această falsă inocenţă accentuează latura ei sinistră. Ochiul roşu. Foc în gură. Clara în braţele ei... încetează cu prostiile, Malaussene, nu e momentul. Cînd ajunge la picioarele tale, i-o trimiţi înapoi. Şi jocul ăsta prostesc trebuie să dureze. *Să dureze.* Totul depinde de asta. Pînă cînd se întîmplă ceva, apare Coudrier ori silueta înaltă şi distinsă a lui Risson se profilează la orizontul scării rulante. Maimuţa asta are blana tare neagră. Iar trupul fetei e atît de alb. Negru şi alb. Strălucirea pielii albe pe fondul negru al morţii! Flăcările gurii şi licărul sinistru al ochilor...

Şi deodată văd ochii lui, ai celuilalt, Gimini care mă priveşte. Care îmi zîmbeşte. Bunicul meu mitic...

Şi înţeleg.

Cît timp mi-ar fi luat?

Timp ca să trăiesc.

Nu mai puţin.

Aceeaşi privire cu a lui Leonard! Aceeaşi ochi cu ai Bestiei.

Iar ceea ce îmi trimite este propria mea moarte.

Surpriza şi frica sunt atît de violente încît sabia de foc îmi traversează iarăşi capul.

O frigăruie de stridii sîngerînde îmi este extirpată din craniu.

Din nou surd. Şi, desigur, îmi apare Coudrier. La zece metri de acolo. Alături de un manechin de probă îmbrăcat ca el, înţepenit în aceeaşi imobilitate. Coudrier. Caregga alături de hainele de piele. Şi alţii. Bruscă evidenţă poliţienească.

Gorila a mai înaintat un metru.

De ce eu?
Bucuria asta din ochii lui, acolo jos, stîr-
pitura malefică!
A înțeles că eu am înțeles!
Deodată, înțeleg.
El este al şaselea, ultimul, furnizorul!
Dintr-un motiv pe care nu-l ştiu, i-a doborît
pe toți ceilalți.
Şi acum mă va azvîrli pe mine în aer.
De ce?
Maiestatea Sa Kong s-a apropiat. Caregga
îi aruncă o privire întrebătoare lui Coudrier,

ținînd mîna dreapă strecurată ia subțioară.
Coudrier îi face repede semn cu capul că nu.
Nu[9] Cum, nu? Ba da, Dumnezeule! Da!
Scoate sabia, Caregga ! In scînteierile gorilei
e şi-un pic de albastru. Albastru şi galben
care fac să țîşnească roşul sîngenu.
Privire pierdută spre Coudrier
Rugă mută şi surdă spre Caregga.
Elan paralizat.
Nici un răspuns.
Şi acest triumf de nespus de pe chipul
bătrînului.
Această bucurie provocată de spectacolul
terorii mele. Orgasmul! Realizarea vieții sale!
Dacă ar fi trăit numai în aşteptarea acestei
clipe, merita să aştepte şi o sută de ani!
Coudrier nu va interveni.
Spune surdul extralucid din mine către
surdul hipervăzător.
Mă vor lăsa cu toții să sar în aer!
Să sar în aer, pur şi simplu, să sar, sar!
Plonjonul vieții mele! Drept peste gorila
răpitoare de copii! Mi-am văzut clar trupul
în spațiu, paralel cu solul, ca şi cum eram
altcineva.
M-am aruncat peste gorilă fără să-1 scap,
însă, din ochi pe el, căpcăunul care rînjea. Şi
cînd am căzut peste pradă...
Cînd am apăsat pe întrerupător...
El e cel care sare în aer.
Acolo.

în cealaltă parte a galantarului.
Bluzonul gri s-a umflat.
Chipul lui, pentru o clipă, în culmea fericirii.
Apoi bluza a revărsat o pastă sîngerîndă.
Care fusese trupul lui.
Implozie.
Şi cînd mi-am revenit, am ştiut că făcuse
din mine un asasin.
De ce eu?
De ce ?
M-au luat polițiştii.

38

De data asta mi-au trebuit rîtcva ore să-mi recuperez urechile. Ore petrecute singur într-un salon de spital care trebuia să fie sonor. Singur, dacă îi exceptăm pe cei vreo treizeci de studenți medicinişti care ascultă atenți cuvintele maestrului alb aplecat asupra cazului meu de surzenie cu intermitențe. Are zîmbetul celui care Ştie. Ei au seriozitatea uceniciei. într-o bună zi se vor omorî între ei ca să-i ia locul. El se va agăța de caduccu. Dar toate astea se vor întîmpla departe de mine. Căci cu şase asasinate în cîrcă, voi sta la pîrnaie şi voi număra unitățile veşniciei.

De ce?

De ce eu ?

De ce să-mi pună mie în cîrcă toate astea?

Gimini nu mai e ca să-mi răspundă.

De fapt, cum se numea bunicul meu ideal ?

Nici nu ştiu cum îl chema.

Măcar de n-aş mai auzi niciodată. Dar nu, maestrul în alb nu şi-a luat degeaba diplomele. Aşa că, desigur, îmi destupă urechile.

298

— N-a fost propriu zis o leziune, domnilor.

Murmure admirative ale acelor" piranha ai cunoaşterii.

— Nici un pericol ca simptomele să mai apară vreodată.

Şi, către mine, cu glasul lui suav parfumat:

— Eşti vindecat, dragul meu. Nu-mi mai rămîne decît să-ți redau libertatea.

Libertatea mea s-a materializat imediat în persoana inspectorului Caregga. Care mă conduce fără o vorbă la Quai des Orfevres. (Merita să-mi redea auzul ca să mă dea pe mîna unui mut!)

Portiere trîntite. Scâri. Ascensoare. Pocnete de tocuri pe culoar. Iarăşi uşi trîntite. Şi cioc-cioc, la uşa comisarului Coudrier

Tocmai telefona. închide. înalță capul piivindu-mă. întreabă :

— Cafea ?

(De ce nu *?)*

— Elisabeth, te rog...

Cafea.

— îți mulțumesc. Poți să te retragi.

(Asta e... Dar lasă-ne cafetiera, da, aşa»)

Singura uşă care nu se trînteste în şan-

dramaua asta e cea a divizionarului CGUCJÎ'K.T
cînd este închisă de Elisabeth.
— Ei, băiete, ai înțeles în sfîrşit?
(Nu tocmai, nu.)

— Eşti liber. Tocmai am telefonat familiei dumitale ca să-i liniştesc.
Urmează explicaţiile. Explicaţiile finale. Iată: nu sunt un asasin. Dar celălalt, piticotul sulfuros pe care l-am aruncat în aer, era. Şi încă de prim rang! Nu numai că şi-a provocat propria moarte obligîndu-mă să mă arunc peste gorilă, dar tot el a aranjat şi întreaga echipă de căpcăuni.
— Cum îi atrăgea în Magazin ?
întrebarea îmi vine spontan şi, da, într-adevăr, este chiar ceea ce 1-a frămîntat şi pe Coudrier mult timp.
— Nu-i atrăgea. Veneau acolo de bună voie.
— Nu zău?
— Sinucidere, domnule Malaussene.
Zîmbeşte, pe neaşteptate, şi se întinde în fotoliu:
— Afacerea asta m-a întinerit cu treizeci de ani. încă o ceaşcă?
în timpul prăjelniţei din al Doilea Război Mondial sectele astea la modă erau cu duiumul. Or una dintre primele însărcinări ale comisarului Coudrier după semnarea armistiţiului a fost să-i cureţe pe toţi aceşti cazangii ai diavolului.
— O treabă destul de monotonă, băiete, blestematele astea de secte ale anilor patruzeci se asemănau între ele ca două picături de sînge.

Da, toate după acelaşi tipar. Un curios fenomen de respingere a codurilor morale şi a ideologiilor, în favoarea unei mistici a Clipei. *Totul este permis pentru că totul este posibil.* Iată în mare ce aveau în minte. Iar excesele epocii îi încurajau. Ca să zic aşa, era un soi de emulaţie în aer. La asta se adăuga o critică radicală a materialismului care-i obligă pe oameni să accepte munci de mizerie şi să aibă grija zilei de mîine - comerţul cu tot felul de lucruri relevînd o credinţă abjectă în viitorul care-i va răsplăti. Moarte viitorului! Trăiască clipa! şi slavă lui Mammon, Juisorul, prinţul Clipei Eterne! Iată. în mare. Blînzii demenţi ai epocii se strîngeau aşadar în secte spontane, profitoare şi ucigaşe, printre care şi *Capela celor 111,* o nostimă bandă de şase căpcăuni, adepţi ai *Bestiei 666.*
— Trebuie să mărturisesc că la început am

bîjbîit.
Dar s-a prins repede.
— Mai întîi, acea expresie de bucurie de
pe chipurile tuturor acestor morți.
Da, primul, cu șlițul desfăcut, cei doi
bătrîni care se îmbrățișau, celălalt, natalistul,
care a atins cerul chiar înainte să explodeze,
și neamțul din toaleta scandinavă...
— Nu era deloc *normal.*
(Nu, într-adevăr.)
Sex și moarte, asta i-a amintit comisa-
rului de ceva cunoscut, *death and sex,* asta a

adulmecat mintea lui perversă, un aer pe care învățase să-1 recunoască in anchetele de după război.
— Dar de ce au ales Magazinul pentru... ceremoniile lor?
— Ți-am spus. In ochii lor, Magazinul reprezenta templul speranței material ist,<\ Trebuia să-1 profaneze sacrificînd acolo victimele nevinovate, atrase de strălucirea obiectelor. Lui Helmut Kiinz, neamțul, îi plăcea să se deghizeze în Moş Crăciun, după cum o dovedeşte colecția lui de fotografii. împărțea jucării în timpul ceremoniilor...
Tăcere. Glaciațiune a sufletului. (Cafea, vă rog, o cafeluță caldă!)
— De ce s-au sinucis ?
Bună întrebare: privirea i se aprinde.
— în ceea ce priveşte sinuciderea lor, deducțiile astrale ale surorii dumitale Therese m-au convins. Astrele le vorbeau acestor domni. Credeau cu tărie că ziua morții lor este scrisă în astre. Omorîndu-se ei înşişi în ziua prevăzută, respectau verdictul stelelor, păstrîndu-şi totodată libertatea individuală.
— într-un fel, şi-au asumat rolul Destinului...
— Da, şi făcînd astfel îneît să sară în aer sub privirile tuturor, chiar pe locul unde trăiseră cel mai intens, şi-au oferit ultima mare bucurie. Un fel de apoteoză.

— De unde şi ace! extaz de pe chipul lor lipsit de viață.
Aprobare cu capul. Facere (oameni simpli, în fond...)
— Dar eu, ce treabă am eu în chestia asta? (Da, chiar aşa, de fapt!)
— Dumneata ?
Uşoară creştere a luminii.
— Sărmanul meu băiat, ai fost cel mai frumos cadou pe care li-1 putea oferi providența : un sfînt. Cu felul dumitale de a lua pe propriii umeri toate păcatele Comerțului, de a plînge lacrimile clienților, de a stîrni ura în toate conştiințele încărcate din Magazin, pe scurt, cu extraordinarul har de a atrage spre propriul piept toate săgețile rătăcite, te-ai impus ca un sfînt în fața căpcăunilor! De aceea ți-au vrut pielea, mai mult: aura! Să compromiți un sfînt autentic, să-1 convingi

că-i un asasin, să-l desemnezi ca vinovat în fața răzbunării publice, ce delicioasă tentație pentru diavolii ăia bătrîni! Rezultatul? Era cit pe ce să fii linșat de colegi. Din fericire, Caregga era acolo, îți amintești...
— Dar nu sunt un sfînt, ce naiba !
— Asta o va decide Vaticanul la Congresul Riturilor, ca să fiu mai exact, peste vreo două-trei sute de ani. Dacă vor să te canonizeze... Orice va fi să fie, ultimul dintre căpcăuni a mers mai departe ca toți ceilalți.

Prietenul dumitale Theo i-a vorbit, fără îndoială, despre dumneata, absolut inocent, cu admirație, iar rolul dumitalt: de frate mai mare, protector al orfanilor, n-a tăcut altceva decît să-i declanşeze ura. Te-a văzut ca pe-un Sfînt Nicolae salvînd inocenții din putina cu saramură. Or putina era la el. El o umplea. într-un fel, îi furai prînzul. fată un om care te-a urît aşa cum nu vei mai fi niciodată urît. Ca să fie ucis de dumneata, chiar sub ochii poliției, a organizat un flagrant delict care trebuia să-ți fie fatal. Culmea rafinamentului, a avut grijă să te seducă în prealabil. Căci te-a sedus de-a binelea acum cîteva nopți, în metrou, nu-i aşa?
(Da.)
— Inchipuie-ți ce bucurie cînd a înțeles că ai căzut în cursă. A murit convins că o să ți se pună în cîrcă toate cele şase omoruri.
(...)
— Cum îl chema?
Privire mută. Lumina care scade.
— în privința asta, te loveşti de un secret, băiete. Era respectabil, cum se zice.
(Ia uite, ai avut dreptate, bătrîne Theo...)
în consecință, concluziile anchetei vor fi ținute secrete. în Magazin nu vor mai exploda bombe. Dar Sainclair îi va înlocui pe polițişti cu paznici ce vor continua să pipăie clienții pentru a face să crească cifra de afaceri. Paznicii vor juca rolul monumentelor pentru

morți. (Prima datorie a unui monument pentru morți este aceea de a fi viu.)
încă două fleacuri. L-am întrebat pe Coudrier de ce nu a intervenit, de ce m-a lăsat să mă arunc peste gorilă, iar el mi-a dat un răspuns gaullian :
— Trebuia să fie făcut ce era de făcut.
Şi, puțin mai tîrziu, în timp ce mă conducea spre uşă:
— Ai greşit că i-ai silit să te demită de la Magazin, domnule Malaussene, îți îndeplineai foarte bine rolul de Țap Ispăşitor.
Ieşind de la Poliția Judiciară am sperat o clipă că mă va aştepta un 4 CP galben-citron, oprit pe un loc cu staționare interzisă. Simțeam mare nevoie să mă cuibăresc în vîlcelele proprietarei şi să ațipesc acolo, la umbră. Dar nu. Nu mă aştepta decît gaura neagră

a metroului. Bine. Va fi o noapte fără Julia.
O noapte cu Julius.

39

Acasă mă aşteptau mai multe surprize.
Mai întîi un imens teanc de oferte. Pe care, o dată citite, le-am azvîrlit la coş. Toate întreprinderile din țară îşi propuneau să angajeze un Țap Ispăşitor.
Gata, sfîrşit, „ță nu te mai întîmple niționdată", cum spunea un papă despre un război.
Ultimul plic venea de la Ministerul Educației Naționale. L-am deschis doar cu gîndul că Ministrul îmi va oferi să fiu beştelit în numele său.
Nu-mi oferea nimic. îmi cerea doar să-i rambursez daunele provocate de Jeremy. Alăturat nota de plată.
Eram pe cale să număr zerourile cînd interfonul a bîzîit.
— Ben? Coboară iute. Avem o surpriză pentru tine.
Evident, m-am repezit pe scări.
Era o surpriză însemnată. (Era chiar una dublă!)
Mama! Era mama!

Era drăguță ca o mămică. Era încă o mămică tînără. Era însărcinată, ca o mămică tînără şi drăguța.
Am spus :
— Mămico ! Mămico !
A spus:
— Benjamin, micuțul meu!
A încercat să mă strîngă în brațe, dar celălalt, acolo înăuntru, se opunea de pe-acum.
Am spus :
— Şi Robert?
A răspuns :
— Nici un Robert.
Am făcut un semn către micuțul dinlăuntru.
— Şi dînsul ?
A răspuns:
— E ultimul, Ben, îți jur.
Am pus mîna pe telefon şi am format numărul Reginei Zabo.

în colecţia **Biblioteca Polirom**
au apărut:
Honore de Balzac - *Proscrişii şi alte povestiri din* Comedia umană
Emile Zoi a - *Prada*
Mihai Eminescu - *Opera poetică*
A.S. Pu.şkin - *Talismanul* (poezii)
Nikos Kazantzakis - *Zorba Grecul*
F.M. Dostoievski - *Idiotul*
Konrad Lorenz - Şi *el vorbea cu patrupedele, cu păsările şi cu peştii. Aşa a descoperit omul cuinele*
Gustave Flaubert - *Doamna Bovary*
Boris Pasternak - *Doctor Jivago*
Dulcea mea Doamnă/Kminul meu iubit — Corespondenţă inedită **Mihai Eminescu** - Veronica Micle
Jean-Paul Sartre -*Adevăr şi existenţă*
Rainer Măria Rilke -*Elegiile duineze. Sonetele către Orfeu*
Rabindranath Tagore - *Gitanjali. Jertfa lirică*
Dante -*Divina Comedie*
Jean-Paul Sartre - *Carnete dintr-un război anapoda*
Oscar Wilde —*Decăderea minciunii. Eseuri*
Miguel de Cervantes - *Nuvele exemplare* (2 voi.)
Miguel de Unamuno - *Trei nuvele exemplare şi un Prolog*
Ernst Jiinger - *Cartea ceasului de nisip*
Slawomir Mrozek - *Povestiri 1990-1993*